



Székesfehérvár szociális térképe

1. kötet

Szociális adatok statisztikai elemzése

Készítette: Domokos Tamás, Kulcsár László, Ruff Tamás, Szűcs Ildikó

A szociális térkép készítésére Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Szociális és Családvédelmi Bizottságának 15/2003 számú határozata alapján került sor. Projekt azonosító: ECHO 98/2003.

Echo Survey Kht.- Echo Survey Institute PBC.
H-8000 Székesfehérvár, Ady E. 19-21.
Tel: (22) 502-276, (22) 504-201 Fax: (22) 379-622
Mail: tdomokos@echosurvey.hu



Jelen kutatási beszámoló további felhasználásához lépjen kapcsolatba az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet Közhasznú Társasággal!

A kutatási beszámoló kéziratnak minősül, hivatkozni ennek figyelembevételével a feltüntetett szerzők, annak hiányában a beszámolót jegyző szervezet engedélyével lehet.

A kutatáshoz kapcsolódó adatbázis és módszertani anyagok az Intézetnél történt regisztráció után szintén elérhetők.

Javaslatait, észrevételeit, szakmai megjegyzéseit is szívesen várjuk a következő címen:

Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet
8000 Székesfehérvár, Forgó u. 15.
Tel: +36 (22) 502-276
Fax: +36 (22) 379-622
www.echosurvey.hu
info@echosurvey.hu

TARTALOMJEGYZÉK

1. A vizsgálat háttere	4.o.
2. Módszertani összefoglaló	8.o.
2.1 A szociális adatbázis konvertálása	8.o.
2.2 Echo Survey mintavétel	9.o.
2.3 Arányítás	11.o.
3. A lakosság demográfiai helyzete	13.o.
3.1 Népesedés, népmozgalom	13.o.
3.2 Gazdasági aktivitás, képzettség	23.o.
3.3 Háztartásszerkezet	29.o.
3.4 Lakáshelyzet	34.o.
4. Lakásfenntartási hátralékok és támogatások	39.o.
4.1 Távhő díjhátralékok	39.o.
4.2 Lakbér hátralékok	42.o.
4.3 Kilakoltatások	47.o.
4.4 Lakásfenntartási támogatások	48.o.
5. Munkanélküliek ellátása	52.o.
5.1 Munkanélküliek száma	52.o.
5.2 Munkanélküliek jövedelempótló támogatása	54.o.
6. Rendszeres szociális segély és létfenntartás	59.o.
6.1 Rendszeres szociális segély	59.o.
6.2 Rendszeres létfenntartási hozzájárulás	63.o.
7. Közgyógyellátás	66.o.
8. Átmeneti segélyek	69.o.
8.1 Átmeneti szociális segély	69.o.
8.2 Krízis segély	79.o.
8.3 Gyógyszertámogatás	80.o.

9. Gyermek- és családvédelmi támogatások	85.o.
9.1 Rendszeres gyermekvédelmi támogatás	87.o.
9.2 Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	89.o.
9.3 Emelt összegű családi pótlék és gyermeknevelési támogatás	89.o.
9.4 Gyermektartási díj megelőlegezése	92.o.
9.5 Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat kliensei	93.o.
10. Speciális ellátási formák	98.o.
10.1 Hadigondozottak és bevonuló fiatalok ellátása	98.o.
10.2 Ápolási díj	99.o.
10.3 Intézeti elhelyezés és időskorúak járadéka	104.o.
10.4 Köztemetés, temetési segély, hamvasztásos temetési hozzájárulás	105.o.
11. Fogyatékkal élők	110.o.
11.1 Autisztikus gyermekek	110.o.
11.2 Értelmi fogyatékosok	111.o.
11.3 Mozgássérültek	112.o.
11.4 Siketek és nagyothallók	115.o.
11.5 Vakok és gyengénlátók	117.o.
12. Civil támogatók	120.o.
12.1 Nagycsaládosok Egyesülete	120.o.
12.2 Szegényeket Támogató Alapítvány támogatottai	122.o.
12.3 Máltai Szeretetszolgálat támogatottai	123.o.
13. Népszámítás-előreszámítás 2020-ra	127.o.

1. A VIZSGÁLAT HÁTTERE

Székesfehérvár – mint minden felelősségteljesen gondolkodó település – a szociális ellátórendszerét igyekszik a lehető legjobban közelíteni a lakossági szükségletekhez, igényekhez. Ugyanakkor a forráshiány gyakran megakadályozza a szociális ellátások és az ellátásokat igénybe vevők körének bővítését, így a legfontosabb kérdés, hogy hogyan lehet a meglévő forrásokat a leghatékonyabban felhasználni. Ennek a döntésnek a meghozatalához kíván hozzájárulni az új városi szociális térkép elkészítése. Székesfehérvár előző szociális térképe 10 éve készült el.

A szociális térkép készítésekor abból indultunk ki, hogy a városban szociális kérdésekben sok adat áll rendelkezésre, melyeket összegyűjtve, rendszerezve, megfelelő területi egységekre aggregálva pontosan megalkotható nemcsak a szociális térkép elemzési része, hanem a térképszelvényeket tartalmazó atlasz is.

A feltáró munkát a mindenki számára hozzáférhető nyilvános KSH adatok tanulmányozásával kezdtük, majd a népszámlálás településsoros adataiból adatbázist készítettünk, így tekintettük át az általános városi makro helyzetet. Ezután a Polgármesteri Hivatal által gondozott szociális adatbázist hoztuk elemezhető formába. Az alapvető demográfiai adatok településen belüli megoszlását egy tavalyi reprezentatív kutatásunk adatainak másodelemzésével egészítettük ki. Ezen túlmenően a Széphő Rt. és a Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szakszolgálat valamint szociális kérdésekben hangsúlyosan érintett 8 fehérvári civil szervezet anonim, pusztán cím alapú nyilvántartásait kaptuk meg elemzési és térképezési céllal. A szociális térkép készítésekor felhasznált adatok és forrásaik az alábbiak voltak.

Adatok	Adatgazda
Adósság-kezelés	Családsegítő Központ
Alkoholizmus problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Anyagi gondok	Családsegítő Központ
Anyagi problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Ápolási díj	Szociális Iroda
Átmeneti szociális segély (ÉDÁSZ, DDGÁZ, Széphőhöz, Vízműhöz, lakcímre)	Szociális Iroda
Autisták	Autisták
Bántalmazás problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Bentlakásos intézmény	Szociális Iroda
Bevonulási segély	Szociális Iroda

Családi kapcsolat	Családsegítő Központ
Deviancia problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Egészségkárosodás következményei	Családsegítő Központ
Egészségügyi igazolvány	Szociális Iroda
Egyszeri támogatás (RGYT)	Szociális Iroda
Életvezetési problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Életvitel	Családsegítő Központ
Emelt összegű családi pótlék	Szociális Iroda
Értelmi fogyatékosok Székesfehérváron	ÉFOÉSZ
Eseti bútorsegélyben részesülők listája	Máltai Szeretetszolgálat
Eseti ruha segélycsomagot átvevők listája	Máltai Szeretetszolgálat
Foglalkoztatással kapcsolatos problémák	Családsegítő Központ
Fogyatékoság a családban	Gyermekjóléti Szolgálat
Gazdasági aktivitás	Echo Survey
Geokódolt címállomány	Hiszi-Map Kft.
Gépkocsi vásárlási támogatás	Szociális Iroda
Gyereknevelési problémák	Családsegítő Központ
Gyermeknevelési problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Gyermeknevelési támogatás	Szociális Iroda
Gyermektartás megelőlegezése	Szociális Iroda
Gyógyszertámogatás	Szociális Iroda
Hadiárva pénzellátása	Szociális Iroda
Hadiözvegy pénzellátása	Szociális Iroda
Hamvasztásos temetés hozzájárulás	Szociális Iroda
Háztarások nagysága	Echo Survey
Háztartás jövedelem	Echo Survey
Időskorúak járadéka	Szociális Iroda
Információ ügyintézéshez	Családsegítő Központ
Intézményhez utalt rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	Szociális Iroda
Iskolai mulasztás	Gyermekjóléti Szolgálat
Kamatmentes kölcsönsegély	Szociális Iroda
Kilakoltatások	Széphő Rt.
Közgyógyellátás	Szociális Iroda
Köztemetés	Szociális Iroda
Krízis segély	Szociális Iroda
Lakásfenntartási támogatások (ÉDÁSZ, DDGÁZ, Lakásszövetkezethez, Széphőhöz, Vízműhöz, lakcímre)	Szociális Iroda
Lakbérhátralékosok listája	Széphő Rt.
Lakhatás problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Lakhatási támogatás	Szociális Iroda
Legmagasabb iskolai végzettség	Echo Survey
Lelki-mentális problémák	Családsegítő Központ
Magatartási problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Méltányosságból kap	Szociális Iroda
Mozgáskorlátozottak Székesfehérváron	Mozgássérültek F.M. Szövetsége
Mozgássérültek közlekedési hozzájárulása	Szociális Iroda
Munkanélküliek jövedelemplótló támogatása	Szociális Iroda
Munkanélküliek (regisztrált) összetétele, száma	KSH T-STAR adatbázis

Nagycsaládosok Székesfehérváron	Szfvári Regionális Nagycsaládosok Egyesülete
Napközis tábor díja	Szociális Iroda
Népszámlálási adatok	Központi Statisztikai Hivatal
Nyári szociális táborok résztvevői	Szegényeket Támogató Alapítvány
Óslakosok száma	Echo Survey
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	Szociális Iroda
Rendszeres élelmiszer segélycsomagot átvevők listája	Máltai Szeretetszolgálat
Rendszeres gyermekvédelmi támogatás	Szociális Iroda
Rendszeres szociális segély	Szociális Iroda
Rokkant (I-II. fokú, járadékos)	Szociális Iroda
Siketek és nagyothallók Székesfehérváron	SINOSZ FM Szervezete
Szenvedélybetegség	Gyermekjóléti Szolgálat
Szexuális zaklatás	Gyermekjóléti Szolgálat
Szülői elhanyagolás problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Szülők közti konfliktus	Gyermekjóléti Szolgálat
Tanulási problémák	Gyermekjóléti Szolgálat
Távfűtési díjhátralékosok szűkített listája	Széphő Rt.
Temetési segély	Szociális Iroda
Térítési díj (2001/2002 tanév, 2002/2003 tanév)	Szociális Iroda
Vak kiskorú	Szociális Iroda
Vak személy járadéka	Szociális Iroda
Vakok Székesfehérváron	Vakok és Gyengénlátók F.M. Szövetsége
Válási konfliktus problémák	Gyermekjóléti Szolgálat

Az önkormányzat szociális rászorultság alapján az alább felsorolt szociális ellátásokat tudja nyújtani az arra rászorulóknak: 1. pénzbeli ellátások; 2. természetben nyújtott szociális ellátások; 3. a képviselő-testület döntése alapján egyes pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában. Az elérhető szociális adatbázisok is ezekről tartalmazzák elsősorban információkat. A pénzbeli ellátások közé tartozik többek közt az időskorúak járadéka, a rendszeres szociális segély, a lakásfenntartási támogatás, az ápolási díj, az átmeneti segély, a temetési segély; a természetben nyújtott szociális ellátások között a köztemetés, közgyógyellátás és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság a legtipikusabbak. A képviselő-testület döntése alapján egyes pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók: pl. lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

A polgármesteri hivatal szociális nyilvántartásait (anonim módon, pusztán a cím vagy a háztömb alapján) szeretnénk volna összekapcsolva állami szociális ellátást nyújtó intézmények anonim adatállományával (pl. TÁH, munkaügyi központ, nyugdíjbiztosító), ám ezt adatvédelmi és technikai okok egyaránt lehetetlenné tették.

Kutatóintézetünk az összegyűjtött adatbázisokat megtisztította az elemzés szempontjából

indifferens vagy adatvédelmi szempontokat sértő információktól (név, személyi azonosítók, technikai kódok), a szociális térkép szempontjából hasznos információkat pedig földrajzi azonosítókkal (geokód, szavazóközvet-kód, választóközvet-kód) láttuk el. A különböző formátumban rendelkezésre álló adatbázisokat (MSSQL, Excel, Dbase, Access) a szociológia elemzésekhez használatos SPSS formátummá alakítottuk, az adatbázisok pontatlanságát korrigáltuk

A szociális térkép jellegű elemzések alapja a cím szerint rendelkezésre álló adatok, amelyek a szociológiai elemzésen túl egy utcatérképen kerülnek megjelenítésre. Ezeket az adatokat különböző szintekre lehet aggregálni (a néhány háztömbtől a városrészig vagy az egész településig bezáruló különféle földrajzi alapú szintekig). Kutatóintézetünknel rendelkezésre áll a város naprakész digitális utcatérképe, melyen speciális szempontú geokódok is találhatóak, a cím szerinti adatokat ezen rögzítettük. (Minden címhez egy-egy koordináta került hozzárendelésre)

A kutatási beszámolóban olvasható elemzéseket az SPSS statisztikai programcsomag segítségével, a tematikus térképeket a MapInfo térképészeti programmal készítettük. A munka során az adatok kezelését az 1995. évi. CXIX. tv., illetve az 1992. évi. LXIII. tv. szabályainak megfelelően végeztük, az adatokat kizárólag a szociális térkép készítésére használtuk fel, azokat harmadik fél részére nem adjuk ki.

2. MÓDSZERTANI ÖSSZEFOGLALÓ

2.1 A szociális adatbázis konvertálása

Ahhoz, hogy a kutatás során összegyűjtött adatbázisokat fel tudjuk használni a szociális térképhez nemcsak egységes szerkezetre és formára kellett őket hozni, hanem minden adatbázis minden esetéhez hozzá kellett rendelnünk a legkisebb és a magasabb aggregáltsági szintű adatokat. Az adatbázisokban mindösszesen több mint 30 ezer cím szerepel, több mint 65 ezer szociális jellegű esetként. Az elemzéshez és a térképen történő ábrázoláshoz egyaránt elengedhetetlen volt az adatok területi szempontú aggregálása, csoportosítása. Ez két lépésből álló feladat. Egyrészt döntés született arról, hogy a primer elemzési szint nem az egyes háztartás, hanem a lakóépület (önálló lakás ill. a társasházak esetében a lépcsőház) lesz, mivel több adatbázis csak „épület-házzám” szinten volt kiadható a jogszabályok alapján, vagyis társasház esetében az „emelet-ajtó” azonosítók hiányoznak, és ezen primer szintek kerültek aggregálásra. Másrészt az adatok csoportosítását, bemutatását az elemzésnél a 89 szavazókör és az ezekhez igazodó 19 területi egyéni választókörizet alapján végezzük. A választókörizet szint mellett szól az adatok jobb ábrázolhatósága és a 10 évvel ezelőtti helyzettel való összehasonlíthatóság, a szavazóköri szintű adatközlés pedig a szociális problémák, gócpontok pontosabb földrajzi lokalizálást segíti elő.

A legtöbb adatot tartalmazó önkormányzati adatbázis MSSQL rendszerű szociális adatbázis, mely nem a személyek, háztartások vagy a címek nyilvántartása, hanem a szociális „eseményeké”. Ez azt jelenti, hogy ügyeket tart nyilván az adatbázis, ha egy lakosra vonatkozóan több határozat is születik az évek során, többször tartalmazza az adatbázis. Az eredeti adatbázisból – a tisztítás, az elgépelések javítás, a hiányzó adatok pótlása és a személyi azonosítók eltávolítása után – kétféle elemzési adatbázist készítettünk. Az egyik az önkormányzati szociális ügyek mentén 59271 esetet tartalmaz. Ebből 154 ügy 1990 előtti, 2663 eset 1990 és 1999 közötti, s 32410 szociális határozat 2000. január 1. óta született. A másik adatbázisban a címek alapján egyesítettük az ügyeket, és így előállt egy 24904 rekordból álló adatbázis, amely címek alapján mutatja az egy-egy címre folyósított szociális juttatások összegét segélyek és ellátási formák szerint.

2.2 Echo Survey mintavétel

A városban nem állnak rendelkezésre olyan adatbázisok, amelyek mikroközösség (kb. 5-10 háztartás) szintjén szegmentálnák és térképen ábrázolnák a lakosság gazdasági-demográfiai helyzetét. A 2001-es népszámlás megyei kötete és az általunk összeállított adatbázisa sem ad ilyen részletes információkat, még népszámlálási körzetekre sem. Ezt a hiányt városon belül természetesen mintavétellel, primer kutatással lehet pótolni, azonban ha ennek térbeli változását térképen is ábrázolni szeretnénk, akkor igen nagy (kb. 9000 ezer fős) mintán kellene dolgozni, hogy legalább szavazóköri szinten ábrázolni lehessen az adatokat (a 89 szavazókör mindegyikében legalább 100 fős almintára lenne hozzá szükség). Mivel egy ilyen adatfelvétel kb. húszmillió forintos költséggel jár, ezért a főbb demográfiai jellemzők (iskolai végzettség, jövedelem, gazdasági aktivitás, háztartások nagysága, öslakosság) településen belüli megoszlását az intézetünk által egy évvel ezelőtti készített 850 fős lakossági kutatás adatállományát felhasználva tudtuk meghatározni. Mivel a kutatás során minden székesfehérvári önkormányzati választókerületben lélekszám arányos valószínűségi mintát vettünk, nagyjából kerületenként minden századik felnőtt lakost kérdeztük meg. Mivel a választókerületek többségénél az egy kerületre jutó almintán belüli elemszám még így is igen alacsony volt, ezért az ebből a forrásból származó adatokat a szociális térképen hat városrészbe vontuk össze az alábbiak szerint.

városrész	önkormányzati választókerület
Belváros	Belváros, Víziváros, Vasút (2,3,5 vk.)
Palotaváros	Palotaváros (7,8 vk.)
Víziváros-Almássy telep	Víziváros, Almássy-telep (4,12,13 vk.)
Marosh.-Alsóv.-Tóv.	Alsóváros, Maroshegy, Tóváros (6,18,19 vk.)
Öreghegy-Ráchegy	Öreghegy, Ráchegy, Köfém ltp.(14,15,16,17 vk.)
Feketehegy.-Felsőv.	Feketehegy-Szárazrét, Felsőváros, Szedreskert (1,9,10,11 vk.)

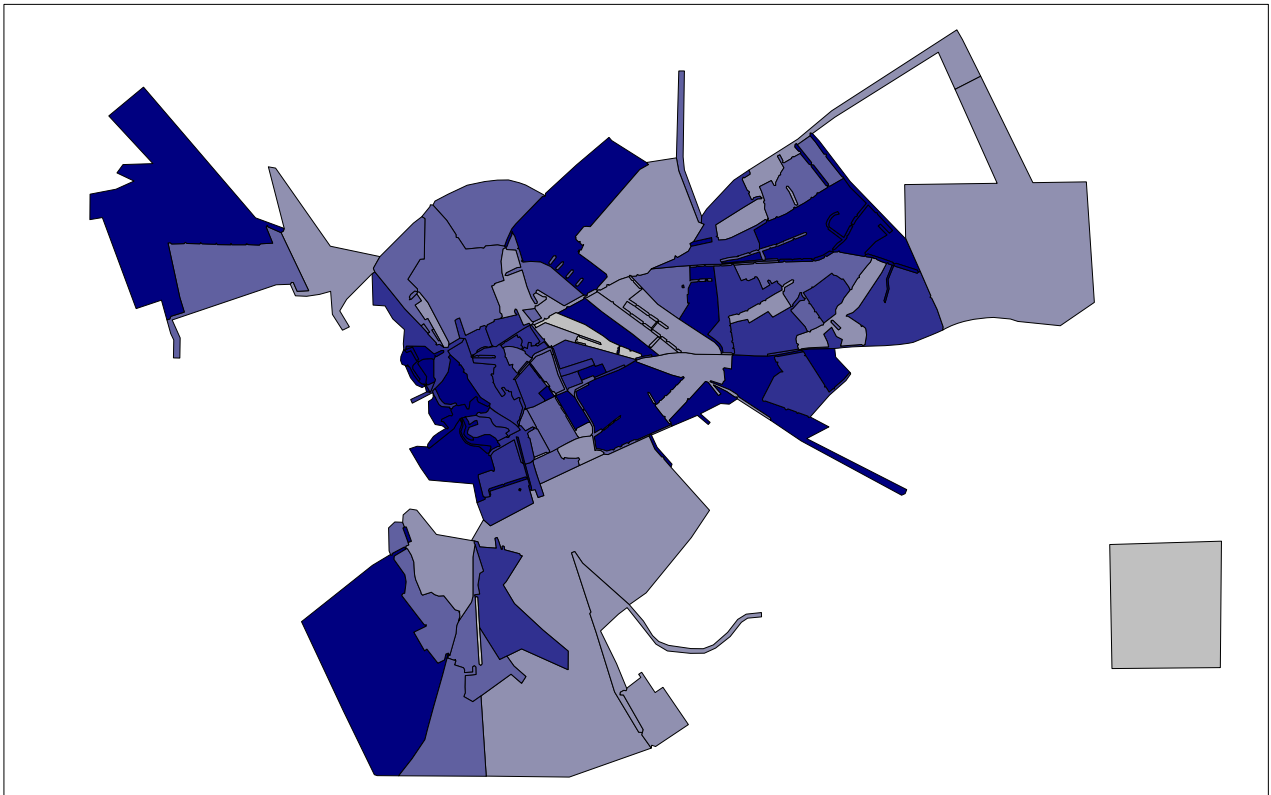
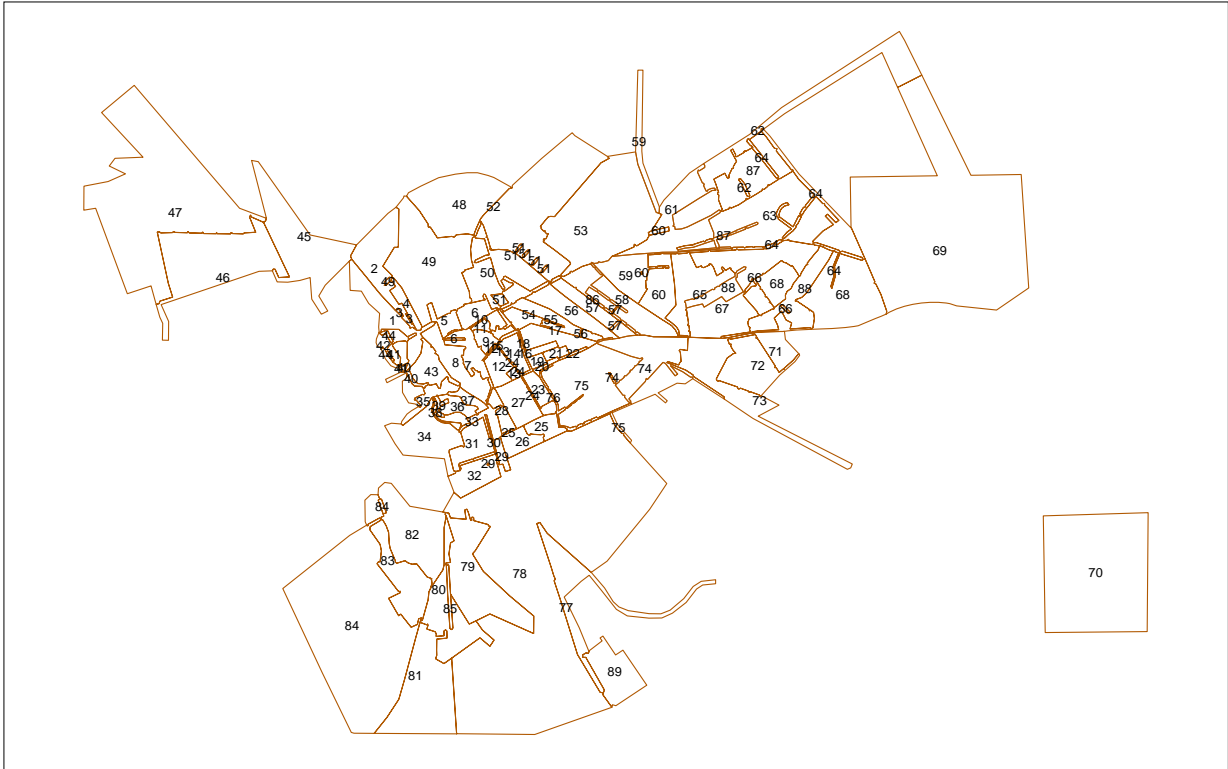
2.3 Arányítás

Az adatok földrajzi alapú összehasonlításánál az esetszámok területi egységenkénti (pl. körzet, választókerület) közlése megtévesztő lehet, mert nem mindegy, hogy az adott szociális juttatás előfordulása milyen nagyságú populációban történik. Éppen ezért minden egyes szociális ellátásnál vagy jellemzőnél az adott körzet/kerület 1000 felnőtt állandó lakosára vonatkoztatott arányszámban adjuk meg és ábrázoljuk az adatokat, így összehasonlíthatóvá válnak. A kutatás

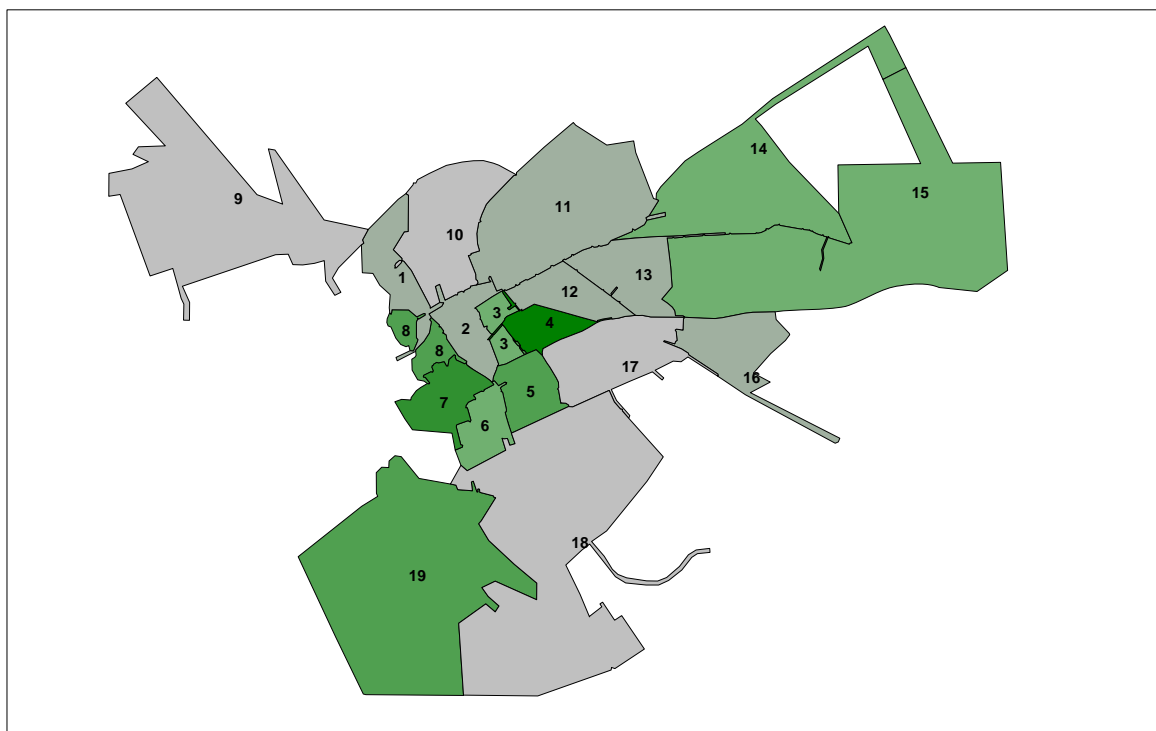
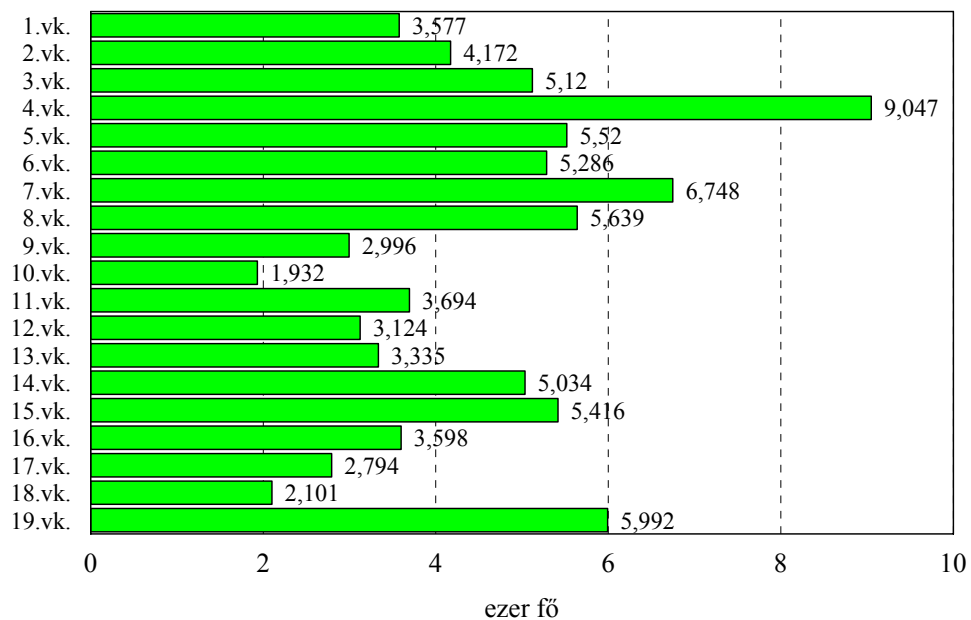
középidéjén a fehérvári állandó lakosú felnőttek száma 85.125 fő volt, ezt használtuk bázis számnak. A nagykorú lakosok körzetenkénti és választókerületenkénti megoszlását és a körzetek földrajzi elhelyezkedését az alábbi térképek mutatják.

Körzet	Felnőtt lakosok
1	996
2	934
3	919
4	728
5	1020
6	1020
7	1074
8	1058
9	885
10	1014
11	988
12	1063
13	1170
14	955
15	980
16	896
17	1008
18	1047
19	1052
20	931
21	1170
22	1008
23	1168
24	820
25	707
26	943
27	946
28	936
29	1029
30	1105
31	1032
32	1041
33	1079
34	1228
35	1168
36	1003
37	1050
38	1109
39	1190
40	1014
41	1127

42	1240
43	1125
44	1133
45	838
46	964
47	1194
48	958
49	974
50	797
51	950
52	1135
53	812
54	680
55	535
56	1125
57	784
58	658
59	898
60	1095
61	989
62	755
63	1198
64	1157
65	1048
66	877
67	1015
68	1057
69	670
70	263
71	1162
72	1054
73	1119
74	739
75	1130
76	925
77	668
78	778
79	1017
80	886
81	949
82	766
83	857
84	1238
85	279
86	684
87	935
88	749
89	655



Felnőttek száma kerületenként

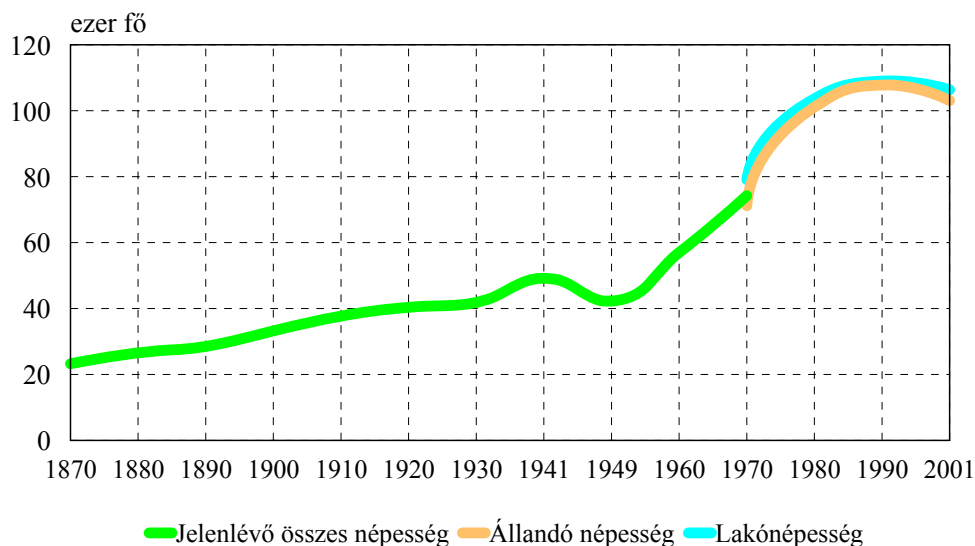


3. A LAKOSSÁG DEMOGRÁFIAI HELYZETE

3.1 Népesedés, népmozgalom

Mielőtt belekezdenénk a kutatás részletes tartalmi ismertetésébe, szükséges, hogy a vizsgált népesség demográfiai helyzetét, összetételét ismertessük, mert vannak olyan tendenciák, jelenségek, amelyek csak ennek fényében érthetőek. A demográfiai és lakásstatistikai helyzetfeltárást részben a Központi Statisztikai Hivatal 2001. évi népszámlálási adatai alapján, részben pedig a saját lakossági kérdőíves adatfelvételünk alapján végeztük.

A népesség számának alakulása Székesfehérváron



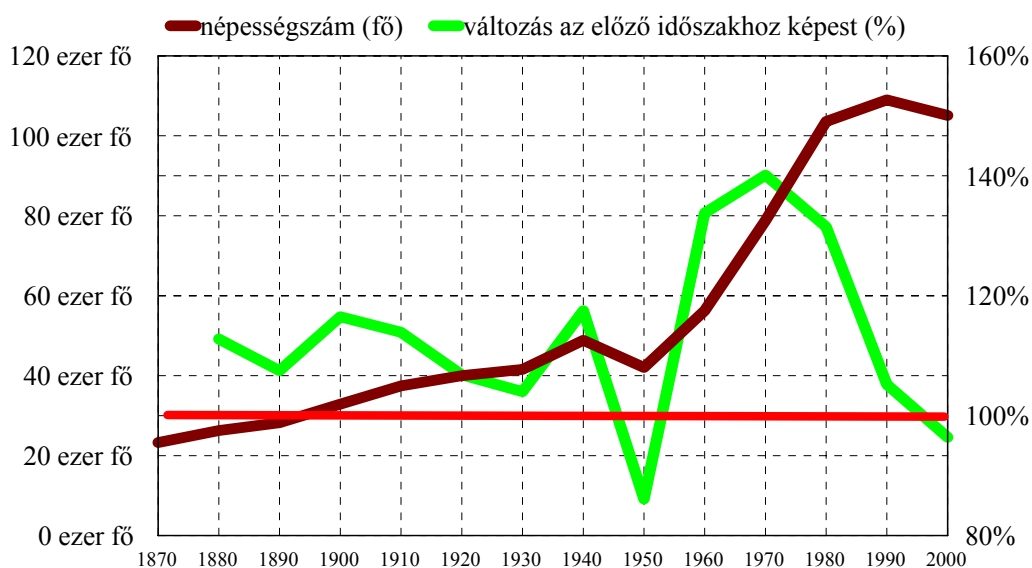
forrás: KSH 2001

Székesfehérvár népessége 1870-től az 1990-es évekig folyamatosan nőtt, csak a második világháború éveiben tapasztalható csökkenés. Ez a növekedési pálya azonban az 1990-es években megfordult, 1990 és 2001 között csökkenés következett be mind az állandó népesség, mind a lakónépesség tekintetében. 2001-ben a népszámlálás alapján az állandó népesség 103070, a lakónépesség 106346 fő volt.

Részletesebben vizsgálva a lakónépességének száma 1870 és 2000 között több mint

négyszeresére nőtt (23.279 főről 105.119 főre). A város népessége először 1870 és 1940 között duplázódott meg, ebben az időszakban a legintenzívebb növekedés 1890 és 1900, valamint 1930 és 1940 között mérhető, amikor 116 illetve 117 százalékos volt a népesség növekedése az előző évtizedhez képest. A második világháború miatt érthetően egy kis mértékű népesség csökkenés volt, de a háború utáni 30 évben a város ismét megduplázta a népességét, az 1980-as népszámlálás idején már több mint 100 ezer lakosa volt a városnak. Ebben az időszakban a legintenzívebb növekedési ütem (140 százalékos) az 1960-as években volt. Ezt nyilván a város ipari szerepének rohamos fokozása hozta magával (Videoton, Könnyűfémű, Ikarus), a nagymértékű munkaerő kereslet sokakat csábított a városba. Ettől az időszaktól kezdve a város népességének növekedési üteme folyamatosan lassul, s a 90-es években már abszolút értékben is csökkenés mérhető.

Székesfehérvár lakónépességének alakulása

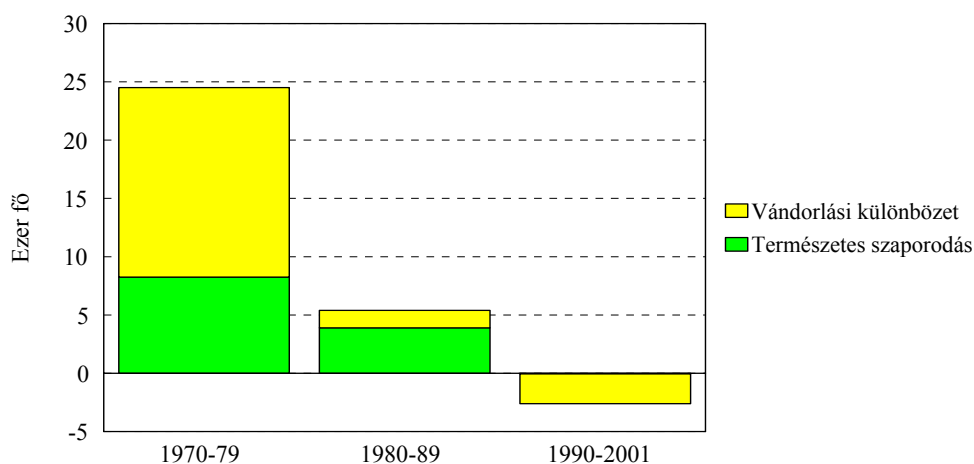


forrás: KSH évkönyvek

A település lakóinak száma 1979-ben lépte át a százezres határt, 1984-ig még tovább emelkedett, azóta azonban – kisebb ingadozásokkal – 1995-ig állandónak volt tekinthető. A 90-es évek első felének gazdasági válsága még nem hozta magával a népességszám azonnali csökkenését, viszont a 90-es évek közepétől (meglepő módon a gazdasági stabilizálódás és a multinacionális tőke által okozott munkaerő kereslet idején) csökkent a város népessége, öt év

alatt közel 4000 fővel. Ennek elsősorban a negatív vándorlási egyenleg az oka, 2000-ben a természetes fogyás mellé már -989 fős negatív vándorlási egyenleg párosult. A népesség számának alakulását a természetes szaporodás vagy fogyás, valamint a vándorlási egyenleg jelentősen befolyásolja. 1970 és 1990 között Székesfehérváron mindkét mutató pozitív volt, azaz a természetes szaporodás mellé pozitív vándorlási egyenleg társult. 1990 és 2001 között azonban mindkét mutató negatívvá vált, a halálozások száma meghaladta a születések számát és az elvándorlók száma magasabb volt, mint a beköltözőké. A születések száma a három évtizedet tekintve folyamatosan csökkent, 1970 és 1979 között 16508 élve születés volt Székesfehérváron, 1980 és 89 között 14226, 1990 és 2001 között viszont már csak 12010. A vándorlási különbözet is 1970-79-es időszakban volt a legnagyobb, 16263, ami több, mint az élve születések száma az adott időszakban. 1980 és 89 között a vándorlási különbözet több mint 90 százalékkal csökkent, az egyenleg ebben az időszakban 1493 fő. 1990 és 2001 között a vándorlási különbözet is negatívvá vált, 2561 fővel többen hagyták el a várost, mint ahányan beköltöztek.

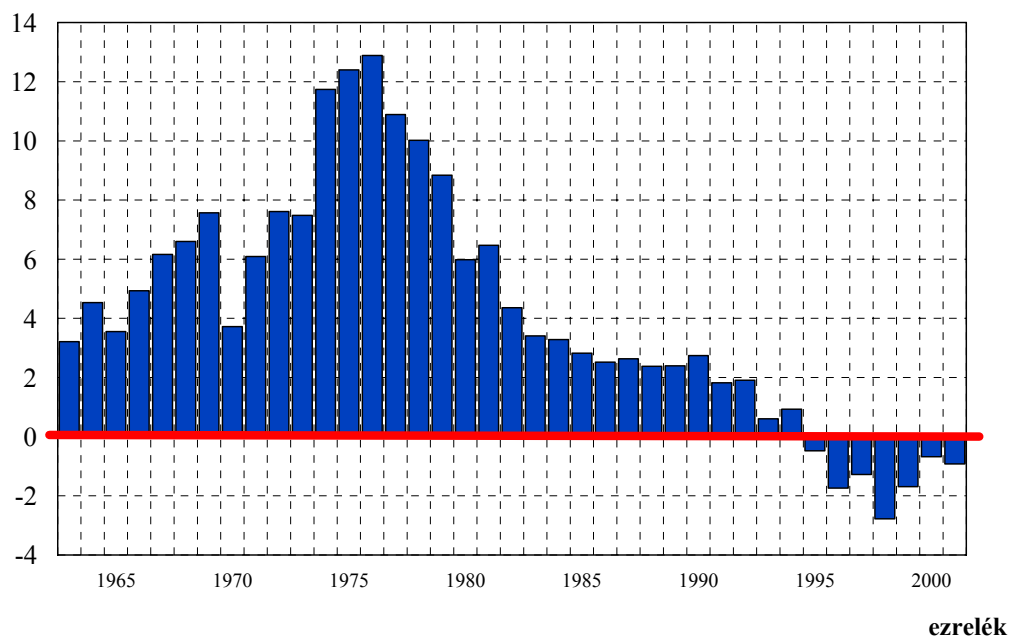
Népszaporodás 1970-2001



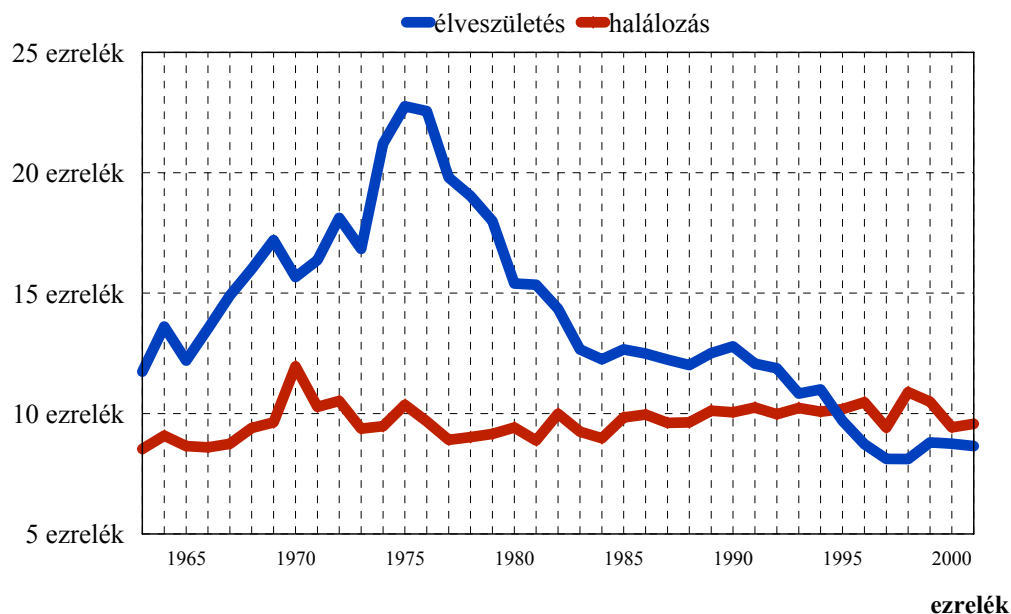
Részletesebben vizsgálva a természetes szaporodást, Székesfehérvár ebből a szempontból láthatóan egyre kedvezőtlenebb helyzetben van, a háború utáni „baby boom” gyermekeinek szülő korba való lépése, valamint az 1960-70 közötti nagymértékű bevándorlásnak köszönhetően 1974-78 között a természetes szaporodás aránya meghaladta a 10 ezreléket. Az ezt követő évektől kezdve a természetes szaporodás hirtelen lecsökkent, hét évvel később, 1985-ben már három

ezrelék alá került. 1995-től kezdve pedig a természetes szaporodás negatív előjelű, vagyis természetes fogyásról kell beszélni.

Természetes szaporodás a városban (1963-2001)



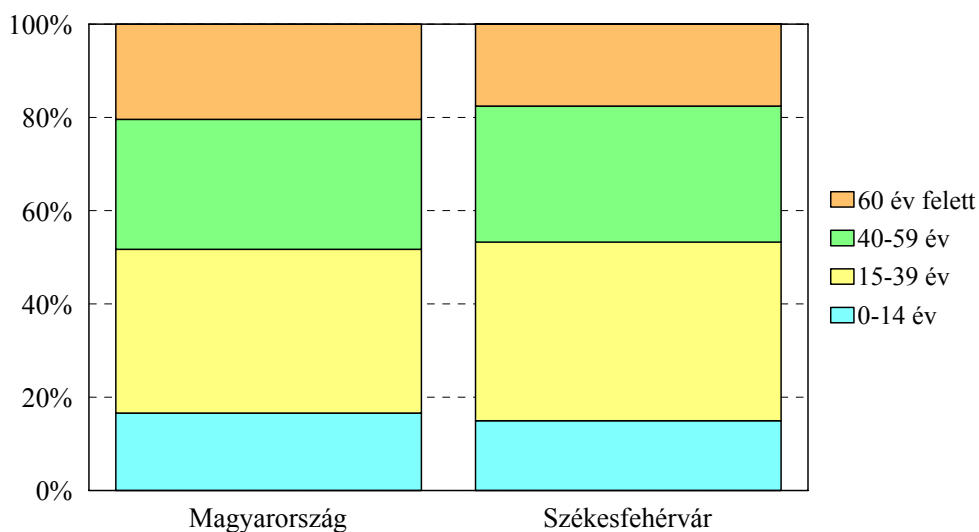
Ezer lakosra jutó élveszületés és halálozás alakulása (1963-2001)



Az ezer lakosra jutó halálozás száma a 70-es évektől kezdve gyakorlatilag állandó, 9-10 között ingadozik, míg a születésszám 1975-től kezdve folyamatosan csökken a 22,7 ezrelékes arány, a 80-as években már csak 12-15 ezrelék volt, 95 után pedig 8-9 ezrelék, ami alacsonyabb mint a halálozási arány, tehát természetes fogyás mérhető. Jelenleg tehát a természetes fogyáshoz párosul egy negatív vándorlási egyenleg egy öregedő városban, ami igen komoly következményekkel járhat a jövőre nézve.

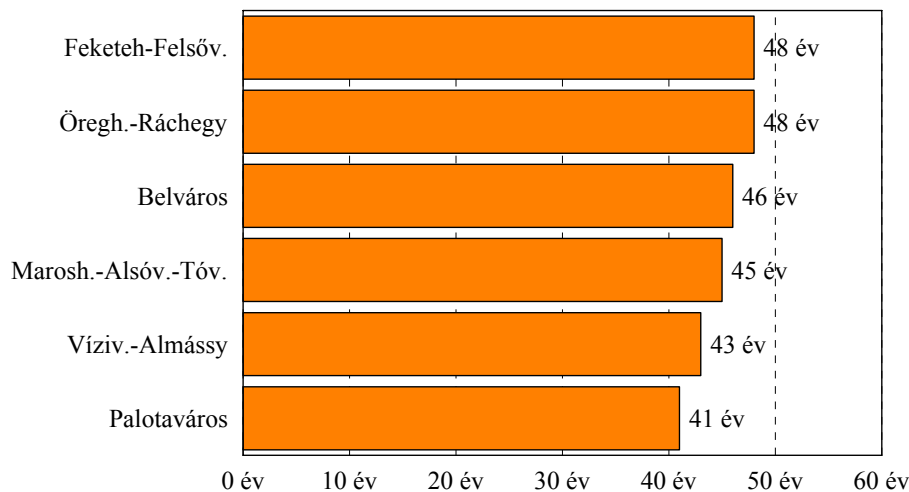
Székesfehérváron a népesség korcsoport szerinti megoszlása nagyjából megfelel az országos átlagnak, a 60 éven felüliek aránya Székesfehérváron 17,5 százalék, ami 2,9 százalékponttal kevesebb, mint az országos átlag, a 15-39 éves korosztály aránya 38,3 százalék, ami viszont 3,2 százalékponttal több, mint az országos adat.

A népesség korcsoport szerinti megoszlása



Összevetve a lakosok életkorát az egyes városrészekben, megállapítható, hogy a gazdaságilag leginkább aktívnak tekinthető korosztály (30-60 közöttiek) aránya a Palatovárosban a legmagasabb (65 százalék), s az Öreghegy-Ráchegegy részen a legalacsonyabb, mindössze 46 százalék. A városban élők felnőttek átlagéletkora 45,4 év, ez az átlag azonban elfedi a városrészek között különbségeket, melyet az alábbi diagram szemléltet.

A felnőtt lakosok átlagéletkora az egyes városrészekben



forrás: Echo Survey

A népesség-nyilvántartó adatai alapján a város lakosságának 18 százaléka gyermek vagy fiatalkorú, 20 százaléka fiatal felnőtt (18-29 éves), 42 százalék a gazdaságilag leginkább érintett aktivitási korban van (30-59 éves), s a 60 éven felüliek aránya szintén egyötöd. Részletesen vizsgálva a lakosok korösszetételét az egyes választókerületekben igen jelentős eltéréseket tapasztalhatunk, ami a városrészek sajátos demográfiai helyzetét mutatja. A fiatalkorú lakosok legnagyobb arányban Palotaváros északi részén és Feketehegyen élnek 25-26 százalék az arányuk, a legkisebb arányban pedig az Ősz u. (3. vk.), Prohászka (5. vk.), Almássy telep (12.) a Kadocsa út környékén (13 vk.) élnek, a népességbeli részarányuk csak 14-15 százalék. A fiatal felnőttek a Palotaváros déli részén (7. vk.) laknak magasabb arányban (a népesség 27 százaléka), de arányuk Vízivárosban és Palotaváros északi részén is meghaladja az átlagot.

Az idős népesség (60 éven felüliek) az átlagos 19 százalékkal szemben a Belvárosban 32, a Prohászka út környékén (vasút környék) 33, az Almássy telepen 28, a Kadocsa környékén 29 százalékát teszik ki a lakosoknak. Ezzel szemben a 60 éven felüliek aránya nem éri el a 10 százalékot sem Palotavárosban, s csupán 14-16 százalék Feketehegyen illetve Öreghegyen.

Az, hogy egy városrészben az idős népesség aránya átlag feletti, csak abban az esetben okozhat tartósan problémát, ha nincsenek helyben olyan fiatalok, akik a helyükbe lépnek majd. Az öregedési index éppen erre a problémára hívja fel figyelmet. Minden egyes kerületben és

körzetben kiszámoltuk a fiatalokra (18 éven aluliakra) jutó idősök (60 éven felüliek) arányát. A város egészére nézve az öregedési index értéke 105 vagyis 100 fiatalra átlagosan 105 idős lakos jut, ám ahogy az várható, vannak kifejezetten kedvező helyzetben lévő településrészek és vannak igen öregedő kerületek is. A legmagasabb öregedési index a Belvárost, a Prohászka és a Kadocsa környékét jellemzi, ezeken a területeken 100 fiatalra több, mint 200 idős lakos jut átlagosan. Ezekon kívül a Szedreskert, az Ősz utca környéke, Felsőváros és az Almássy telep is egyértelműen öregedő városrész, míg Palotaváros, Feketehegy, Öreghegy és Maroshegy öregedési indexe a legalacsonyabb. Szavazókör szintjén vizsgálva az öregedési index alakulását a városban elég pontosan behatárolhatók a legöregebb területek (ahol az index 300 felett van) 17., 24., 25., 28., 54. szavazókörök, s 200-300 között van 4., 5., 9., 10., 11., 26., 57., 58., 59., 60. körzetekben.

A 18 éven aluli népesség és a 60 éven felüli népesség gazdasági aktivitása igen korlátozott, ez a két korcsoport jellemzően eltartottakból áll, míg a 18-59 közötti korosztályt tipikusan a gazdaságilag aktívak alkotják. Az eltartottak korcsoportjában lévők száma az aktívak arányában adja a függőségi indexet. Ennek értéke városi szinten 60, vagyis 100 aktív korban lévő lakosra 60 inaktív korban lévő lakos jut. Az öregedő városrészekben a függőségi index ennél jóval magasabb értéket vesz fel, a Prohászkan 100 aktívra 94, a Belvárosban 89 eltartott jut.

Végezetül egy harmadik index azt mutatja meg, hogy mennyi 30 éven aluli jut a 30 éven felüli népességre (ifjúsági index). A városi átlag ez esetben 62, vagyis 100 30 éven felülire 62 fő fiatal jut, Palotavárosban és Feketehegyen ennél jóval több, 75-97. Szavazóköri szinten nézve a 42, 44 és 85-ös körzetekben a 30 éven aluliak száma meghaladja a 30 éven felüli lakosokét.

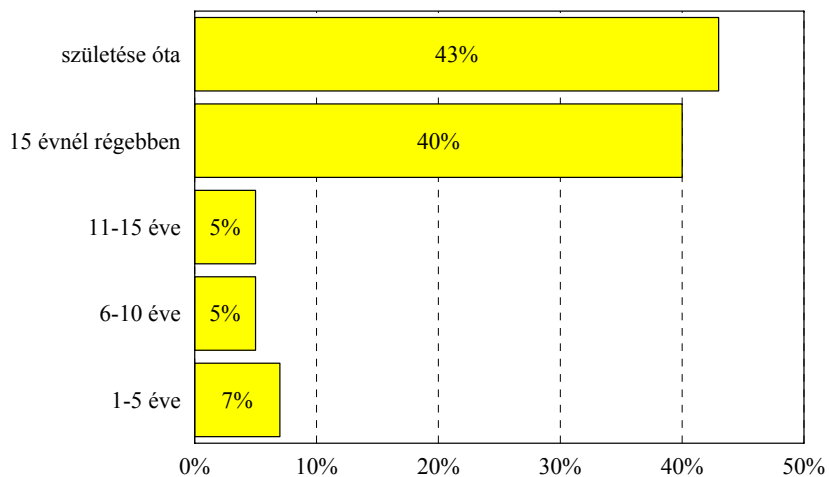
Kerület	Elnevezés	0-17 évesek aránya	18-29 évesek aránya	30-59 évesek aránya	60-X évesek aránya
Városi átlag		18,3	20,1	42,2	19,3
1	Szedreskert	16,9	18,4	39,9	24,9
2	Belváros	15,5	15,6	37,3	31,5
3	Ősz u.	14,6	20,2	38,9	26,3
4	Víziváros	17,0	22,1	42,4	18,5
5	Prohászka	15,2	15,1	36,3	33,4
6	Tóváros	17,3	20,8	42,7	19,3
7	Palotaváros	17,7	26,9	46,0	9,3
8	Palotaváros	26,3	22,9	45,6	5,2
9	Feketehegy	24,5	18,4	43,5	13,6
10	Fecskepart	18,2	20,0	44,2	17,6
11	Felsőváros	17,6	16,7	40,5	25,2
12	Almássy	14,5	17,7	39,5	28,3
13	Kadocsa	13,7	17,6	39,5	29,2
14	Öreghegy	19,1	21,1	45,1	14,7
15	Öreghegy	18,6	20,7	45,0	15,7
16	Kőfém	19,3	19,5	44,4	16,8
17	Búrtelep	21,2	16,4	41,3	21,1
18	Alsóváros	20,5	18,5	42,8	18,3
19	Maroshegy	19,7	20,8	42,7	16,8

Kerület	Elnevezés	Öregedési index (60 éven felüliek száma a 18 éven aluliak arányában)	Függőségi index (60 éven felüliek és a 18 éven aluliak száma a 18-59 évesek arányában)	Ifjúsági index (A 30 éven aluliak száma a 30 éven felüliek arányában)
Városi átlag		105	60	62
1	Szedreskert	148	72	54
2	Belváros	203	89	45
3	Ősz u.	181	69	53
4	Víziváros	109	55	64
5	Prohászka	220	94	43
6	Tóváros	111	58	62
7	Palotaváros	52	37	81
8	Palotaváros	20	46	97
9	Feketehegy	56	62	75
10	Fecskepart	96	56	62
11	Felsőváros	144	75	52
12	Almássy	195	75	48
13	Kadocsa	214	75	45
14	Öreghegy	77	51	67
15	Öreghegy	84	52	65

16	Kőfém	87	57	63
17	Búrtelep	99	73	60
18	Alsóváros	89	63	64
19	Maroshegy	85	57	68

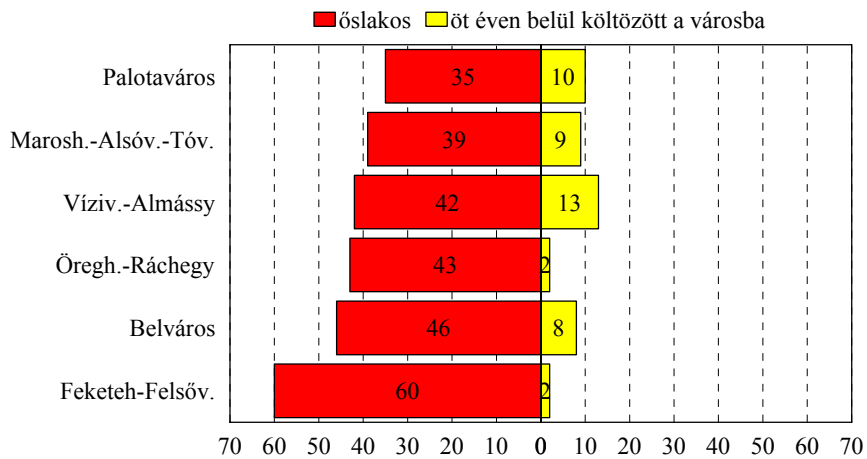
Az adatok városrészi összevetéséből kiderült, hogy a legtöbb őslakos (akik születésük óta Fehérváron laknak) Feketehegy-Felsőváros térségében van, míg a legkevesebb Palotavárosban. Az ellentétes oldalon, a városba az utóbbi években beköltözettek aránya Víziváros-Almássy telepen és Palotavárosban átlag feletti.

Mióta él Székesfehérváron ?



forrás: Echo Survey

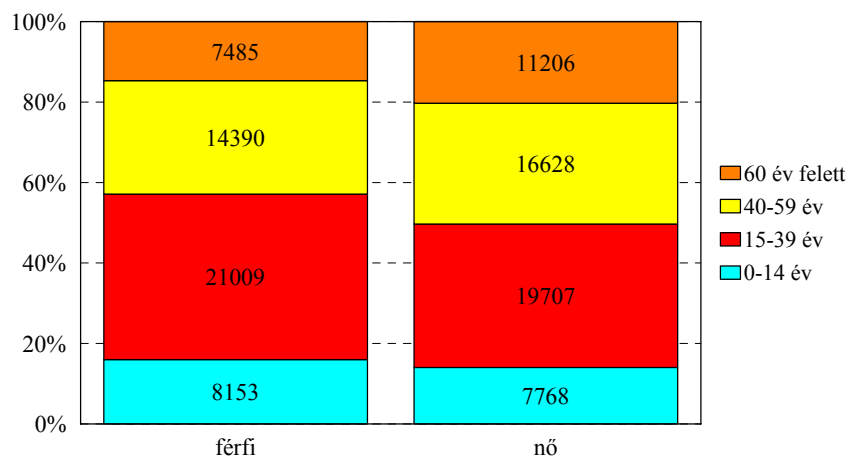
Az őslakosok és az utóbbi években betelepülők aránya



forrás: Echo Survey

A népszámlálás idején a városban a lakosok 48 százaléka (51037 fő) férfi, 52 százaléka (55309 fő) nő volt, így 1000 férfira 1084 nő jut, ami kiegyensúlyozottabb, mint az országos átlag (1102). A nők száma és aránya a 0-39 éves korosztályban alacsonyabb, mint a férfiaké, az idősebb korosztályokban azonban fordított a helyzet. A városban 100 felnőtt korú lakosra 22 gyermekkorú és 26 öregkorú jut, a 100 gyermekkorúra jutó öregkorúak száma pedig 117.

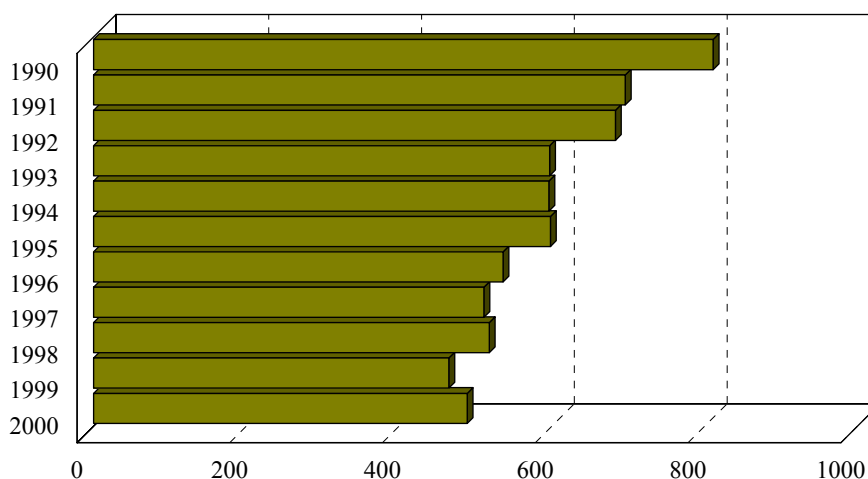
A népesség korcsoport és nemek szerinti megoszlása Székesfehérváron



Székesfehérváron 42884 fő 15 évesnél idősebb férfi és 47541 fő 15 évesnél idősebb nő élt a népszámlálás eszmei időpontjában. A férfiak 35 százaléka nőtlen, a nőknél a hajadonok aránya 25 százalék. A férfiak 54, a nők 49 százaléka házas, az élettársi kapcsolatban élők aránya a férfiaknál 7, a nőknél 6,5 százalék. A férfiaknál az özvegyek aránya 3 százalék, a nőknél ennél jóval magasabb, 14,5 százalék. A férfiak 7,5, a nők 11,5 százaléka elvált. Ha a százalékokat összeadjuk, akkor 100-nál nagyobb számot kapunk, mert élettársi kapcsolatban élhet nőtlen/hajadon, házas, elvált és özvegy is, ezért egy személy két csoportban is szerepelhet.

A házasságkötések számának alakulásáról sem lehet pozitív képet festeni. A diagramból kiolvasható, hogy az utóbbi tíz évben csökkent a székesfehérvári lakosok, fiatalok házasodási kedve. Az utóbbi évtized 1990-es “csúcsevében” 811 házasságkötés volt a városban, 1993-ban már 600 alá csökkent ez a szám, 1999-ben az adott évben kötött házasságok száma alig haladta meg a négyszázat. A csökkenés folyamatos.

A házasságkötések számának alakulása (1990-2000)



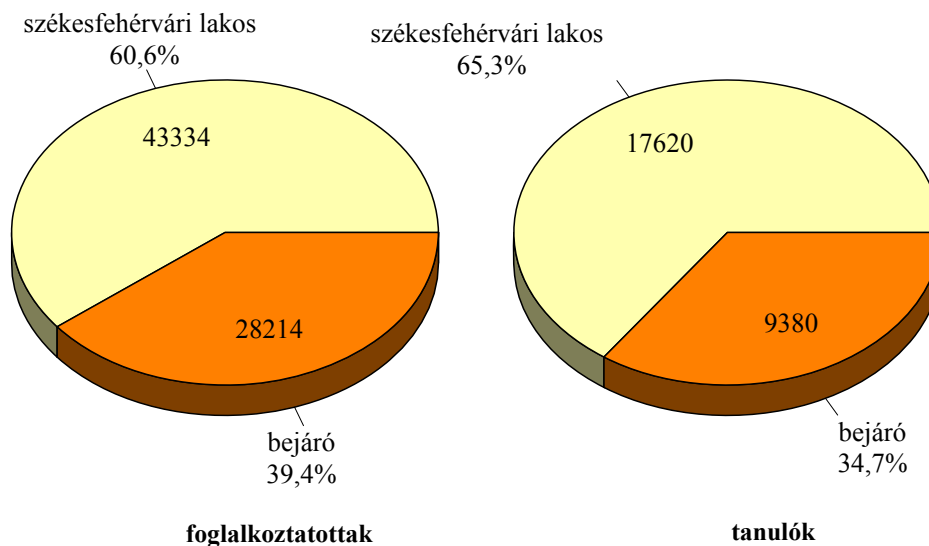
Székesfehérváron a lakosok több mint fele katolikus vallású, 12 százalék református, 1,9 százalék evangélikus, 1,2 százalék a más vallásúak aránya, közel ötödük pedig semmilyen egyházhoz, felekezethez nem sorolta magát a népszámlálás idején. A városban a lakosok 95,7

százaléka magyar, a legnagyobb kisebbség a német, 841 fővel. A cigány, romani, beás népcsoporthoz 538, a szlovákhhoz 101, az ukránhoz pedig 98 fő sorolta magát a nem kötelező kérdésre válaszolva.

3.2 Gazdasági aktivitás, képzettség

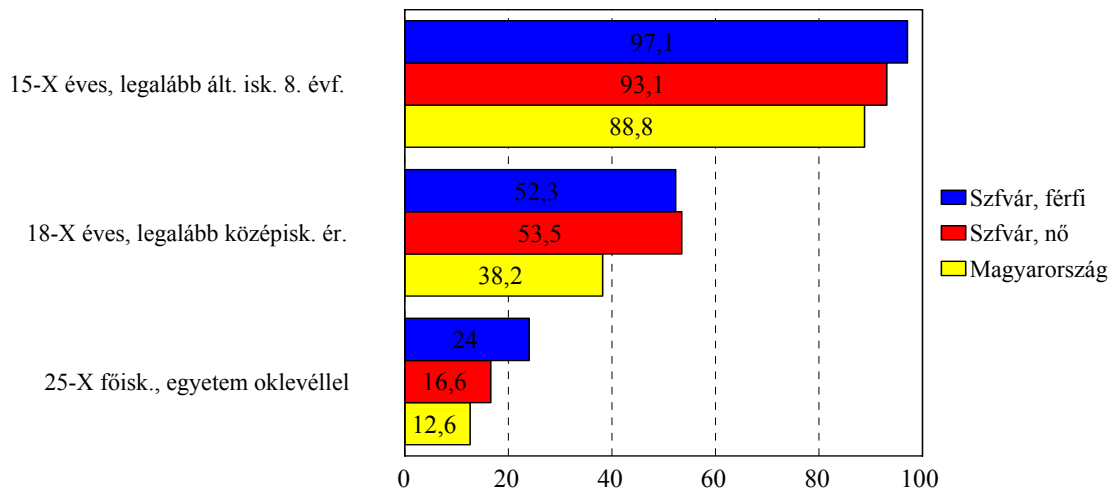
Székesfehérváron 2001-ben a lakó (éjszakai) népesség 106346, a nappali népesség pedig 137507 fő volt. A lakónépesség 36,6 százaléka nem dolgozik és nem is tanul, 60954 fő a városban tanul vagy dolgozik, 37594-en más településről járnak be tanulni vagy dolgozni. Székesfehérvárról 6433 fő más településre jár tanulni vagy dolgozni, ami azt jelenti, hogy a városban lakó tanulók és dolgozók 9,5 százaléka eljáró. Ez az arány a dolgozóknál 10,6 százalék, a tanulóknál pedig 6,7 százalék. A székesfehérvári lakosok 45,6 százaléka foglalkoztatott, ez 48493 főt jelent, közel 90 százalékuk helyben dolgozik, a más településre járók aránya 10 százalék körül van. A más településről dolgozni bejárók száma 28214. A városban tehát összesen 71548 főt foglalkoztattak a népszámlálás idején, melynek csaknem 40 százaléka bejáró. A székesfehérvári lakosok 17,8 százaléka diák, többségük helyben tanul, kevesebb mint 7 százalékuk jár más településre tanulni. Székesfehérváron összesen 27000 fő tanul, a bejárók aránya több mint 34 százalék.

A helyben lakók és a bejárók a foglalkoztatottak és a tanulók között

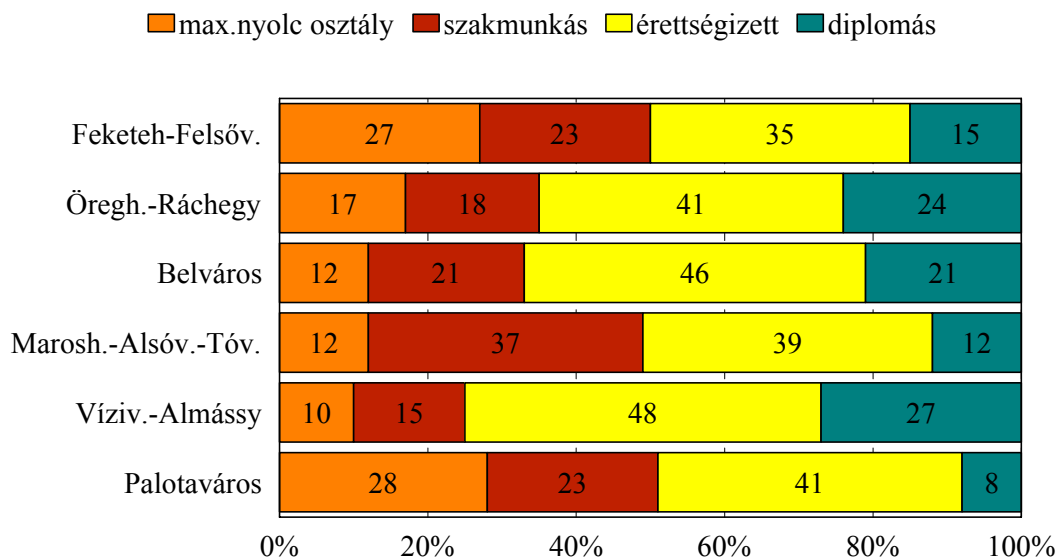


Székesfehérváron az iskolázottsági mutatók jobbak, mint az országos átlag. A 10 évesnél idősebb népesség 0,2 százaléka nem végezte el az általános iskola első évfolyamát sem, ez összesen 172 főt jelent. Az országos átlag 0,7 százalék. A 15 évesnél idősebbek 95 százaléka elvégezte legalább az általános iskola 8. évfolyamát, a 18 évesnél idősebbek 52,9 százaléka legalább középiskolát végzett érettségivel, a 25 éven felüliek 20 százaléka diplomás. A férfiak iskolázottsági mutatói az első két csoportban, valamint a negyedik csoportban jobbak, mint a nők mutatói, a 18 évesnél idősebb nők közül azonban többen rendelkeznek legalább középiskolai végzettséggel érettségivel, mint a férfiak közül. A városi mutatók mindkét nem esetében jóval meghaladják az országos átlagot, aminek egyik magyarázója a településtípus, a nagyobb településen élők általában képzetesebbek, mint a kisebb településen lakók.

A népesség iskolai végzettség és nemek szerint



A felnőtt lakosok iskolai végzettsége az egyes városrészekben



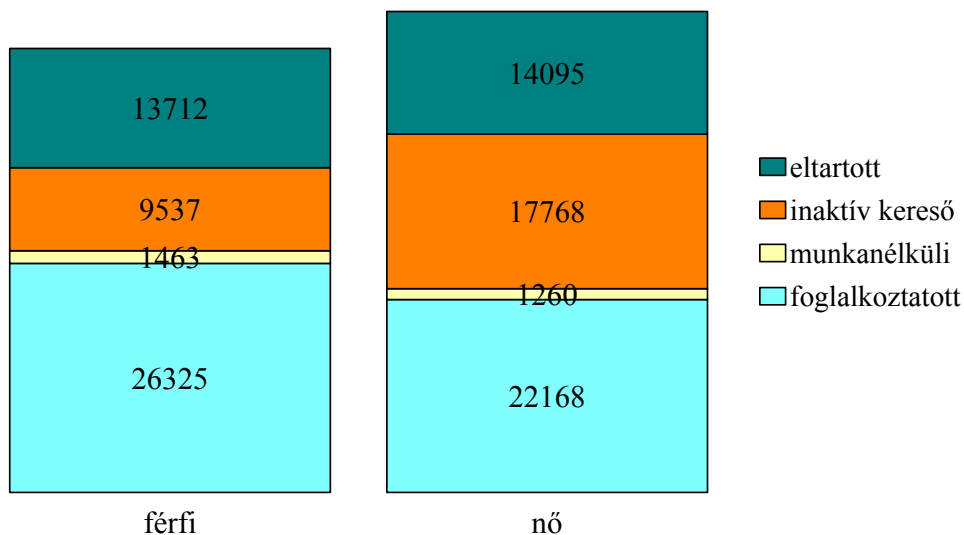
forrás: Echo Survey

A képzetlenek aránya Feketehegy-Felsővárosban, illetve Palotavárosban a legmagasabb,

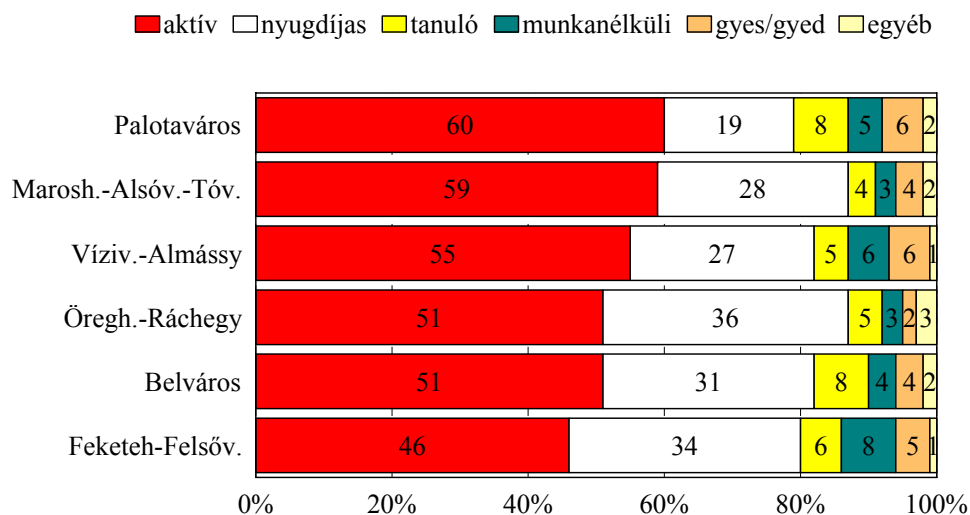
míg a lakossághoz képest a legtöbb szakmunkás Maroshegy-Alsóváros-Tóváros részen lakik. A diplomások aránya a Viziváros-Almássy telep részeken átlag feletti.

Székesfehérváron a lakosok 45,6 százaléka foglalkoztatott, 2,56 százalék munkanélküli, ami lényegesen jobb, mint az országos átlag (36,2 százalék a foglalkoztatottak, 4,1 százalék a munkanélküliek arány az országban). A városban 25,6 százalék az inaktív keresők aránya, az eltartottak a lakosság 26 százalékát teszik ki. A férfiak és a nők között azonban jelentős különbség mutatható ki: míg a férfiak több mint 51 százaléka foglalkoztatott, addig a nőknél ez az arány csupán 41 százalék. A nők 32 százaléka, a férfiaknak viszont kevesebb mint 19 százaléka inaktív kereső, ami egyrészt abból adódik, hogy általában a nők maradnak otthon a gyerekekkel, így ők részesülnek gyermekgondozás címén ellátásban, másrészt náluk nagyobb a nyugdíjasok aránya. A munkanélküliek és az eltartottak mindkét nemnél hasonló arányban vannak jelen.

A népesség gazdasági aktivitás és nemek szerint

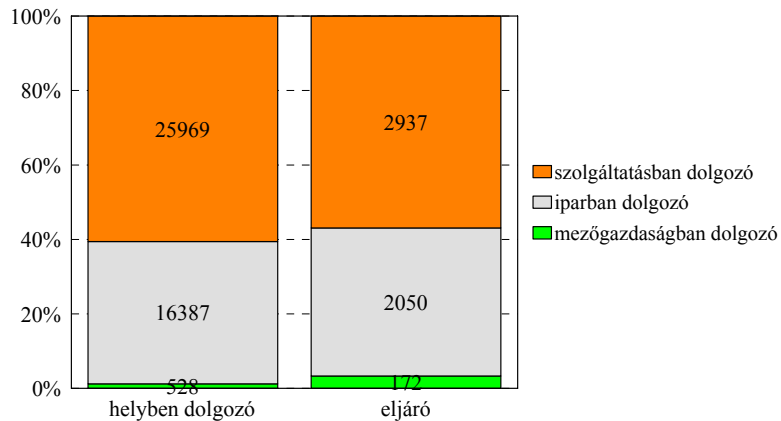


A felnőtt lakosok gazdasági aktivitása



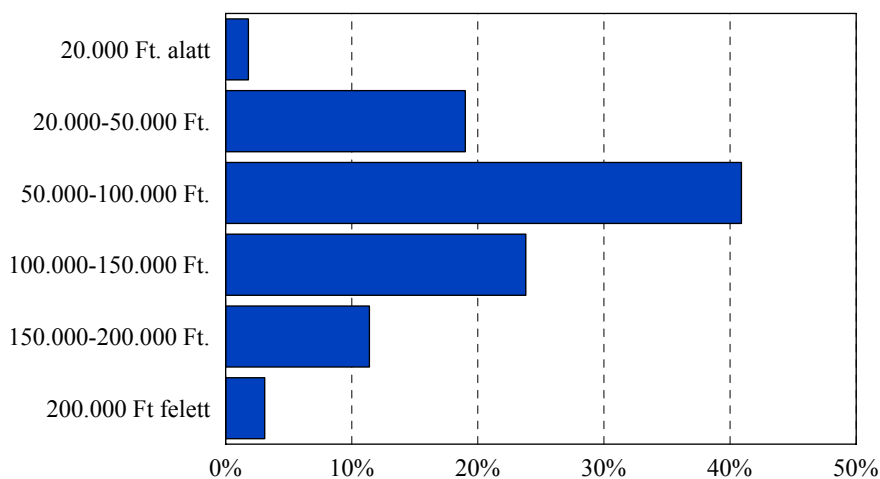
A városban a 15 évesnél idősebb személyek száma 90425 fő, 53,6 százalékuk foglalkoztatott. A foglalkoztatottak 89 százaléka helyben dolgozik, a többiek más településre járnak dolgozni. Míg a helyben dolgozó székesfehérváriak 52 százaléka férfi, 48 százaléka nő, addig az eljárók túlnyomó többsége, csaknem 72 százaléka férfi. A helyben dolgozók és az eljárók között a korcsoportok tekintetében nincs jelentős különbség, mindkét csoportban 30 százalék alatt van (28,3, illetve 29,6 százalék) a 15-29 évesek aránya, a 30-49 éves korosztályba tartozik a foglalkoztatottak több mint fele (51,7, illetve 53,3 százalék), az ötven év felettiak a foglalkoztatottak kevesebb mint ötödét adják (19,9, illetve 17,1 százalék). Képzettség tekintetében azonban jelentős különbség van a két csoport között: míg a helyben dolgozók 40 százalékának érettségénél alacsonyabb fokú iskolai végzettsége van és 60 százalék a legalább érettségivel rendelkezők aránya, addig az eljáróknak több mint 68 százaléka rendelkezik legalább érettségivel. Mind a helyben, mind a más településen dolgozók közül a szolgáltató szektorban dolgoznak legtöbben, utána az ipar következik, a foglalkoztatottaknak csak egy-két százaléka dolgozik a mezőgazdaságban.

A székesfehérváron lakó helyben foglalkoztatottak és eljárók összevont nemzetgazdasági ágak szerint



A gazdasági aktivitás közvetlenül is meghatározza, hogy a lakosok milyen anyagi feltételek mellett élnek, mennyi pénzből gazdálkodik a háztartásuk. Arra kértük a válaszolókat, számolják össze a közös háztartás minden keresőjének minden jövedelmét. Ezek alapján a fehérvári háztartások relatív többsége (41 százalék) 50.000 és 100.000 forint közötti pénzből gazdálkodik, ettől magasabb összegből 38 százalékuk, ettől alacsonyabból pedig 21 százalékuk.

Mennyi pénzből gazdálkodik az Önök háztartása?

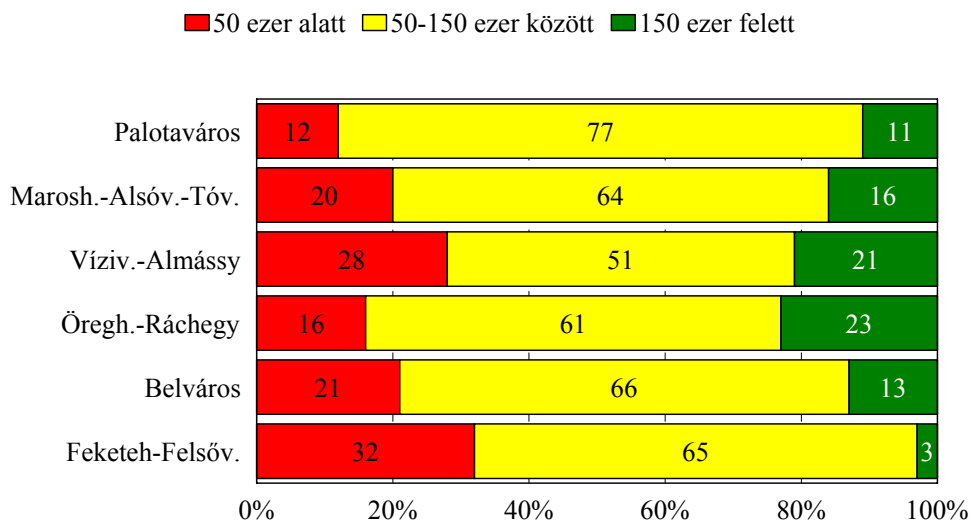


százalékos megoszlás, forrás: Echo Survey

Városrészek szerint a legtöbb 150.000 Ft. feletti pénzből gazdálkodó háztartás

Öreghegyen-Ráchegyen van, míg ebből a szempontból a legheterogénebb Maroshegy-Alsóváros-Tóváros és a Víziváros-Almássy telep.

A felnőtt lakosok háztartásának jövedelme

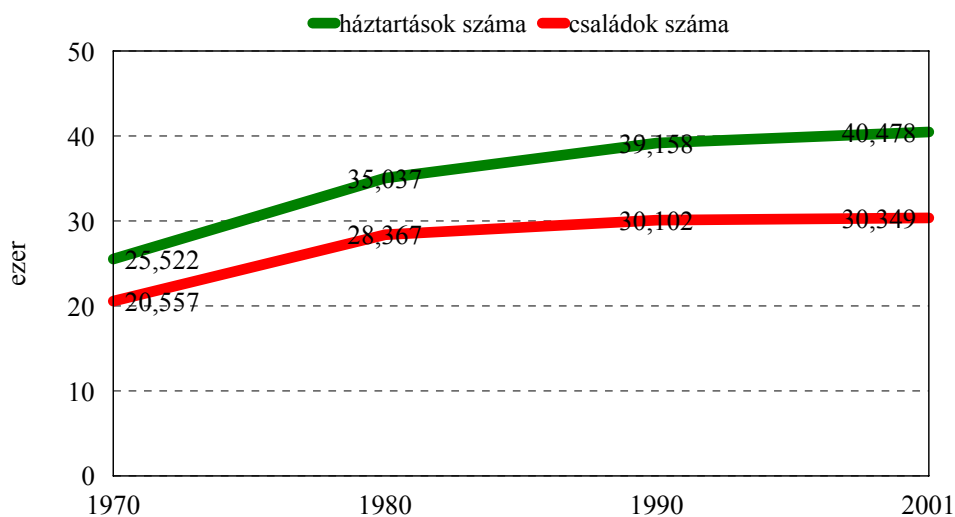


forrás: Echo Survey

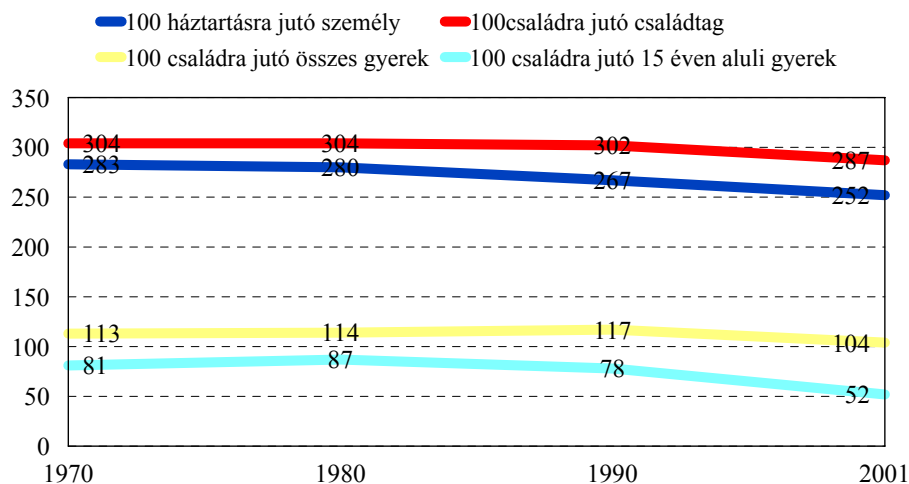
3.3 Háztartásszerkezet

A háztartások száma Székesfehérváron 1970 és 2001 között 25522-ről 40478-ra emelkedett, a családok száma 20557-ről 30349-re nőtt, a 100 háztartásra jutó személyek száma és a száz családra jutó személyek száma viszont ezzel együtt csökkent, ami azt jelenti, hogy egyre kisebb létszámúak a háztartások és a családok a városban. A 100 családra jutó gyerekek száma 1970 és 1990 között kis mértékben emelkedett, utána viszont jelentősen csökkent. A 15 éven aluli gyerekek tekintetében csak 1970 és 1980 között volt növekedés, 1980 és 1990 között csökkent a 100 családra jutó 15 év alatti gyerekek száma, ez a tendencia felerősödött 1990 és 2001 között, amikor már drasztikus csökkenésről beszélhetünk; 11 év alatt a mutató 33 százalékkal csökkent.

A háztartások és a családok számának alakulása Székesfehérváron 1970 és 2001 között



A háztartások és a családok főbb adatai 1970 és 2001 között

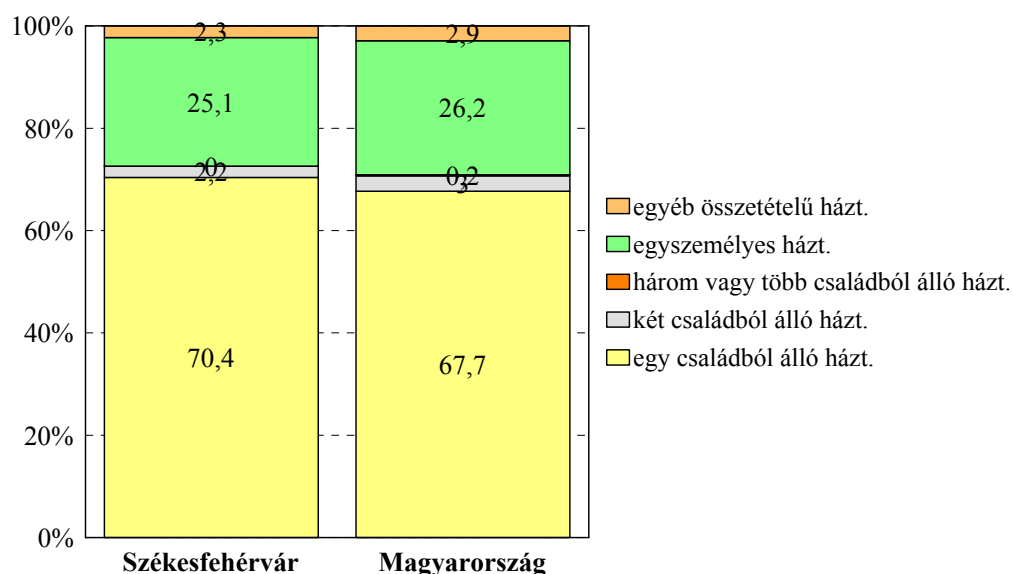


A 100 háztartásra jutó foglalkoztatottak száma a 100 háztartásra jutó személyek számához hasonlóan 1970 és 2001 között folyamatosan csökkent, érdekesebb azonban, hogy a két mutató

aránya hogyan alakul. 1970-ben 100 háztartásra 283 személy és 150 foglalkoztatott jutott, a két mutató arány 0,53 volt, ez az arány folyamatosan csökkent, 2001-ben 0,46 volt.

Székesfehérváron a 40478 háztartás 72,7 százaléka (29416) un. családháztartás, ami kicsit magasabb, mint az országos átlag (70,9 százalék). Legjellemzőbb az egy családból álló háztartás, az összes háztartás 70 százaléka, a családháztartásoknak pedig 97 százaléka ilyen. A családháztartások 3 százaléka két családból áll, ennél több családból álló háztartás nincs a városban. A nem családháztartások aránya 27 százalék (11062), ennek több mint 90 százaléka egy személyes háztartás. Az egy családból álló háztartások döntő többsége házastársi vagy élettársi kapcsolat, 15 százalékukban egy szülő él gyerekkel. Az ilyen háztartások aránya az összes háztartáshoz viszonyítva 10,9 százalék. Ezek az arányok nem sokban különböznek az országos átlagtól, két kisebb eltérés figyelhető meg: Székesfehérváron nagyobb az egy családból álló háztartások aránya és kisebb az egyszemélyes háztartások aránya, mint az országos mutatók.

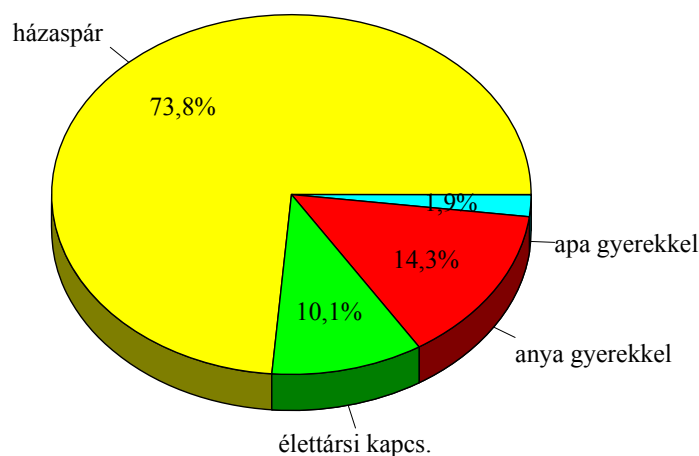
Háztartások háztartás-összetétel szerint



A székesfehérvári háztartások 55 százaléka egy vagy két főből áll, további 39 százaléka 3-4 főből, az ennél nagyobb létszámú háztartások aránya 6 százalék. A legjellemzőbb a két fős háztartás, a székesfehérvári háztartások 30 százaléka ilyen. A háztartások 69 százalékában van

foglalkoztatott. Egy foglalkoztatott van a háztartások 32 százalékában, két kereső van 29 százalékukban, három kereső 6 százalékukban van. Ahol nincs foglalkoztatott, ott a legjellemzőbb, hogy van inaktív kereső a háztartásban, ez a helyzet az összes székesfehérvári háztartás 28 százalékában. Itt többnyire feltehetően nyugdíjas háztartásokról van szó.

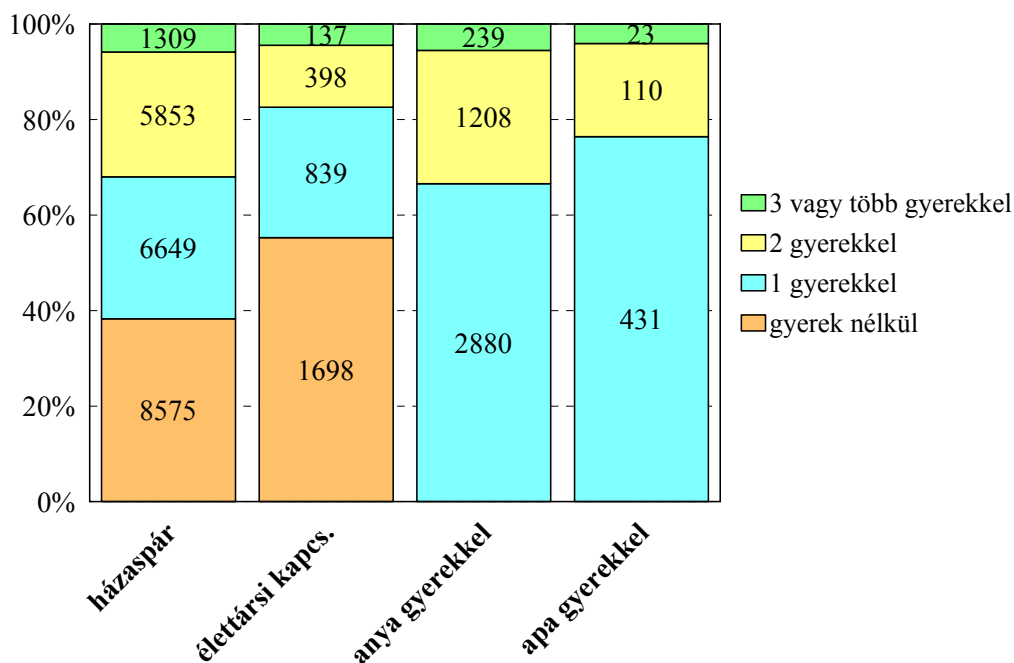
Családok családösszetétel szerint



Székesfehérváron a lakosok 82 százaléka családban él, ez 87237 főt jelent, a családban élők 36 százaléka gyerek. A családok csaknem 74 százalékában a házaspár együtt él, 10 százalék az élettársi kapcsolatban élő családok aránya, a családok 14 százalékában az anya él a gyerekekkel, az apából és gyerekekből álló családok aránya nem éri el a 2 százalékot. A házaspárok és élettársi kapcsolatok esetében a legjellemzőbb, hogy nincs gyerek a családban, a házaspárok 38, az élettársi kapcsolatok 55 százalékában ez a helyzet. Házaspárok esetében a családok 30 százalékában egy gyerek van, az élettársi kapcsolatoknál ez az arány 27 százalék. Gyereket egyedül nevelő anyák esetében 67, gyereket egyedül nevelő apák esetében pedig 76 százalék az egy gyerekes családok aránya. Két gyereket a házaspárok 26, az élettársi kapcsolatban élők 13 százaléka nevel. A gyereket egyedül nevelő anyák 28, a gyereket egyedül nevelő apák esetében 20 százalék a két gyerekesek aránya. Három vagy több gyereket a házaspárok kevesebb mint hat százaléka, az élettársi kapcsolatban élőknek pedig 4,5 százaléka nevel. A gyermeküket egyedül nevelőknél ez az arány apák esetében 4, anyák esetében pedig 5,5

százalék. A székesfehérvári gyerekek több mint ötödének családjában csak az egyik szülő van jelen, ez a helyzet a családok 16 százalékában.

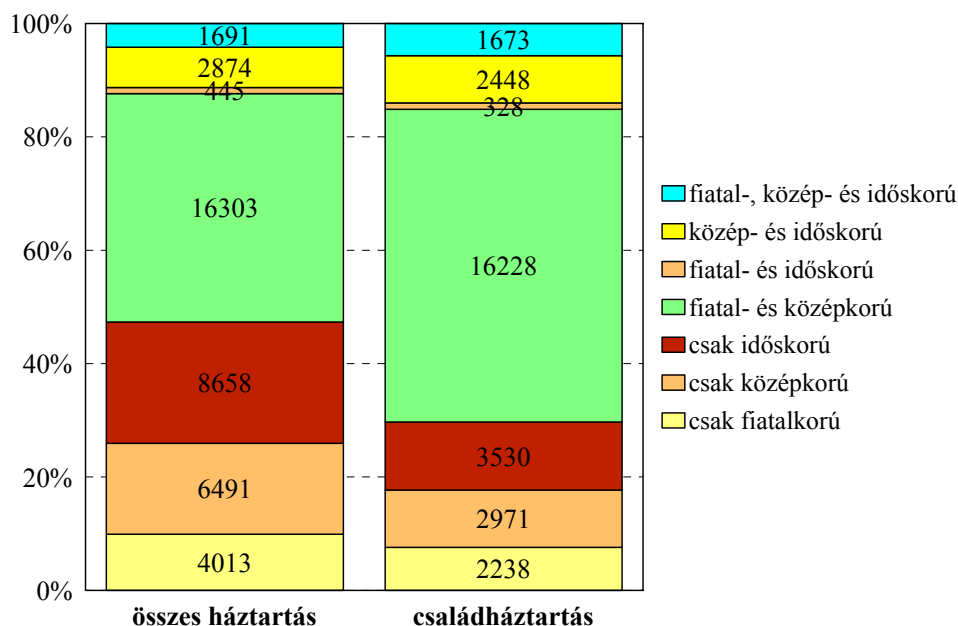
Családok családösszetétel szerint



A városban a gyerekek fele (15 638 fő) 15 éven aluli, 100 családra 52 fő 15 évnél fiatalabb gyerek jut. A családok több mint 65 százalékában nincs 15 éven aluli gyerek, 21 százalék az egy, 11,5 százalék a kettő, 2,3 százalék a három vagy több 15 éven aluli gyereket nevelő családok aránya.

A háztartások korösszetétel szerinti megoszlásának vizsgálatakor az derül ki, hogy a legtöbb háztartásban fiatal- és középkorú személyek egyaránt megtalálhatók, de ez a szerkezet nagyobb arányban fordul elő a családháztartások között. A csak időskorúakból álló háztartások aránya az összes háztartás között lényegesen nagyobb, mint a családháztartások esetében. Emögött az áll, hogy a csak időskorúakból álló háztartások csaknem 60 százaléka egyszemélyes háztartás. A csak fiatalokból álló háztartásoknak 42 százaléka egyszemélyes háztartás, a középkorúaknál ez az arány 53 százalék. Az egyszemélyes háztartásokban élők majdnem fele időskorú, 34 százaléka középkorú és alig több mint 16 százaléka fiatalok.

Háztartások szerkezete



3.4 Lakáshelyzet

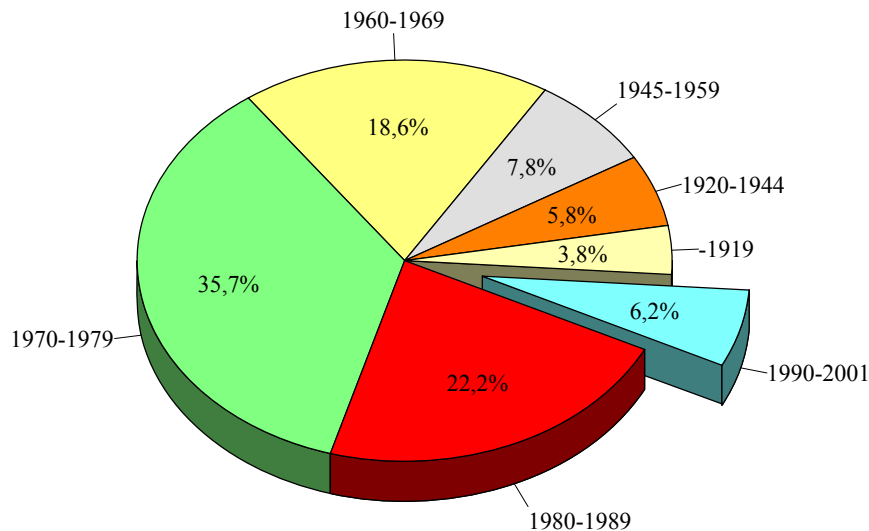
Székesfehérváron összesen 41619 lakóegység található, ennek 98,9 százaléka lakás, 0,98 százaléka üdülő, a városban van továbbá 23 egyéb lakott lakóegység és 47 intézeti háztartási lakóegység. A lakások 95 százaléka lakott, az üdülők 98 százalékát valóban üdülésre használják, csupán 8 üdülő tölt be lakás funkciót a népszámlálás idején. A lakónépesség 96 százaléka lakásban lakik, 95,8 százaléka lakik, 4,1 százalék intézeti háztartási lakóegységben él. Száz lakásra és lakott üdülőre 261 lakó jut.

A lakások és lakott üdülők 8,5 százaléka egy szobás, 52,8 százalék két szobás, 23,4 százalék három szobás, a négy vagy több szobások aránya 15,3 százalék. Székesfehérváron az egy és három szobás lakások aránya kisebb mint az országos átlag (12,7, illetve 30,9 százalék az országos mutató), a két szobás lakások aránya viszont nagyobb (az országos átlag 41,4 százalék). A lakások és a lakott üdülők 96,4 százaléka természetes személyek tulajdona, 2,5 százalék az önkormányzati tulajdon aránya. A lakások és lakott üdülők 86,4 százalékát tulajdonosi jogcímen használják, a bérleti, szolgálati jogviszony aránya 7,7 százalék. Száz lakásra és lakott üdülőre 253 szoba jut, a lakások és lakott üdülők 98 százalékában van fürdőszoba. A száz szobára jutó lakók

száma 98.

A lakások és a lakott üdülők majdnem tizede 1945 előtt épült, a ma lakott lakások és üdülők több mint fele 1960 és 1979 közötti. Minden ötödik ma használt lakóingatlan 1980 és 1989 között épült, az 1990 utáni építések aránya alig több mint hat százalék.

Lakások és lakott üdülők építési éve

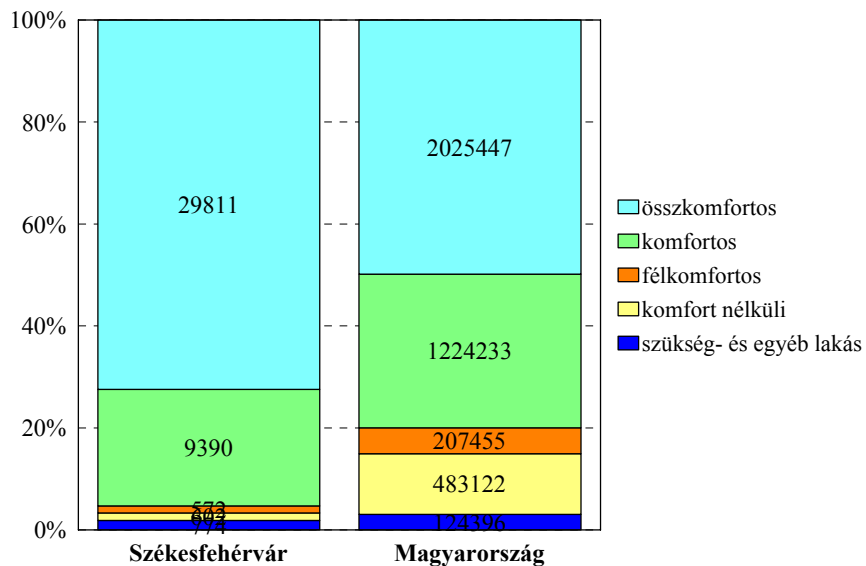


Székesfehérváron az 50-59 m² alapterületű lakások a legelterjedtebbek, az ingatlanok közel 38 százaléka ebbe a kategóriába tartozik. A lakások több mint ötöde kisebb 50 m² –nél, csaknem negyedük viszont kifejezetten nagyak mondható, alapterületük 80 m² vagy annál nagyobb. A lakások és lakott üdülők 17 százalékának alapterülete 60-79 m², az egy lakásra jutó átlagos alapterület 67 m². A lakások 99 százalékában van vízvezeték, 98 százalékukban van meleg folyóvíz és vízöblítéses WC, 84 százalékuk közcsatornával, további 15 százalékuk házi csatornával ellátott épület. Hálózati gáz a lakások és lakott üdülők 95 százalékában, palackos gáz pedig 3 százalékukban van. A lakások és lakott üdülők 74 százalékában központi fűtés van.

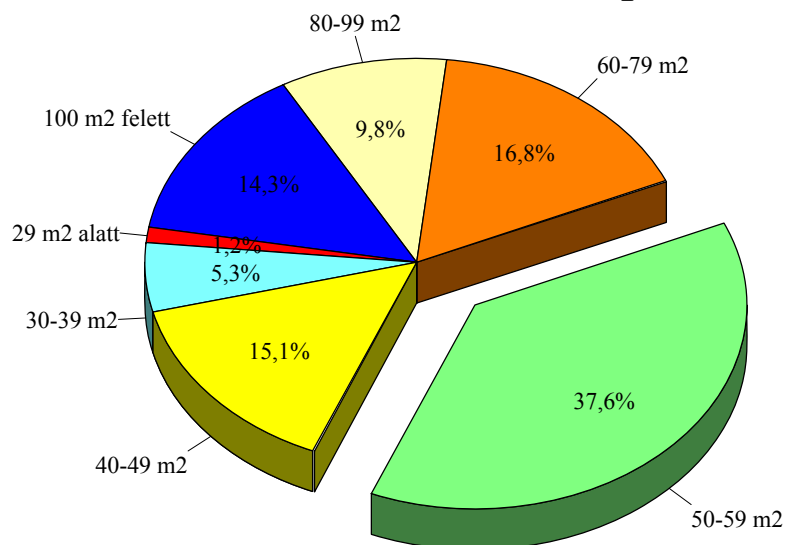
A lakások és lakott üdülők 72 százaléka összkomfortos, 23 százaléka komfortos, 1,4 százaléka félkomfortos 1,6 százaléka komfort nélküli, a szükség- és egyéb lakások aránya pedig 2 százalék körül van. Székesfehérváron az összkomfortos lakások aránya majdnem másfélszerese az országos átlagnak, ennek megfelelően az alacsonyabb komfortfokozatú lakások aránya kisebb mint az országos átlag. Kiugróan nagy a különbség a komfort nélküli lakások esetében. A városban összesen 14407 lakó- és üdülőház van, ennek 97,2 százaléka lakóház, 2,8 százaléka

üdülőház. A lakó- és üdülőházak 87 százaléká földszintes, az egy lakásos épületek aránya 83,3 százalék, a két-három lakásosak aránya 5,3 százalék, az épületek 3,8 százaléká 4-10 lakásos, 11-nél több lakás a házak 7,6 százalékában található.

Lakások és lakott üdülők komfortossága

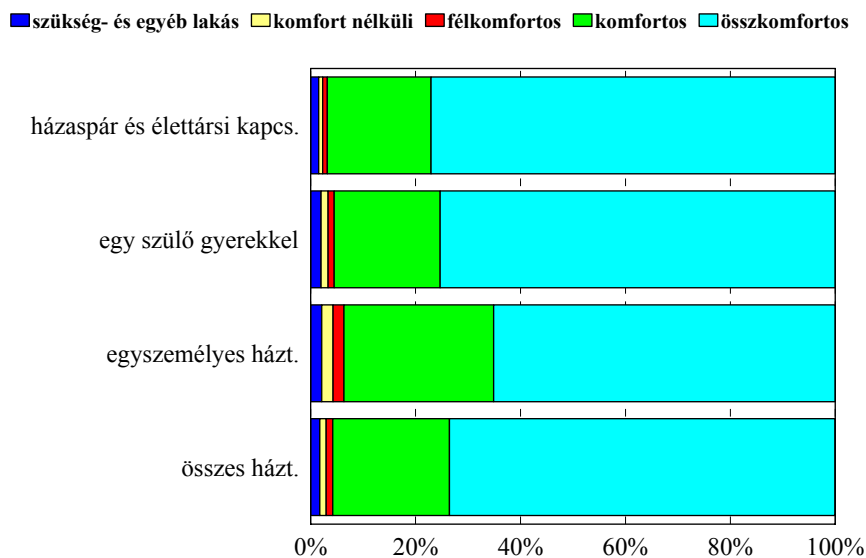


Lakások és lakott üdülők alapterülete

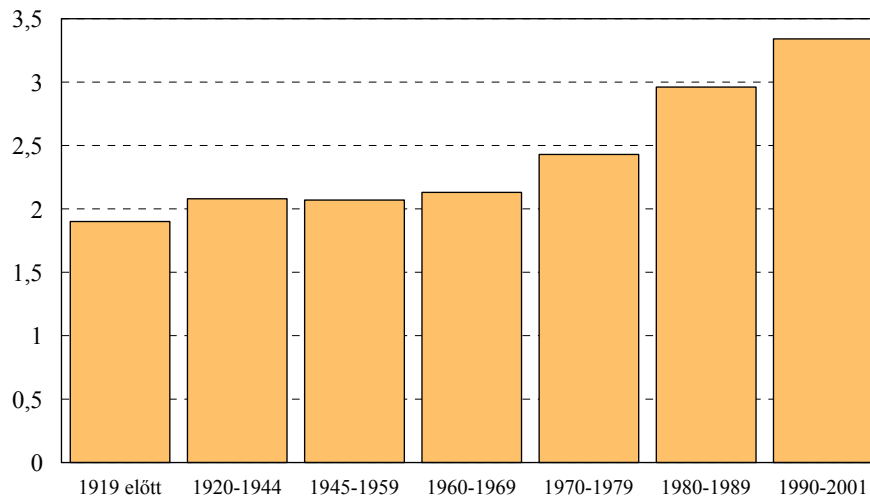


A háztartás típusa befolyásolja, hogy tagjai milyen komfortfokozatú lakásban élnek. Legjobb helyzetben a házastársi és élettársi kapcsolatban élők vannak, az ilyen típusú háztartások 77 százalékáa összkomfortos lakásokban lakik, a gyermeküket egyedül nevelő szülők esetében ez az arány már csak 75 százalék. Legrosszabb helyzetben az egyszemélyes háztartások vannak, az ő esetükben az összkomfortos lakásokban élők aránya 65 százalék. A családháztartások ötöde él félkomfortos lakásban, ez az arány az egyszemélyes háztartások esetében több mint 28 százalék. Az ennél alacsonyabb komfortfokozatú lakásban élők aránya minden kategóriában alacsony, ám itt is relatíve az egyszemélyes háztartásokban a legmagasabb (6 százalék).

Komfortosság háztartástípus szerint



Az egy lakásra jutó lakók száma a lakás építési éve alapján



Lakóházakban összesen 101740 fő lakik. Kevesebb mint 8 százalékuk él 1990 után épült házban, 26 százalékuk 1980 és 1989 között épült lakásban lakik, több mint 50 százalékuk 1960 és 1979 között, 6,5 százalékuk 1945 és 1959 között, 8 százalékuk pedig 1945 előtt épült épületben lakik. Az egy lakásra jutó lakók száma az építési évvel párhuzamosan növekszik, az 1919 előtt épült lakásokra átlagosan 1,9 fő jut, ez a szám az 1990 épült lakások esetében már 3,34.

Székesfehérváron a lakosok 98,7 százaléka központi belterületen, további 1,2 százaléka egyéb belterületen él, a külterületen élők aránya kevesebb mint egy százalék.

4. LAKÁSFENNTARTÁSI HÁTRALÉKOK ÉS TÁMOGATÁSOK

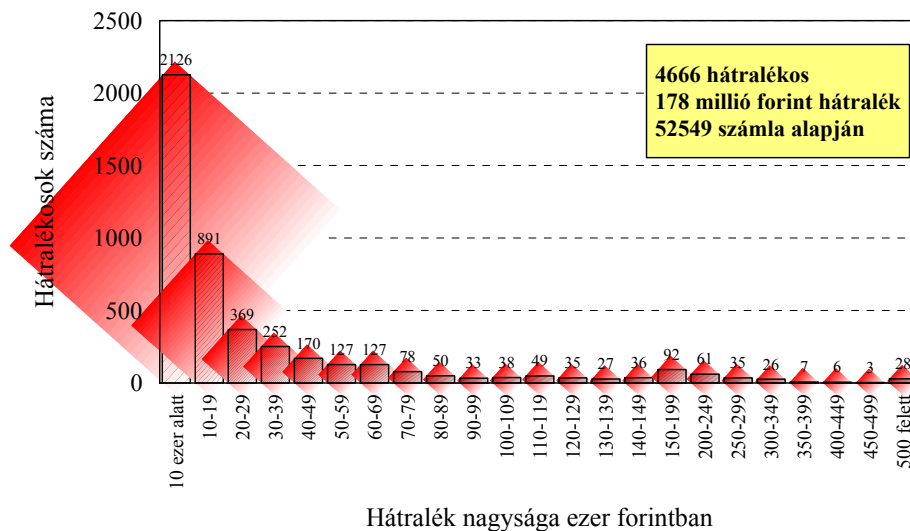
4.1 Távhő díjhátralékok

A lakosság adósságállományát elsősorban a Széphő Rt távhőszolgáltatás díjhátralékosainak száma, a ki nem fizetett díjtételek száma és a hátralék összege alapján tekintetük át. Az elemzés során csak azokat vettük figyelembe – azt minősítettük hátralékosnak – akik legalább két havi díjtétellel és minimum 1000 forinttal tartoznak a távhőszolgáltató cégnek.

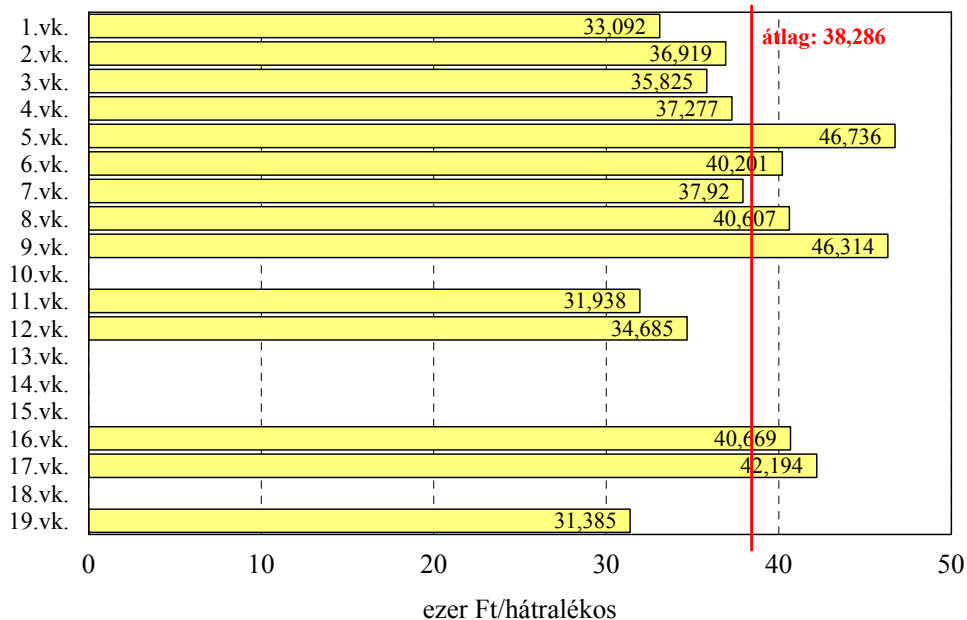
Ezek alapján 4666 hátralékost tarthatunk nyilván. A hátralékosok száma és az adósságállomány hónapról hónapra változik, szezonálisan is ingadozik. A téli fűtési szezonban illetve közvetlenül utána megugrik a hátralékosok száma és a lakosok hátralékának összege, majd a tavaszi, nyári időszakban – az alacsonyabb távhő költségek mellett – a korábbi hátralékok egy részét törlesztik. Az adatgyűjtés idején a 4666 hátralékos összesen 178 millió forinttal tartozott a távhőszolgáltatás díjáért. Ez az összeg 52549 számlából tevődik össze.

A hátralékosok átlagosan 38 ezer forinttal tartoznak a cégnek, ez az átlag azonban nagy szórást mutat, mert a hátralékosok közel fele (46 százaléka) 10000 forint alatti összeggel, 19 százaléka 10-20 ezer forint közötti összeggel tartozik. 50 ezer forintot meghaladó távhődíj adósságot a hátralékosok 19 százaléka, ebből 100 ezer forintnál nagyobb összeget 10 százaléka halmozott fel az idők során.

Távhődíj hátralékosok száma a hátralék nagysága alapján



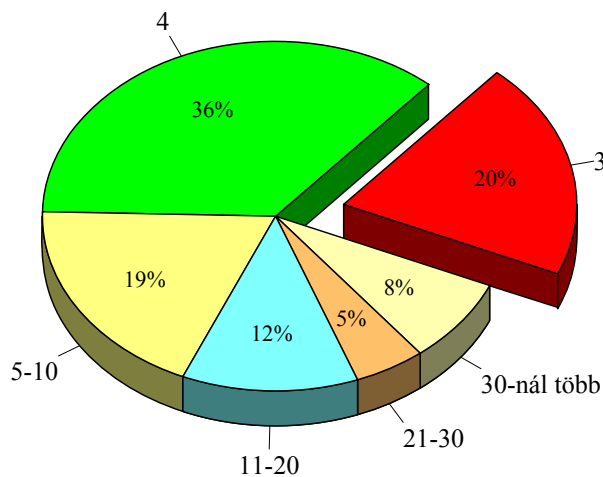
Adósonkénti hátralék átlagos összege kerületenként



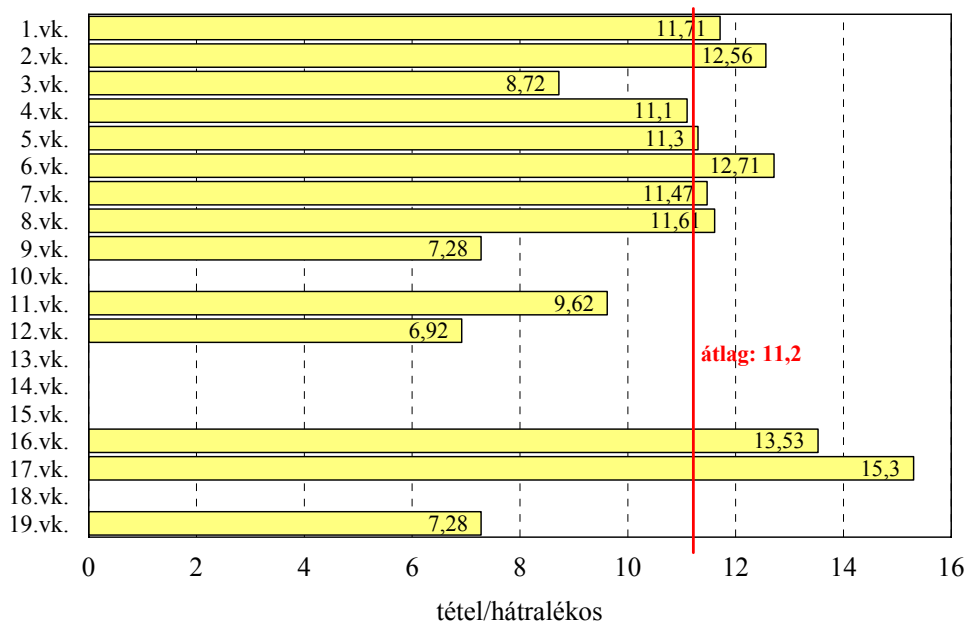
Választókerületenként vizsgálva a hátralékok átlagos nagyságát jelentős eltéréseket találhatunk. Az 5. és a 9. körzetben az átlag meghaladja a 46 ezer forintot is, míg 11. és 19.

körzetben a 32 ezer forintot sem éri el. Mivel ez egyes körzetekben nem egyenlő arányban oszlik meg a hátralékosok száma, az összes hátralékos negyede a 4. körzetben van (Gáz, Salétrom, Sarló, Rákóczi, Budai út), 17 százalékuk a 7. körzetben él (Tolnai, Sziget, Cserepes, Jancsár), s további 14 százalékuk is a Palotavárosból kerül ki (8. körzet). Az sem mellékes, hogy az adott hátralék összege hány ki nem egyenlített számlából tevődik össze, mennyire mély az adósság. A listából kiderült, hogy a leggyakoribb érték a 4 tétel, a hátralékosok harmada (36 százalék) ennyi ki nem egyenlített számlát görget maga előtt, 20 százalékuknak 3 tételből áll a tartozása. Szintén egyötöd azok aránya, akik 5-10 számlával tartoznak, s a hátralékosok negyedének 10-nél több tételből tevődik össze a távhő díjhátraléka. (Az adósok között 47 olyan család is van, ahol a hátralék összege több mint 100 számlából tevődik már össze.) Körzet szerint a 16-17-es körzetekben vannak a legmagasabb arányban olyanok, akiknek 20-nál több tételből áll az adósságuk. A ki nem egyenlített távhő/melegvíz számlák átlagos száma adásonként 11, ettől jobb a 3., 2., 12. és 19. körzetekben, s sokkal rosszabb a 16. és 17. körzetekben.

A ki nem egyenlített számlák megoszlása



Adósonkénti hátralékok átlagos tételszáma kerületenként



Az adósok/hátralékosok száma önmagában még nem igazán informatív, hiszen nem mindegy, hogy egy nagy vagy egy kisebb lélekszámú körzetről van-e szó. A városon belüli szegénység területi egyenlőtlenségének vizsgálatához a 1000 felnőttre vetítettük a hátralékok összegét és a tételek számát minden szavazókörben és választókerületben. Ezek alapján a legtöbb hátralékos a 42. szavazókörben él (Kelemen Béla 28-94, 53-91.), itt ezer felnőttre 193 adós család jut, szemben a városi átlaggal, mely csupán 55, de 130 feletti az index értéke a 76., 20., 22., 38. és 10. körzetekben is. Az adósok átlagnál magasabb számából még nem következik, hogy az ezer felnőtt lakosra jutó adósság is ezeken a helyeken a legmagasabb, bár kétségtelen, hogy az átlagnál (2099 eFt) magasabbak. A körzet teljes népességét vizsgálva az egy felnőtt lakosra jutó hátralék összege a 40., 76., 36. és 42. körzetekben a 6000 Ft-ot is meghaladja.

Választókerületenként nézve legtöbb hátralékos relatíve is Palotavárosban van, a 7. és 8. kerületben 115-120 hátralékos jut ezer felnőttre, de a 4. kerületben (Víziváros) is meghaladja a 110-et számuk. Az egy főre jutó adósság átlagos összege a 4., 7. és 8. kerületben rendre 4174, 4372 és 4861 Ft, s kizárólag a város ezen részein jut ezer lakosra 1000-nél több kiegyenlített számla.

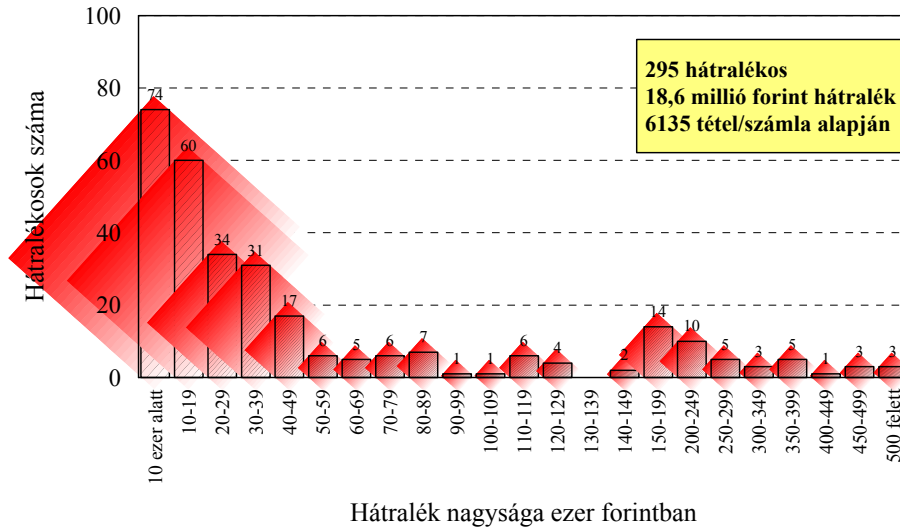
Kerület	Elnevezés	1000 felnőtt lakosra	1000 felnőtt lakosra	1000 felnőtt lakosra
---------	-----------	----------------------	----------------------	----------------------

		jutó távhő hátralékos száma	jutó távhő hátralék összege ezer Ft-ban	jutó hátralékos tételek
Városi átlag		54,81	2099	617,32
1	Szedreskert	84,43	2794	988,82
2	Belváros	41,47	1531	520,85
3	Ősz u.	102,54	3674	893,75
4	Víziváros	111,97	4174	1242,40
5	Prohászka	44,75	2091	505,43
6	Tóváros	67,54	2715	858,12
7	Palotaváros	115,29	4372	1322,61
8	Palotaváros	119,70	4861	1389,25
9	Feketehegy	8,34	386	60,75
10	Fecskepart	0,00	0	0,00
11	Felsőváros	26,80	856	257,72
12	Almássy	33,93	1177	234,96
13	Kadocsa	0,00	0	0,00
14	Öreghegy	0,00	0	0,00
15	Öreghegy	0,00	0	0,00
16	Kőfém	51,70	2102	699,56
17	Búrtelep	55,48	2341	848,60
18	Alsóváros	0,00	0	0,00
19	Maroshegy	4,17	131	30,37

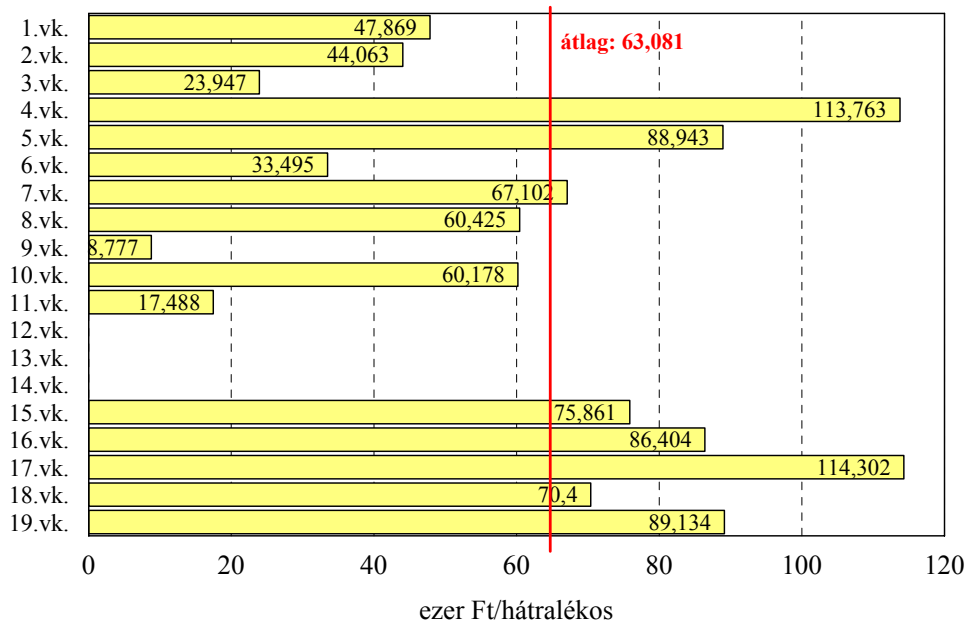
4.2 Lakbér hátralékok

A lakosok anyagi problémák miatt, nemcsak a távhő díjtartozásokat, hanem többek közt lakbérhátralékot is felhalmozhatnak. A Széphő Rt. által kezelt szociális bérlakásban élők közül 295 családnál regisztráltunk lakbérhátralékot, mindösszesen 18,6 millió Ft értékben. A legkisebb hátralék összege 1284 Ft volt, a legnagyobb hátralék összege 757 ezer Ft. (Ez utóbbi összeg, több mint 200 tételből áll össze). A hátralékosok átlagosan 63 ezer forinttal tartoznak, ez az átlag azonban most is nagy szórást mutat, a hátralékosok negyede 10000 forint alatti összeggel, 20 százaléka 10-20 ezer forint közötti összeggel tartozik. 50 ezer forintot meghaladó lakbér adósságot a hátralékosok 26 százaléka, ebből 100 ezer forintnál nagyobb összeget 18 százaléka halmozott fel az idők során.

Lakbér hátralékosok száma a hátralék nagysága alapján



Adósonkénti lakbérhátralék átlagos összege kerületenként

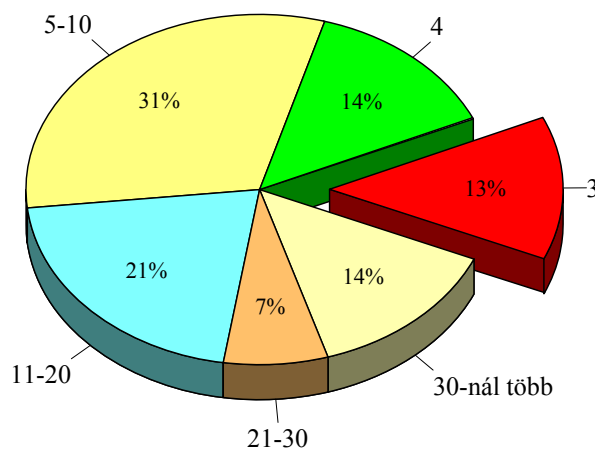


Választókerületenként vizsgálva a szociális bérlakásban felhalmozott hátralékok átlagos nagyságát jelentős eltéréseket találhatunk. A 4. és a 17. kerületben az átlag meghaladja a 110 ezer forintot is, míg a 9. körzetben a 10 ezer forintot sem éri el. A legtöbb hátralékos a 2. (17 százalék) és a 8. (13 százalék) kerületben él. (Az összes hátralékos negyede a Palotavárosból került ki). Az

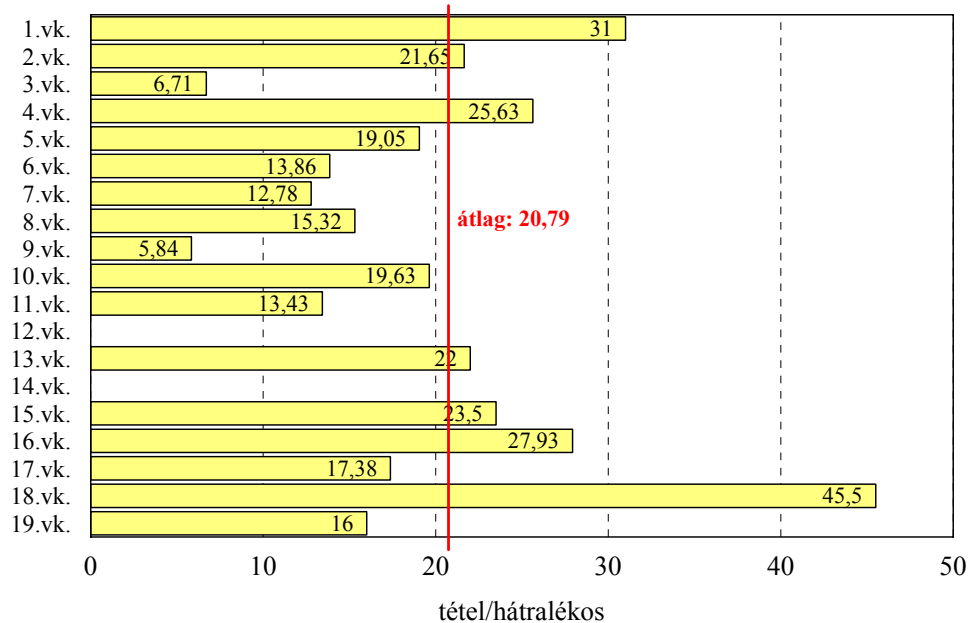
sem mellékes, hogy az adott hátralék összege hány ki nem egyenlített számlából tevődik össze. A leggyakoribb érték csakúgy, mint a távhő számlánál itt is a 4 tétel, a hátralékosok 14 százaléka ennyi ki nem egyenlített számlát görget maga előtt, 13 százalékuknak 3 tételből áll a tartozása. Közel egyharmada azok aránya, akik 5-10 havi lakbérrel tartoznak, s a lakbérhátralékosok 42 százalékának 10-nél több tételből tevődik össze a díjhátraléka. (Az adósok között 24 olyan család is van, ahol a hátralék összege több mint 50 számlából, tételből tevődik már össze.) Kerületek szerint a 18-as kerületben (Alsóváros) vannak a legmagasabb arányban olyanok, akiknek 20-nál több tételből áll a lakbérhátralékuk. A ki nem egyenlített lakberek átlagos száma adásonként 21 (vagyis magasabb a tételek száma, mint a távhő hátralék esetében) ettől kedvezőbb a helyzet a 3. és 9. körzetekben, s sokkal rosszabb a 18-ban.

Az egy tételre eső hátralék összege a távhőszolgáltatásnál 3400 Ft volt, a szociális lakbér esetében 3038 Ft. Ez kerületenként jelentősen változik. Míg a távhő esetében a 7., 17. és 19. kerületben a legmagasabb ez az összeg (több mint 5000 Ft/tétel), addig a szociális lakbér esetében 9. és a 12. kerületben érik el a hátralékosok ezt az átlagösszeget.

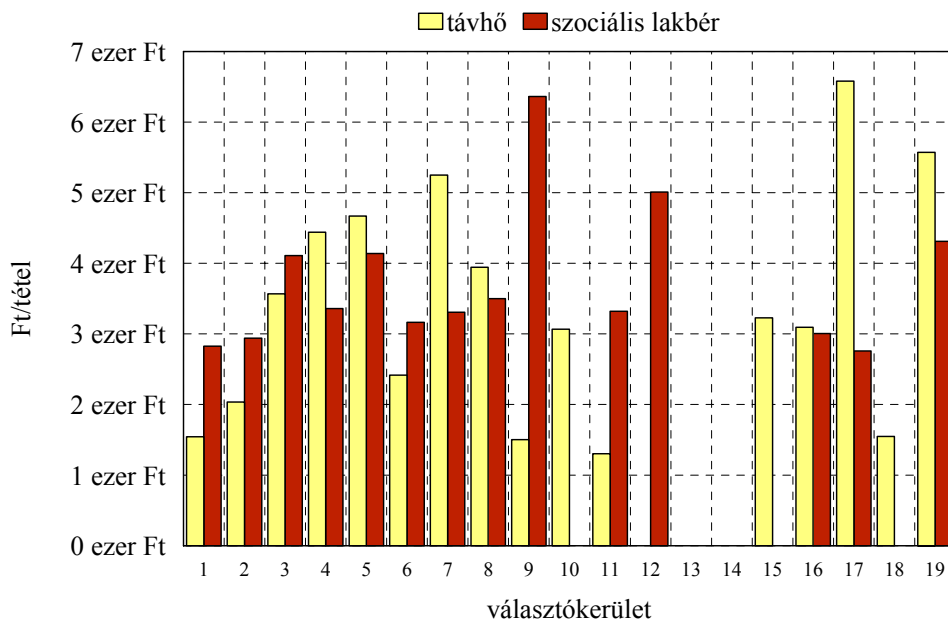
Ki nem egyenlített lakbér tételeinek megoszlása



Adósonkénti lakbér hátralékok átlagos tételszáma kerületenként



Egy tételre jutó hátralék összege kerületenként



Most is érdemes megnézni a 1000 felnőttre vetített hátralékok összegét és a tételek számát területi egységenként. Ezek alapján a legtöbb szociális lakbér hátralékos a 78-as szavazókörben él

(Széchenyi, Hosszúsétatér), itt ezer felnőtt lakosra 33 lakbérhátralékos család esik, ami a városi átlag tízszerese (3,47). Szintén nagyon magas (21-25 család/ezer fő) a 8., a 45. és a 71. körzetben a szociális lakbérhátralékosok indexe, és 10-16 közötti a 80., a 42. , az 1., a 27. és a 7. körzet mutatója. Az egy felnőtt lakosra jutó adósság összege is 78-as körzetben a legmagasabb, 2353 Ft, míg a városi átlag csupán 219 Ft. A körzet teljes népességét vizsgálva az egy felnőtt lakosra jutó hátralék összege 1000 forintnál nagyobb továbbá még a 71., a 27., és a 80. körzetben. Az ezer felnőttre jutó ki nem fizetett lakbér számlákat tekintve szintén a 78. körzet ugrik ki, míg a városi átlag csupán 72, addig itt 1520 (!). A másik legtöbb adóssági tétel a Kőfém lakótelepen található (ezer felnőttre 620).

Választókerületenként nézve a legtöbb hátralékos az Alsóvárosban és a Belvárosban él, a 2. és 18. kerületekben 12 hátralékos család jut ezer felnőttre. Az egy főre jutó lakbérhátralék összege is itt legnagyobb, a 18., 2. és 16. kerületben rendre 871, 517 és 648 Ft, s kizárólag a 18. kerületben (ahova a 76-os szavazókör tartozik) jut ezer lakosra 500-nál több kiegyenlített lakbér számla.

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó lakbér hátralékos száma	1000 felnőttre jutó lakbér hátralék összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó lakbér hátralékos tételek	1000 felnőttre jutó kilakoltatások száma
Városi átlag		3,47	218,61	72,07	0,75
1	Szedreskert	3,35	160,59	104,00	,28
2	Belváros	11,74	517,52	254,31	2,16
3	Ősz u.	1,37	32,74	9,18	,98
4	Víziváros	1,77	201,19	45,32	,55
5	Prohászka	3,44	306,14	65,58	1,09
6	Tóváros	1,32	44,36	18,35	,95
7	Palotaváros	4,74	318,21	60,61	1,48
8	Palotaváros	6,56	396,48	100,55	,89
9	Feketehegy	6,34	55,66	37,05	,00
10	Fecskepart	4,14	249,18	81,26	3,11
11	Felsőváros	1,89	33,14	25,45	,54
12	Almássy	0,00	0,00	0,00	,00
13	Kadocsa	0,30	0,74	6,60	,00
14	Öreghegy	0,00	0,00	0,00	,00
15	Öreghegy	0,74	56,03	17,36	,00
16	Kőfém	7,50	648,39	209,56	1,11

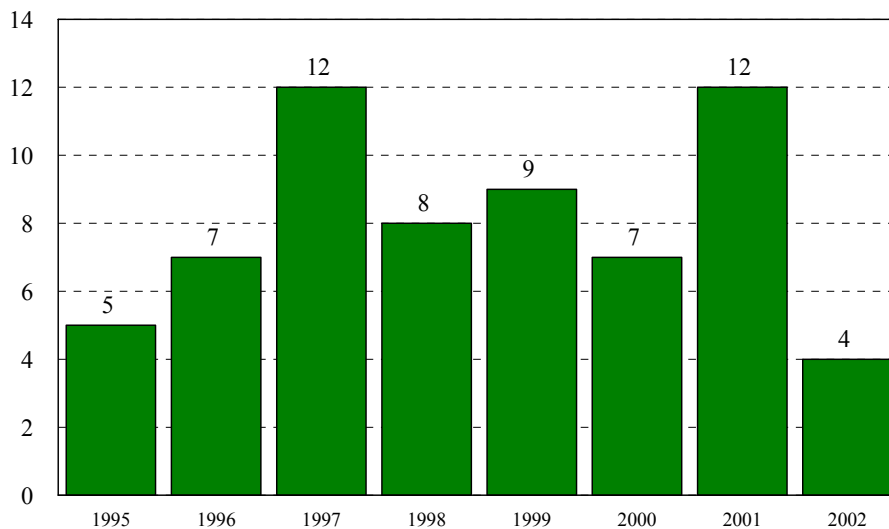
17	Búrtelep	2,86	327,28	49,75	,36
18	Alsóváros	12,38	871,21	563,07	1,90
19	Maroshegy	2,67	238,01	42,72	,17

4.3 Kilakoltatások

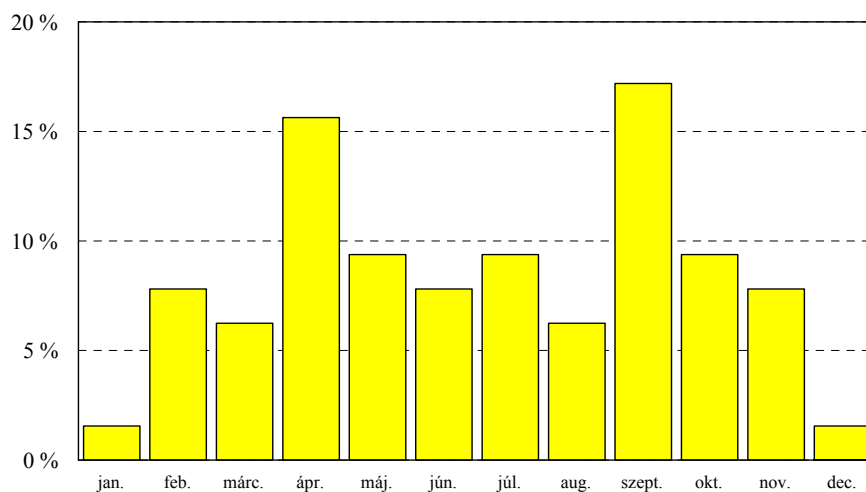
Az összegyűjtött adatok alapján az elmúlt 8 évben (1995. januárjától) az önkormányzati bérlakásokból összesen 64 alkalommal történt kilakoltatás, ebből mindösszesen 8 alkalommal történt meg ezzel egyidőben a kilakoltatottak elhelyezése. Az utolsó kilakoltatások 2002 nyarán voltak, akkor a Várkörút 27. szám alól mentek el az ott lakók.

A kilakoltatások száma 1997-ben és 2001-ben volt a legmagasabb, egyaránt 12-12 családot költöztetett ki a hatóság különböző okokból. Érdeemes megnézni, hogy az otthonuk erőszakos elhagyását melyik hónapra időzítette a hatóság. A diagramból is látható, hogy kilakoltatások az év bármely hónapjában előfordulhattak. Az elmúlt 8 év kilakoltatásait áttekintve az összes kilakoltatás 11 százaléka téli hónapokban, 31 százaléka tavasszal, 23 százaléka nyáron, 35 százaléka pedig ősszel zajlott le. Két hónap – az április és a szeptember - kiugró részarányú. Földrajzilag a legtöbb kilakoltatás a Belvárost és a Palotaváros déli részét érintették, de Feketehegyet, Öreghegyet és az Almássy telepet leszámítva minden kerületben előfordult. Szavazókör szintjén tekintve a 7. (Várkörút 7.), a 49. (Móri u. 8) és a 78. (Hosszúsétátér 64., Széchenyi u. 76.) körzetben volt a legtöbb kilakoltatás.

Kilakoltatások száma Székesfehérváron



A kilakoltatások hónap szerinti megoszlása



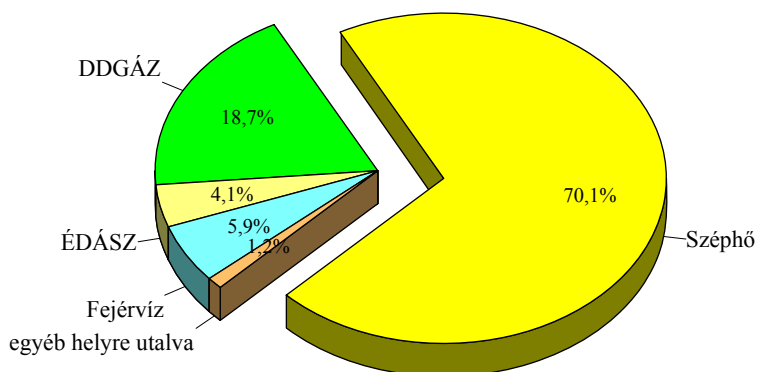
4.4 Lakásfenntartási támogatások

Lakásfenntartási támogatások sok rászoruló család életét könnyítik meg a városban. A különböző közüzemi szolgáltatókhoz vagy a segélyezettthez közvetlenül elutalt támogatások száma az elmúlt tíz évben meghaladta a hétezeret (7265 eset). A támogatási esetek alapvetően két szolgáltató felé

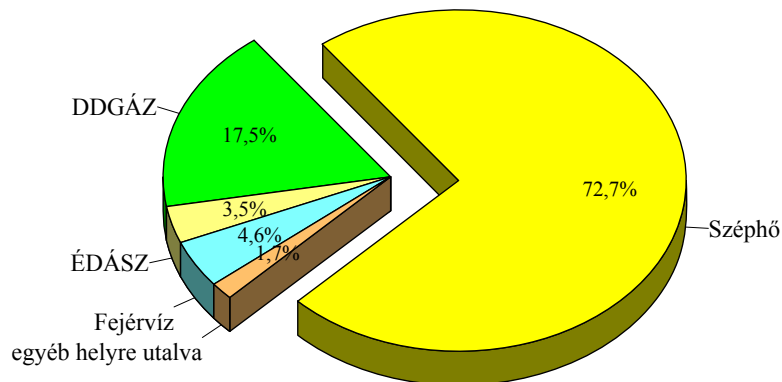
fizetett díjak támogatását jelentik, 70 százalékban a távhőszolgáltatási díj került támogatásra (Széphő Rt-hez utalva), 19 százalékban pedig a gázfogyasztás költségeit támogatta (DDGÁZ-hoz utalva). Az összes lakásfenntartási támogatás esetének 4-6 százaléka az elektromos áram és a víz díjához járult hozzá. Összességében az elmúlt tíz évben a kifizetett lakásfenntartási támogatások 18 millió forintot tettek ki a szociális adatbázis alapján, ennek az összegnek a döntő része (73 százalék) a Széphő Rt-nek lett átutalva, tételenként átlagosan 2565 Ft. A második legnagyobb arány és összeg a DDGÁZ-hoz utalt támogatás, mely az összes lakásfenntartási támogatás 17,5 százaléka, átlagosan 2306 Ft-tal.

	Tételek megoszlása (%)	A kifizetett támogatás megoszlása (%)	A kifizetett támogatás összege (Ft)	Egy tételre fizetett támogatás átlaga (Ft)	Támogatott családok száma
ÉDÁSZ-hoz utalva	4,1	3,5	627 450	2092	289
DDGÁZ-hoz utalva	18,7	17,5	3 139 000	2306	1328
I. sz LFSZ-hez utalva	0,7	0,8	149 600	2933	49
Széphő-höz utalva	70,1	72,7	13 061 412	2565	4883
Lakcímre utalva	0,5	0,9	163 200	4800	34
Fejérvízhez utalva	5,9	4,6	818 050	1916	419
Összesen	100	100	17 958 712	2472	7002

Lakásfenntartási támogatások eseteinek megoszlása a közüzemek szerint

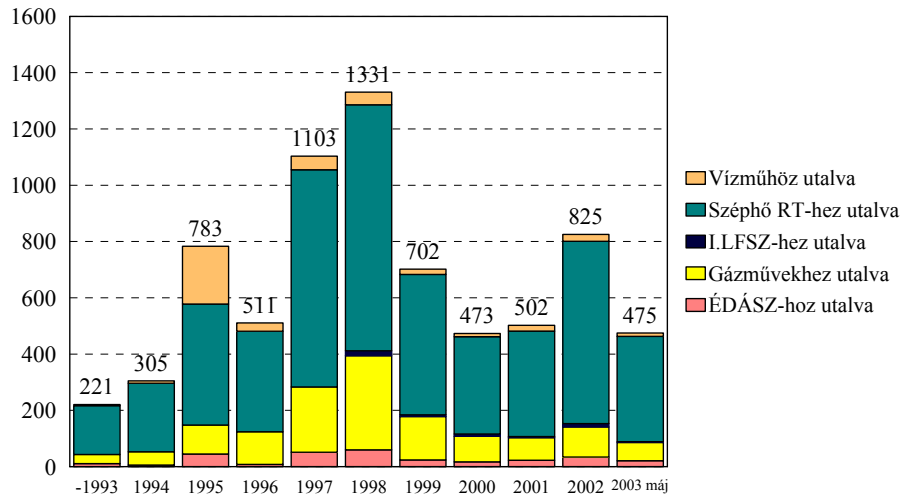


Lakásfenntartási támogatás összegének megoszlása a közüzemek szerint

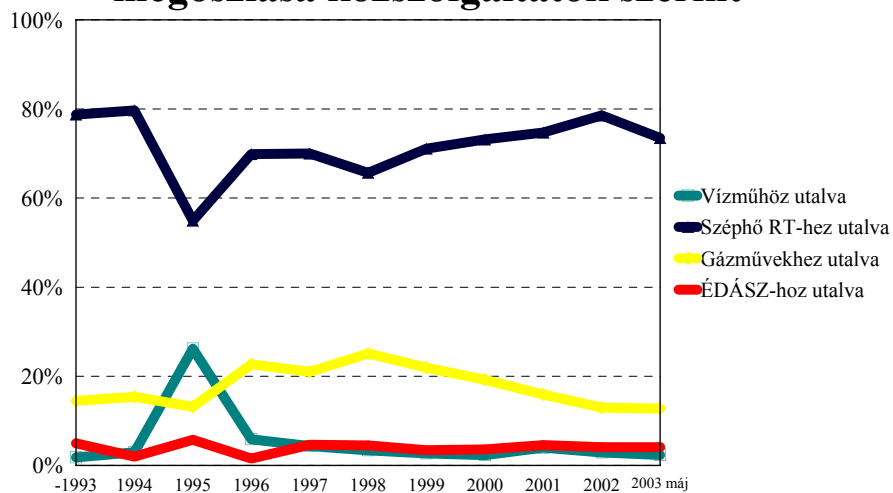


Az elmúlt tíz évet vizsgálva, megállapítható, hogy a kiutalt lakásfenntartási támogatások közül a legtöbbet 1997-ben és 1998-ban folyósította a Szociális Iroda, az adott évi esetek száma meghaladta az ezret is. A tavalyi évben 825 lakásfenntartási támogatási eset volt, ami az 1995-ös évhez hasonló nagyságrend, ugyanakkor alapvető különbség, hogy míg 1995-ben az esetek 26 százaléka a Vízműhöz utalt támogatás volt s a Széphő tette ki az 55 százalékot, addig 2002-ben a Vízmű részaránya már csak alig 3 százalék, míg a Széphőé 79 százalék. Az 1995-ös kiugró aránya a Vízműnek a lakások vízóra beszereléséhez nyújtott támogatás miatt lehet.

Kiutalt lakásfenntartási támogatások esetszáma az elmúlt 10 évben



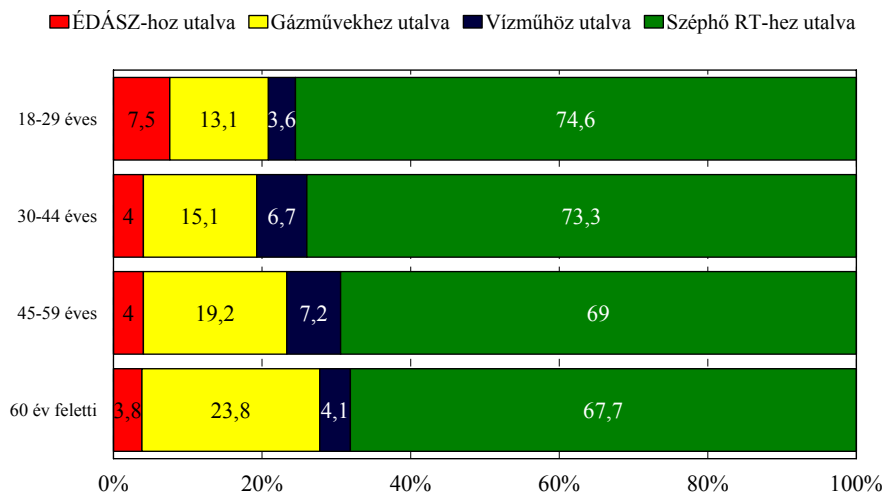
Kiutalt lakásfenntartási támogatások esetszámának megoszlása közszolgáltatók szerint



A lakásfenntartási támogatások és az igénylő életkora között összefüggés van. Az összes igénylő 4 százaléka fiatal felnőtt 18-29 éves, egyharmaduk 30-44, 36 százalékuk 45-59 éves, a 60 éven felüliek részaránya 28 százalék. A fiatalok által igényelt és megítélt lakásfenntartási támogatások hárommegegyede (75 százalék) a távfűtés költségeihez való hozzájárulás, 8 százalék pedig áram díj támogatása. Az életkor emelkedésével fokozatosan csökken a távhődíj részaránya,

a 60 éven felülieknél 68 százalék, s ezzel párhuzamosan a gázművekhez utalt támogatási esetek száma 13-ról, 23 százalékra nő. Mindez nyilván a fiatalok és az idősek által lakott lakások fűtésrendszerével lehet elsősorban kapcsolatban.

Kiutalt lakásfenntartási támogatások megoszlása korcsoportonként



A lakásfenntartással kapcsolatos adatokat címenkénti bontásban is megnéztük, mivel előfordulhat, hogy több eset is tartozik egy-egy emberhez, többször is kapott ugyanolyan támogatást vagy többféle lakásfenntartási támogatást is kapott az illető. A szociális adatbázisban nyilvántartott lakosok pontosan 25 százaléka kapott egy vagy több alkalommal lakásfenntartási támogatást, ez mindösszesen 6232 családot/igénylőt jelent. Ebből 5552 család csak egyféle lakásfenntartási támogatást (általában a Széphőhöz utalt támogatást) kapott, 601 igénylő kétféle, 68-an háromféle, 11-en pedig négyféle lakásfenntartási támogatási formát is igénybe vesznek.

A lakásfenntartási támogatásban részesülő segélyezettek 1000 felnőttre vetített száma a városban 66. Ettől sokkal magasabb a 18., 11., 20., 9., 42., 22., 4., 76., 14. és 3. körzetek, ahol az index értéke meghaladja a 100-at. Az ezer felnőttre jutó lakásfenntartási támogatás összege Székesfehérváron átlagosan 176 ezer Ft, de a 18., a 22., 3., 29., 14., 76. és 20. körzetben a 300 ezer Ft-ot is meghaladja. Magasabb szinten aggregálva az adatokat az ezer felnőttre eső lakásfenntartási támogatással segélyezettek száma Szedreskertben (1. vk.), Vizivárosban (4.) Palotavárosban (7-8.) és Ósz utcában (3 vk.) átlag feletti (86-98 fő/ezer felnőtt), s az Öreghegyen a legalacsonyabb (20-25 fő/ezer felnőtt). A kifizetett lakásfenntartási támogatások összege szerint

is ezek a leghátrányosabb kerületek, a 176 ezer Ft-os átlaggal szemben itt 230-260 ezer forint az ezer felnőttre eső összeg, míg az Öreghegyen csak 50-70 ezer Ft/ezer felnőtt.

Kerület	Lakásfenntartási támogatások	Szépfőhöz utalt	Édászhoz utalt	Vízműhöz utalt	Gázműhöz utalt	Lakszövhöz utalt	Lakcímre utalt
	összesen 1000 felnőttre	lakásfenntartási támogatást kapott segélyezetttek száma 1000 felnőttre					
	65,68	50,53	2,95	4,08	14,81	0,51	0,39
1	98,41	88,62	1,68	3,91	9,23	0,00	0,28
2	61,36	43,14	2,88	4,79	21,81	0,00	0,48
3	91,60	85,94	1,56	4,69	5,27	0,20	0,78
4	91,41	88,65	2,10	4,42	3,21	0,22	0,33
5	66,67	49,28	2,90	4,89	17,93	0,18	0,36
6	77,19	66,21	3,22	6,05	8,32	7,00	0,38
7	86,54	83,43	1,04	5,48	2,82	0,00	0,44
8	89,02	83,35	3,01	6,38	5,32	0,00	0,18
9	61,42	25,37	7,68	2,67	34,71	0,00	0,00
10	73,50	31,57	4,66	7,25	46,58	0,00	1,55
11	58,20	39,52	3,52	3,79	16,78	0,27	0,81
12	46,41	30,41	2,24	3,20	17,61	0,00	0,00
13	31,18	5,70	1,80	1,50	23,99	0,00	0,60
14	25,82	7,15	4,57	2,19	16,29	0,00	0,20
15	19,57	3,32	1,66	1,29	15,32	0,00	0,18
16	55,86	43,08	3,61	3,89	10,56	0,00	0,00
17	65,86	47,96	3,22	6,80	17,90	0,36	0,36
18	38,08	14,28	1,90	1,90	23,80	0,00	0,00
19	55,74	22,86	5,51	1,84	32,54	0,00	0,67

Kerület	Lakásfenntartási támogatás összege	Szépfőhöz utalt	Édászhoz utalt	Vízműhöz utalt	Gázműhöz utalt	Lakszövhöz utalt	Lakcímre utalt
	1000 felnőttre	lakásfenntartási támogatás összege 1000 felnőttre (ezer Forintban)					
	175,67	124,46	5,91	7,78	34,08	1,54	1,91
1	260,81	226,89	2,52	6,57	23,43	0,00	1,40
2	164,26	98,27	5,85	9,61	48,44	0,00	2,09
3	230,16	201,12	3,17	9,42	12,23	0,31	3,91
4	249,11	226,61	4,28	8,88	7,25	0,44	1,66
5	160,40	108,47	5,07	8,61	35,91	0,54	1,81
6	211,96	154,71	4,26	10,06	18,18	22,85	1,89
7	239,55	216,30	2,82	11,43	6,79	0,00	2,22
8	223,60	193,65	6,58	11,35	11,14	0,00	0,89
9	179,34	63,92	19,26	5,01	91,15	0,00	0,00
10	227,46	84,14	11,13	14,08	110,51	0,00	7,61
11	149,43	98,32	5,12	8,85	33,08	0,27	3,79
12	117,45	68,73	4,26	5,15	39,31	0,00	0,00
13	69,39	15,08	2,79	2,34	46,18	0,00	3,00
14	73,50	17,28	8,80	4,31	42,11	0,00	0,99
15	49,06	8,71	3,34	1,61	34,47	0,00	0,92

16	158,37	117,98	7,45	7,64	25,29	0,00	0,00
17	186,29	118,50	7,19	14,28	44,24	0,36	1,72
18	98,05	32,89	2,52	3,14	59,50	0,00	0,00
19	160,38	64,04	12,10	4,12	76,79	0,00	3,34

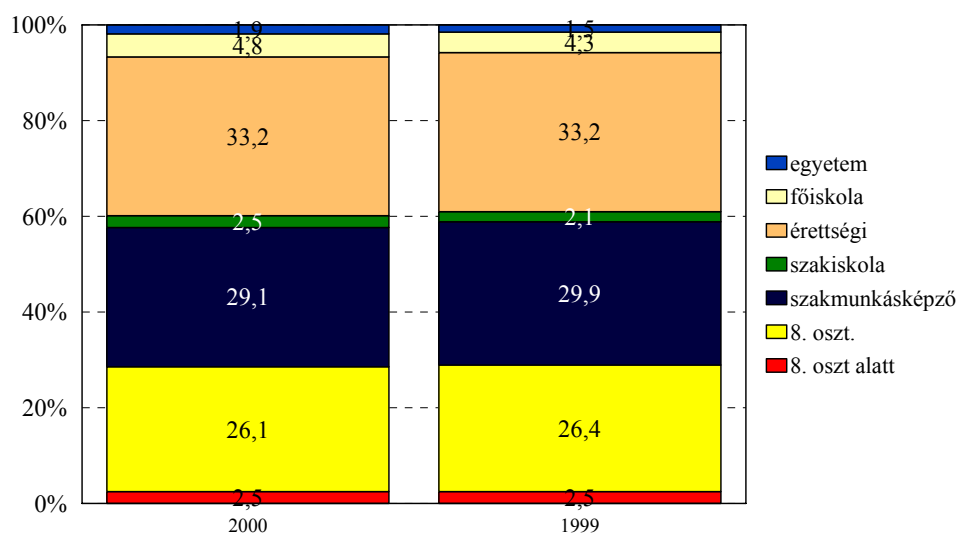
5. MUNKANÉLKÜLIEK ELLÁTÁSA

5.1 Munkanélküliek száma

A Központi Statisztikai Hivatal T-Star adatbázisa szerint 1999-ben 3227, 2000-ben 2591 regisztrált munkanélküli volt Székesfehérváron nyilvántartva. A munkanélküliek 46-47 százaléka férfi. Az állástalanok közel fele 41-44 százaléka tartós munkanélküli, olyan lakos, akinek legalább 180 napja nincs állása. Számosságát tekintve ez 1100-1300 embert jelent a városban. A munkanélküliek kétharmada fizikai foglalkozású, 32-33 százaléka szellemi.

Iskolai végzettség szerint nézve a munkanélküliek megoszlását, 28-29 százaléuk maximum általános iskolai végzettséggel rendelkezik, egyharmaduk szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzett, s szintén egyharmaduk szakközépiskolai, technikumi vagy gimnáziumi végzettséggel bír. A diplomás regisztrált munkanélküliek száma a városban 200 fő alatt van, ami 6-7 százalékos részarányt jelent az összes munkanélküli tekintve.

Regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti összetétele



	2000	1999
Regisztrált munkanélküliek száma összesen	2591	3227
Regisztrált munkanélküliek száma, férfi	1215	1477
Regisztrált munkanélküliek száma, nő	1376	1750
Regisztrált munkanélküliek száma 180 napon túl összesen	1146	1313
Regisztrált munkanélküliek száma 180 napon túl, férfi	508	540
Regisztrált munkanélküliek száma 180 napon túl, nő	638	773
Regisztrált munkanélküliek száma, fizikai foglalkozású	1731	2207
Regisztrált munkanélküliek száma, szellemi foglalkozású	860	1020

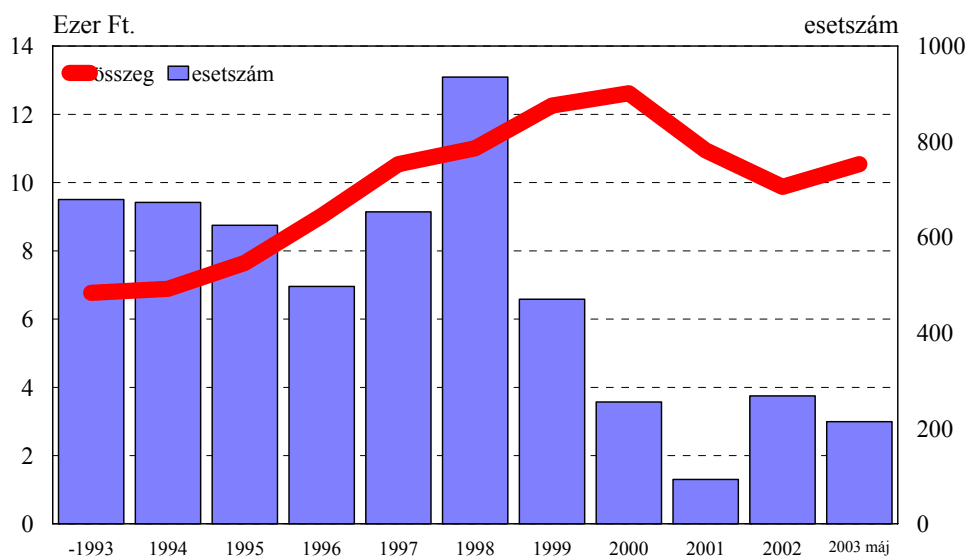
5.2 Munkanélküliek jövedelempótló támogatása

Munkanélküliek jövedelempótló támogatásában Székesfehérváron az elmúlt tíz évben 5363 személy részesült. A kifizetett összeg átlagos értéke havi 9.431 Ft volt. Ez az átlag egy folyamatos emelkedést takar 1993 és 2000 között, majd ezt követően 2002-e az összeg visszaesett az 1997-es szintre. A 2003-as év újra emelkedést jelent, de egyelőre erről még nem megállapítható, hogy valóban megfordul-e a trend.

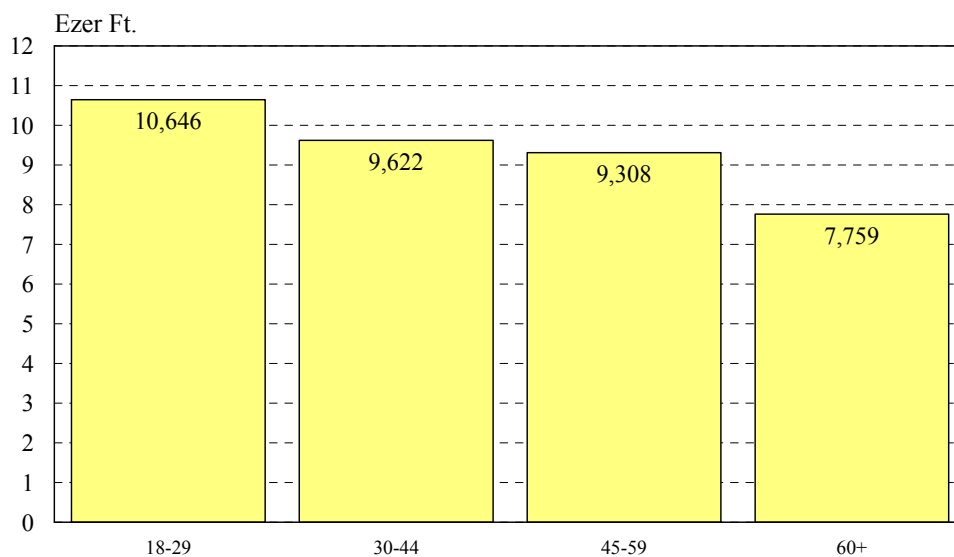
Az esetszám 1996-ig enyhe csökkenést mutatott, majd 1996 és 1998 között csaknem kétszeresére emelkedett. Ezt követően újra csökkent, és az elmúlt három évben évi 200-300 új esetet tartalmaz az adatbázis. Ezeknél a számoknál figyelembe kell venni természetesen azt is, hogy nagyjából egy év késéssel követik a tényleges állás nélkül maradást.

A munkanélküliek jövedelempótló támogatásának átlagos összege eltér az egyes korcsoportokban, magasabb a fiatalabb korosztályoknál, és alacsonyabb a 60 év felettiéknél. Ennek az eltérésnek két oka is van. Az egyik, hogy a fiatalabb korosztályok iskolai végzettsége magasabb, így átlagos keresetük is magasabb, ami magasabb összeget eredményez a támogatás során – természetesen a különözeti arányok jóval kisebbek. A másik pedig, hogy az idősebbek legnagyobb része a kilencvenes évek elején regisztrált erre a segélyre, amikor az átlagos összeg alacsonyabb volt.

A MJPT átlagos összege és esetszáma az elmúlt 10 évben



A MJPT átlagos összege korcsoportok szerint



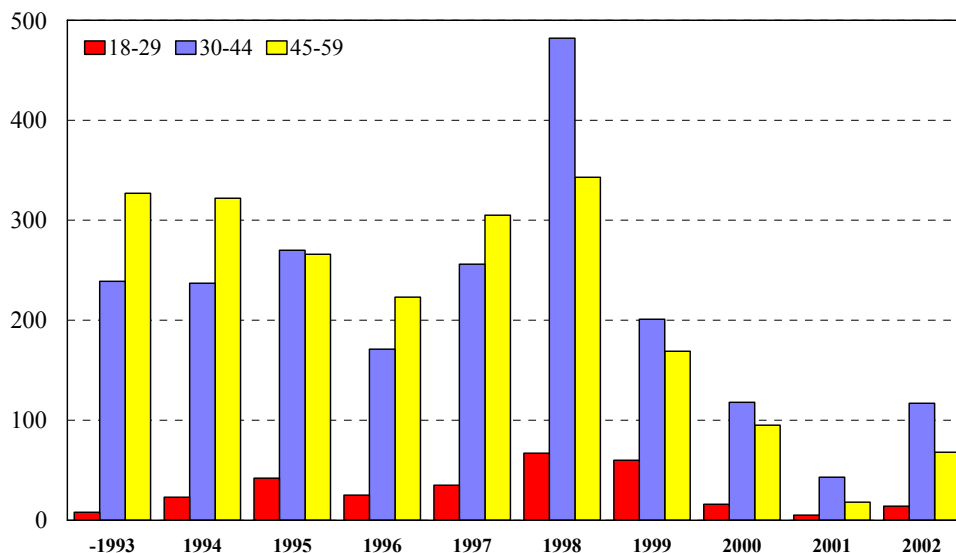
Ha az életkori csoportokat az idő függvényében ábrázoljuk, akkor láthatjuk mind az esetszám, mind pedig az átlagos folyósított összeg alakulását 2002-ig (ebből az elemzésből az

alacsony elemszám miatt kihagytuk a legfelső korcsoportot).

Az esetszámok alakulásából az vehető észre, hogy míg 1997-ig a 45 év felettek voltak többségben e támogatás tekintetében, ezt követően a legtöbb igénylő a 30-44 korcsoportból került ki. A 30 év alatti igénylők legtöbbször az 1998-1999 években voltak. Ez azt mutatja, hogy a munkanélküliek csoportja egyre fiatalodik a városban, és még ha ez a változás nem is tűnik jelentősnek, mindenképpen figyelemreméltó a városi szociális politika számára.

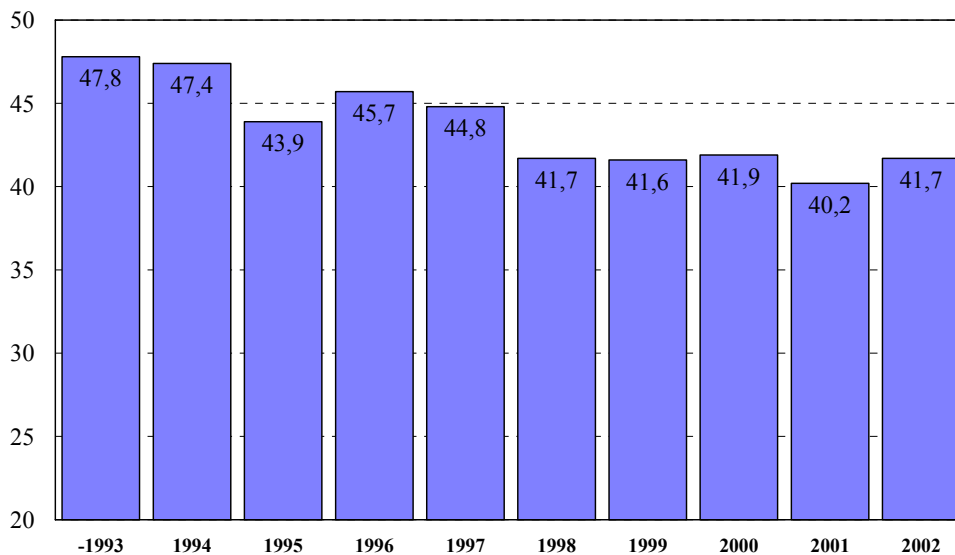
Ha az életkori változásokat a támogatásban részesülők átlagos életkora alapján vizsgáljuk, akkor még szembetűnőbb a csökkenés. Az elmúlt tíz évben 48-ról 42-re csökkent a támogatásban részesülők átlagos életkora.

MJPT esetszáma korcsoportok szerint az elmúlt 10 évben

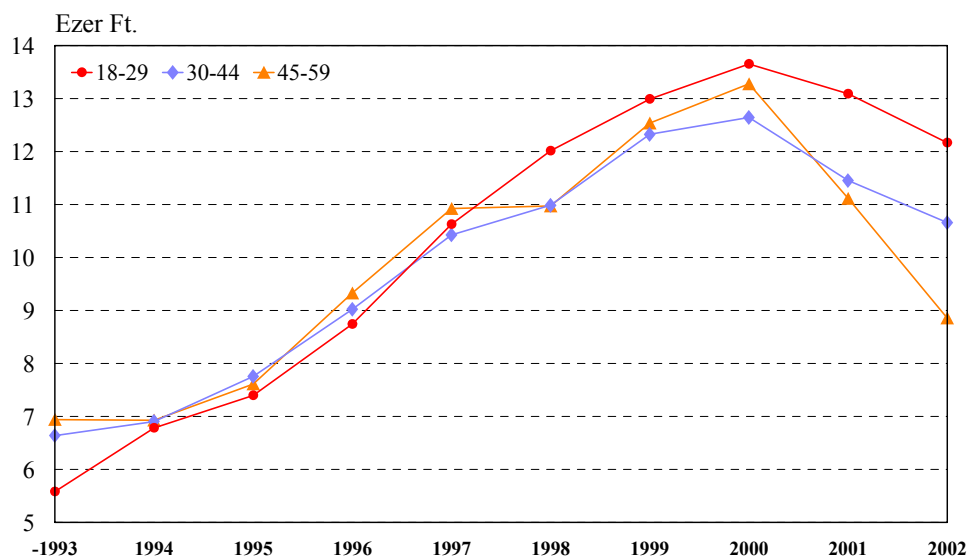


Ha az átlagos összegeket nézzük a korcsoportok szerint az egyes években, azt derül ki, hogy 1994 és 1997 között lényegében semmi eltérés nincs a kiutalt összegekben. 1997 után azonban a 30 év alatti korcsoportban folyósított összegek meghaladják a másik két korcsoport átlagát. 2000 után, amikor az összegek elkezdnek csökkenni, ez a csökkenés leginkább a 45-59 év közöttieket érinti (itt két év alatt átlagosan 4000 forinttal csökken az összeg, amit kézhez kapnak), míg a 30 év alattiak, bár itt is csökkenés jelentkezik, relatívan "jobban jártak".

MJPT-ban részesülők átlagos életkora az elmúlt 10 évben



A MJPT átlagos összege korcsoportok szerint az elmúlt 10 évben



A területi különbségek esetén azt láthatjuk, hogy az ezer felnőttre jutó segélyezetttek száma kiugróan magas a 10. választókerületben, ami ez esetben szinte kizárólagosan a 49.

szavazókört jelenti, ahol 186 segélyezett jut ezer felnőttre. Ugyanez érvényes az ezer felnőttre jutó segélyösszeg tekintetében is, ez 594 ezer forint városi átlagban, míg a 48. szavazókörben 1,758 ezer forint.

A 14. és 15. választókerületben ugyanakkor az átlagosnál jóval alacsonyabb a munkanélküliek jövedelempótló támogatásában részesülők száma (különösen a 63., 65, 66. és 67. szavazókörben).

Munkanélküliek jövedelempótló támogatása*

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezették száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Városi átlag		63.00	594.17	63.00
1	Szedreskert	68.21	628.95	68.21
2	Belváros	55.85	526.54	55.85
3	Ősz u.	44.53	428.21	44.53
4	Víziváros	67.09	619.90	67.09
5	Prohászka	57.25	542.16	57.25
6	Tóváros	62.05	577.22	62.05
7	Palotaváros	68.76	646.36	68.76
8	Palotaváros	64.55	596.73	64.55
9	Feketehegy	66.42	638.79	66.42
10	Fecskepart	126.29	1214.76	126.29
11	Felsőváros	52.25	481.58	52.25
12	Almássy	46.41	434.30	46.41
13	Kadocsa	49.78	463.00	49.78
14	Öreghegy	35.96	331.75	35.96
15	Öreghegy	34.16	318.59	34.16
16	Köfém	54.75	509.65	54.75
17	Búrtelep	47.96	441.10	47.96
18	Alsóváros	50.45	456.43	50.45
19	Maroshegy	67.42	640.21	67.42

* Az ezer felnőttre jutó segélyezették száma és az ezer felnőttre jutó segély tételek száma megegyezik, mivel ezt a támogatást csak egyszer lehet igénybe venni.

Ha az egyes szavazóköröket hasonlítjuk össze, akkor jól körülhatárolható a szavazókörök egy bizonyos csoportja, ahol ez a segély az átlagosnál nagyobb arányban jelentkezik (49., 70., 81. és 78. szavazókörök). Az alábbi táblázat az öt leginkább érintett szavazókör sorrendjét mutatja az ezer felnőttre jutó segélyezették és segélyek alapján.

	1000 felnőttre jutó segélyezett száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban
	49	49
Szavazókörök	70	70
sorrendje	78	81
	18	78
	81	20

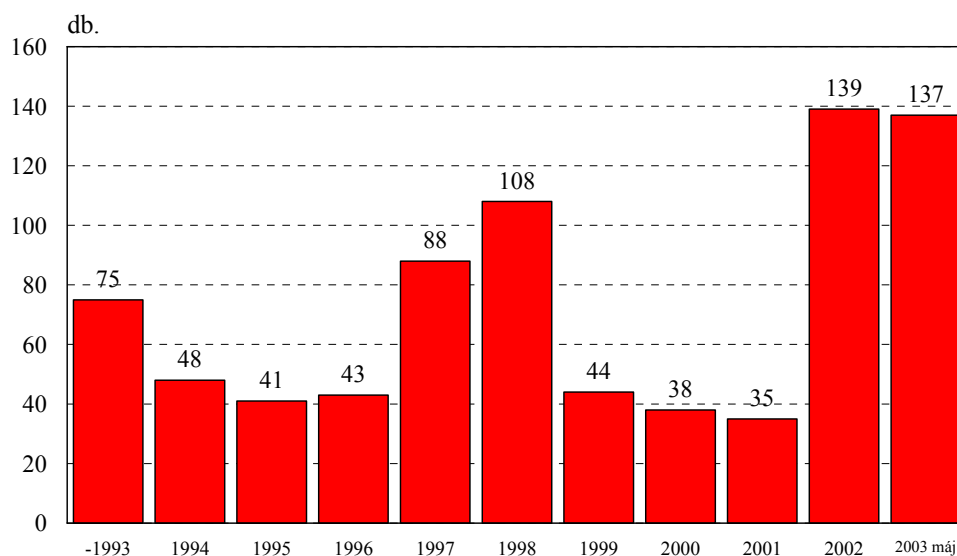
6. RENDSZERES SZOCIÁLIS SEGÉLY ÉS LÉTFENNTARTÁS

6.1 Rendszeres szociális segély

Rendszeres szociális segélyt a vizsgált időszakban 1018 személy számára állapítottak meg. Az egy személynek kifizetett átlagos támogatás 14.764 forint, a legkisebb összeg 750, míg a legnagyobb összeg 44.590 forint volt. Az átlagos tételszám ennél a segélyformánál 1.18, vagyis a támogatás legtöbbször (83 %) egy esetben történt. A jogosultak 16 százaléka kapott kétszer ilyen segélyt, és 1 százaléka (9 jogosult) háromszor. Ha a tételszámonkénti összegeket nézzük, akkor az átlag lecsökken 12,068 forintra, és az egy esetben kifizetett legnagyobb összeg is visszaáll 18,310 forintra.

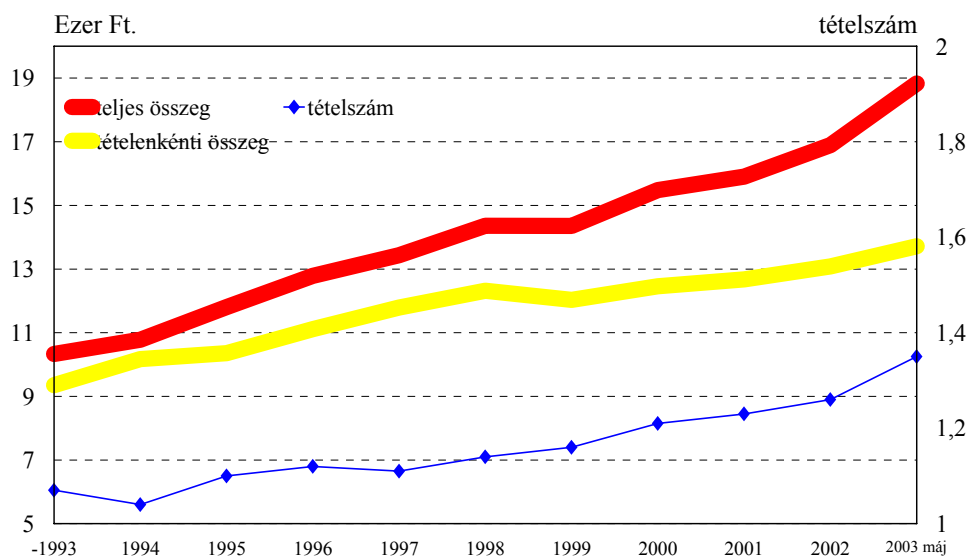
A rendszeres szociális segély esetszámai 1993 és 2001 között nem mutattak nagy ingadozást, kivéve az 1997-es és 1998-as éveket, amikor (más támogatási formákhoz hasonlóan) ez a esetszám is kiugró volt. 2002-ben az esetszámok nagyjából megnégyszereződtek az előző évhez képest, majd 2003 májusig az esetszámok elérték a teljes 2002-es évet, vagyis további emelkedésre lehet számítani e tekintetben.

A rendszeres szociális segély esetszámai az elmúlt 10 évben



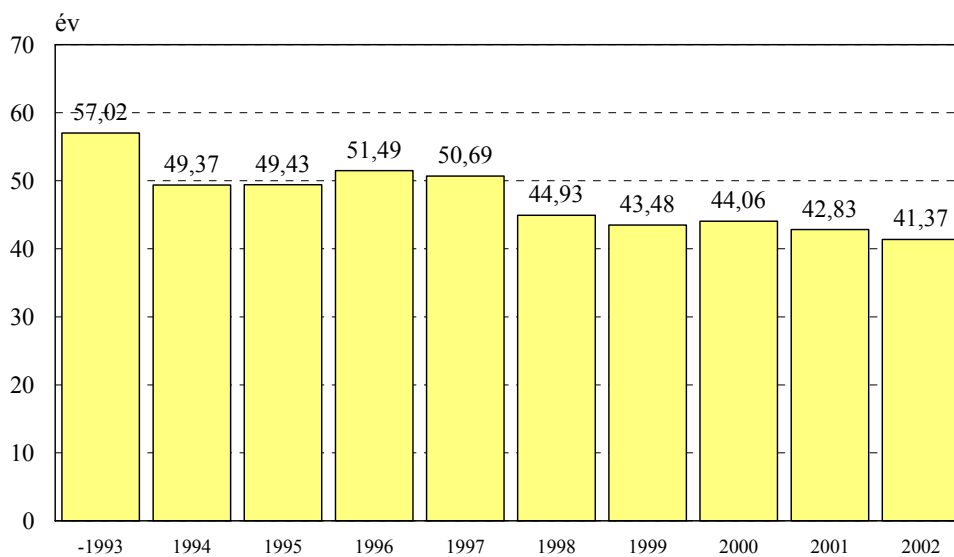
Ha a támogatás átlagos összegét és a tételszámok ingadozását egy grafikonon ábrázoljuk, akkor kiderül, hogy az évente kifizetett átlagos összeg nemcsak a tételszámok lassú, de folyamatos növekedése miatt emelkedik, hanem a tételenkénti összeg is egyre nőtt 1993 óta. Az 1994-ben nyolcezer forint körüli szociális segély 2003-ra tételenként csaknem elérte a 14.000 forintot. A tételszámok növekedése ugyanakkor arra enged következtetni, hogy a rendszeres szociális segély valóban rendszeressé válik a jogosultaknál, egyre többször fordul elő, hogy ugyanaz a személy egynél többször veszi igénybe azt a segélyfajta.

A rendszeres szociális segély átlagos összege és tételszáma az elmúlt 10 évben



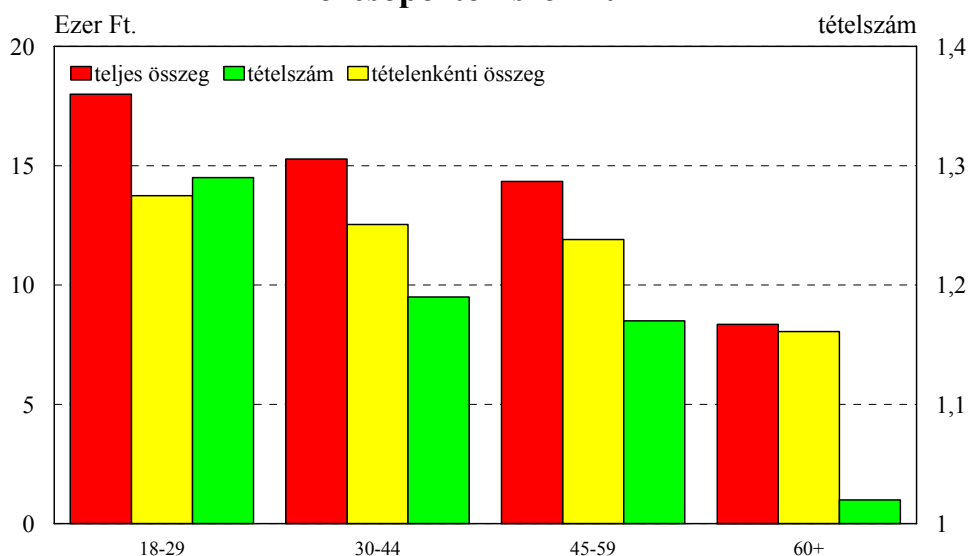
A fehérvári szociális helyzetről sokat elárul az is, hogy a rendszeres szociális segélyt igénybevevők átlagos életkora az elmúlt tíz évben csaknem tíz évet csökkent, úgy, hogy emellett a város korszerkezete inkább az öregedés jellemzőit mutatja. Az 1993 előtti időszakban az átlagos igénybevevői életkor 57 év volt, 1994-ben 49 (a csökkentés természetesen nem egy év alatt következett be, mivel az 1993 előtti évek voltaképpen hat év átlagát mutatják az alacsony elemszám miatt összevonva), míg 2002-ben valamivel 41 év felett. A csökkenésben az is szerepet játszik, hogy a rendszeres szociális segély természeténél fogva a munkanélküliek jövedelempótló támogatásának kifutását követi, így feltehetően számos fiatalabb munkanélküli számára került folyósításra az utóbbi években, lefelé hajtva az átlagéletkort. 2002-ben például 14 százalék volt a 18-29 év közötti igénybevevők aránya, ami a korábbi évek 3-8 százalékához képest jelentős emelkedésnek mondható.

A rendszeres szociális segélyt igénybevevők átlagos életkora az elmúlt 10 évben



Ha a rendszeres szociális segélyek megoszlását korcsoportonként nézzük, akkor az derül ki, hogy a fiatalabb korcsoportban többször vették igénybe ezt a segélyt, és magasabb összegek kerültek kifizetésre. Ez természetesen részben annak következménye, hogy az utóbbi években nőtt a segély összege és a tételek száma, éppen akkor, amikor az igénybevevők átlagéletkora csökkent.

A rendszeres szociális segély átlagos összege és tételszáma korcsoportok szerint



A városban 1000 felnőttre 9,4 támogatott személy jut e tekintetben. Ez az arány az átlagnál nagyobb a 10. és 18. választókerületben (a 10.-ben csaknem négyszerese a városi átlagnak). Ez az eltérés nem teljesen azonos, ha az ezer felnőttre jutó segély összegét nézzük, míg a városi átlag 139 ezer forint, itt a 10. és 18. választókerület mellett a 2. is kiemelkedik az átlagból. Az ezer felnőttre jutó tételeket nézve hasonló eltéréseket mértünk.

Rendszeres szociális segélyek

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Városi átlag		9.40	138.79	11.09
1	Szedreskert	8.39	114.80	9.23
2	Belváros	12.94	206.87	16.06
3	Ősz u.	4.69	59.98	4.88
4	Víziváros	6.52	86.38	7.07
5	Prohászka	7.43	100.75	8.51
6	Tóváros	3.59	52.02	4.35
7	Palotaváros	7.71	103.58	8.60
8	Palotaváros	6.74	101.73	7.98
9	Feketehegy	8.68	90.26	8.68
10	Fecskepart	42.96	718.47	53.83

11	Felsőváros	11.91	181.93	14.35
12	Almássy	6.72	79.18	7.36
13	Kadocsa	4.80	44.98	5.10
14	Öreghegy É	2.98	40.72	3.38
15	Öreghegy D	3.14	43.99	3.69
16	Kőfém	3.89	57.37	4.72
17	Búrtelep	8.95	129.15	10.38
18	Alsóváros	19.51	365.47	27.13
19	Maroshegy	9.51	139.31	11.18

Az ezer felnőttre jutó támogatottak száma a városi átlag sokszorososa a 78. és 49. szavazókörben (lényegében e két szavazókör tolja a 10. és 18. választókerületet a városi átlag fölé), míg szintén átlag feletti a 8. és 27. szavazókörben. Ami az ezer felnőttre jutó segély összegét illeti, itt a 49. szavazókör átlaga 1.348 ezer forint, ami csaknem tízszerese a városi átlagnak, de a 78. szavazókörben mért összeg is közel hétszerese a főátlagnak (928 ezer forint). E két szavazókör az ezer felnőttre jutó segélytétel mentén is kiemelkedik a városi átlagból, és érdekes megfigyelni, hogy a rendszeres szociális segély tekintetében a három mutatónk azonos szavazóköri sorrendet jelez.

	1000 felnőttre jutó segélyezették száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
	49	49	49
Szavazókörök	78	78	78
sorrendje	27	27	27
	8	8	8
	1	1	1
		81	

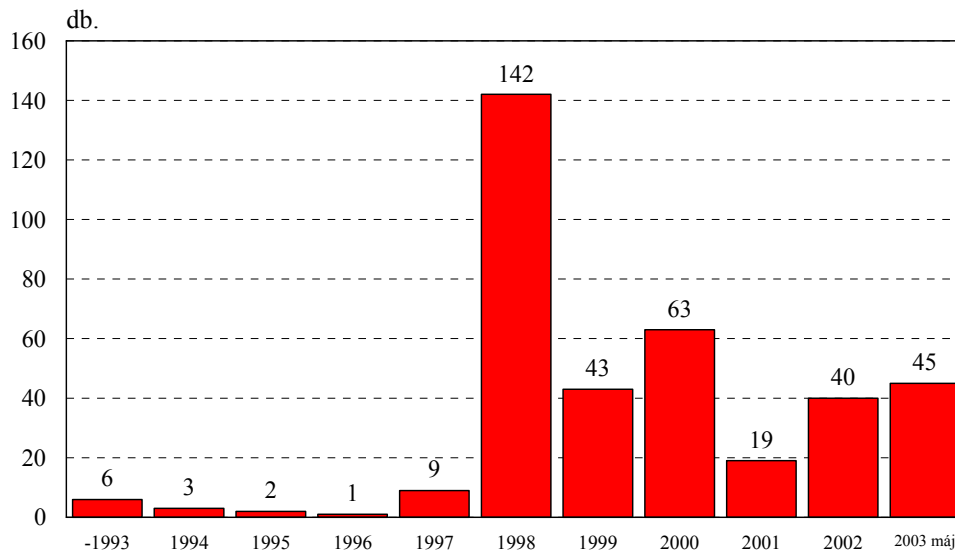
A rendszeres létfenntartási hozzájárulás 373 esetben lett kiosztva az elmúlt években. Az egy személynek kifizetett átlagos támogatás 7.938 forint, a legkisebb összeg 3.425, míg a legnagyobb összeg 30.825 forint volt. Ezt a segélyformát egy jogosult mindössze egyszer kaphatta meg, így az elemzésnél a tételszámokat értelemszerűen nem vettük figyelembe.

6.2 Rendszeres létfenntartási hozzájárulás

A rendszeres létfenntartási hozzájárulás esetszámai meglehetősen nagy ingadozást mutattak. 1998 előtt ilyen jellegű támogatásra csak elvétve akadt példa, míg 1998-ban hirtelen 142 esetben ítélték oda létfenntartási hozzájárulást. Ezt követően az esetszámok visszaestek, de átlagosan évi

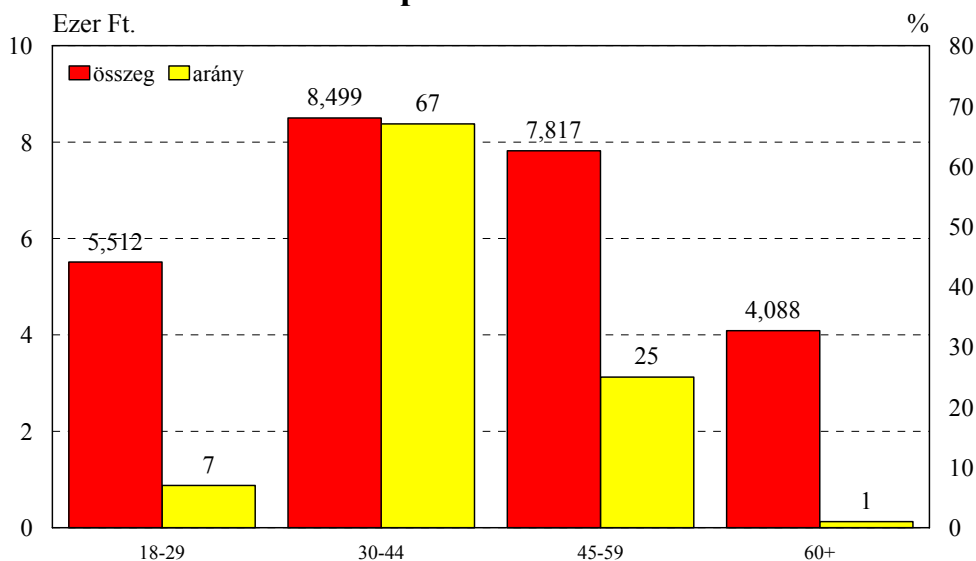
negyven körül maradtak, bár 2003-ban májusig 45 ilyen esetet regisztrált az adatbázis, így valószínűleg ez a szám emelkedni fog.

A rendszeres létfenntartási hozzájárulás esetszámai az elmúlt 10 évben



Ha a rendszeres létfenntartási hozzájárulás korcsoportok szerinti megoszlását nézzük, akkor az derül ki, hogy leggyakrabban a 30-44 éves korcsoportra jut ez a támogatás (az összes eset kétharmada), és ez a korcsoport kapja összességében is a legtöbbet. A 45-59 éves korcsoport az összeget tekintve nincs nagyon elmaradva, bár a kiosztott támogatásokból a részarányuk csak 25 százalék.

A rendszeres létfenntartási hozzájárulás átlagos összege és aránya korcsoportok szerint



Ami a területi megoszlást illeti, 1000 felnőttre 4,38 segélyezett jut a városban, amely szám az átlagosnál magasabb a 7., de különösen a 8. választókerületben (ez utóbbiban csaknem duplája a városi átlagnak). Az ezer felnőttre jutó segély összege átlagosan 35 ezer forint, amely a 8. és a 9. választókerületben haladja meg a városi átlagot, vagyis e segélyforma esetén nem teljesen esik egybe a segélyezettek száma és a segély összegének területi eloszlása. Az ezer felnőttre jutó segélytétel számát megegyezik az ezer felnőttre jutó segélyezettek számával, mivel ezt a támogatási formát senki nem vette igénybe egynél több alkalommal.

	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
	42	3	42
Szavazókörök	38	44	38
sorrendje	44	46	44
	78	78	78
	3	43	3
	18	40	18
	43	38	43

Rendszeres létfenntartási hozzájárulás

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege	1000 felnőttre jutó segély tételek
---------	-----------	---	------------------------------------	------------------------------------

			ezer Ft-ban	
Városi átlag		4.38	34.78	4.38
1	Szedreskert	5.03	44.81	5.03
2	Belváros	2.64	18.10	2.64
3	Ősz u.	3.13	22.41	3.13
4	Víziváros	4.20	26.03	4.20
5	Prohászka	3.62	27.78	3.62
6	Tóváros	4.16	32.76	4.16
7	Palotaváros	5.93	44.31	5.93
8	Palotaváros	8.69	75.63	8.69
9	Feketehegy	5.34	57.55	5.34
10	Fecskepart	4.66	25.13	4.66
11	Felsőváros	3.79	27.58	3.79
12	Almássy	1.28	9.83	1.28
13	Kadocsa	0.60	2.49	0.60
14	Öreghegy É	0.60	4.95	0.60
15	Öreghegy D	1.66	16.36	1.66
16	Kőfém	3.34	39.56	3.34
17	Búrtelep	3.94	30.30	3.94
18	Alsóváros	3.33	31.46	3.33
19	Maroshegy	3.84	34.59	3.84

Ha szavazókörökre lebontva vizsgáljuk a kérdést, akkor az derül ki, hogy az ezer felnőttre jutó segélyezették száma tekintetében a 8. választókerület negatívan kiugró eredményét közösen okozza a 42. és 44. szavazókör, míg a 7. választókerület átlagosnál rosszabb minősítését nagyrészt a 38. és kisebb részt a 43. szavazókör eredményezi. A 78., 3. és 18. szavazókör ugyanakkor az átlagosnál rosszabb eredményeket produkált, de választókerületi szinten ez nem látszik – ezért is indokolt egy egységgel lejjebb menni az elemzés során.

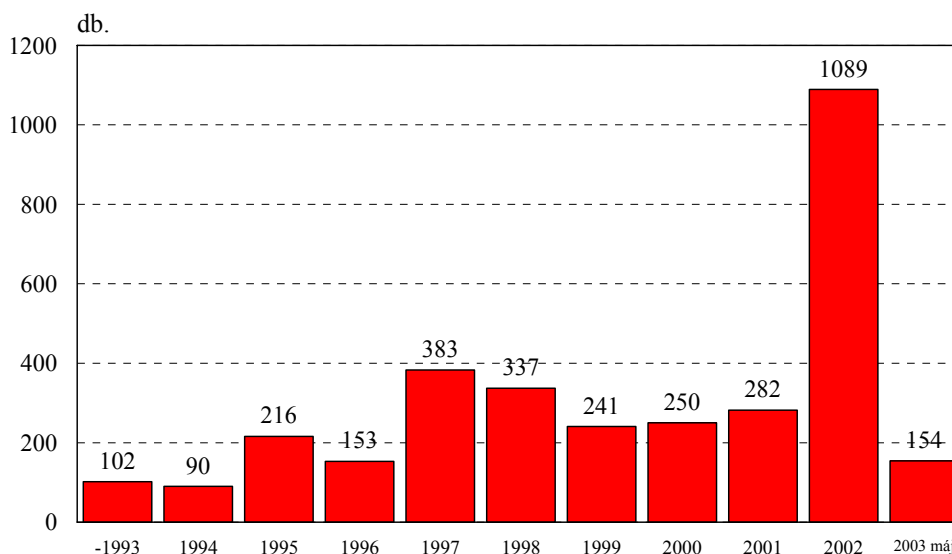
Az ezer felnőttre jutó segély összegét nézve a legtöbb pénzt a 3. választókerületben költötte az önkormányzat. Itt a sorrend kissé módosult a szavazóköröket tekintve: a 46. szavazókör egymaga feltornázta a 9. választókerületet az átlag fölé, míg a 18., de különösen a 42. szavazókör nincs a hét legrosszabb terület között – ez utóbbi szavazókörrel tehát elmondható, hogy a rendszeres létfenntartási hozzájárulás tekintetében magas a segélyezették száma, de alacsony a kiutalt összeg.

7. KÖZGYÓGYELLÁTÁS

Közgyógyellátásra vonatkozó bejegyzést 3297 esetben tartalmazott az adatbázis. Itt az tételszám 2960 esetben egy volt, 334 esetben történt kétszer, míg három esetben háromszor a támogatás odaítélése. A tételszám azonban további elemzésre nem adott alkalmat, mivel az összegszerűséget nem, csak a támogatás meglétét jelezte az adatbázis.

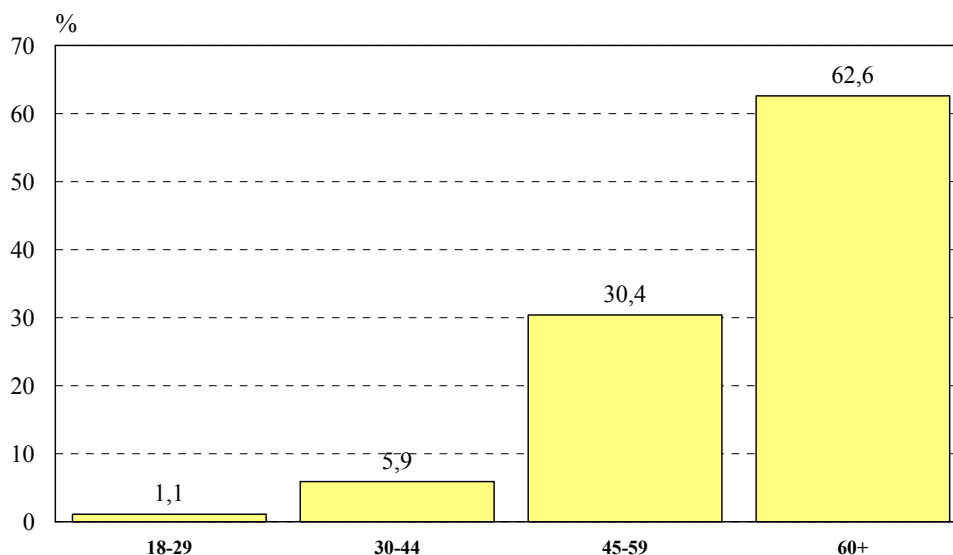
Az esetszámok 1996-tal bezárólag viszonylag alacsonyak voltak. 1997 és 2001 között azonban egyre több alkalommal került közgyógyellátás odaítélésre, 1997-1998-ban az évi 300-at meghaladta az esetszám, aztán 2001-ig évi 250 körül ingadozott. 2002 volt a csúcsev e tekintetben, a vizsgált időszak összes esetszámának egyharmada ebben az évben került megítélésre. 2003 úgy tűnik nem követi ezt a trendet, hanem inkább a 2002-t megelőző évek gyakorlatára hasonlít majd.

A közgyógyellátás esetszámai az elmúlt 10 évben



A közgyógyellátás az esetek legtöbbszörében az idősebbek gyógyszeres szükségletének költségeit fedezi. Ez az életkori sajátosság jól kimutatható a fehérvári gyakorlatból is, a jogosultak csaknem kétharmada 60 év feletti, míg a 45 év alatti jogosultak aránya mindössze hét százalék.

A közgyógyellátás aránya korcsoportok szerint



A közgyógyellátás tekintetében a városban ezer felnőttre 39 segélyezett jut. Ez a szám az átlagosnál magasabb (50 feletti) az 1., 2., 3., 5. és 19., míg alacsonyabb a 14. és 15. választókerületben.

Közgyógyellátás

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma
Városi átlag		38.73
1	Szedreskert	52.28
2	Belváros	52.25
3	Ősz u.	52.93
4	Víziváros	34.82
5	Prohászka	58.33
6	Tóváros	31.21
7	Palotaváros	28.30
8	Palotaváros	17.73
9	Feketehegy	41.72
10	Fecskepart	26.40
11	Felsőváros	43.31
12	Almássy	36.17
13	Kadocsa	30.88
14	Öreghegy É	25.63

15	Öreghegy D	21.23
16	Kőfém	29.74
17	Búrtelep	29.71
18	Alsóváros	44.26
19	Maroshegy	52.57

Ha szavazókörökre lebontjuk ezt a mérőszámot, akkor jól látszik, hogy az átlagból kiemelkedő választókerületeken belül ez az arány nem egyenletesen oszlik el. Mind az öt választókerületben vannak szavazókörök, ahol ez az arány nagyobb, vagyis ahol az ellátottak koncentrálnak.

A városi átlagból kiemelkedő választókerületek	A városi átlagból kiemelkedő szavazókörök	A városi átlagtól nem jelentősen eltérő szavazókörök
1.	1., 4.	2., 3.
2.	7., 8.	5., 6.
3.	9., 10., 11,	12., 13.
5.	24., 25., 27., 28.	23., 26.
19.	79., 80., 83., 84	81., 82., 85.

Ha az átlagtól leginkább eltérő öt szavazókör rangsorát felállítjuk (ahol az ezer felnőttre jutó segélyezették száma 70 felett van), akkor arra lehetünk figyelmesek, hogy két szavazókör is van, a 78. és a 17., amely a választókerületi szintű elemzésben nem tért volna el az átlagtól.

	Szavazókör	1000 felnőttre jutó segélyezették száma
	28	85.47
Szavazókörök	25	79.21
sorrendje	11	78.95
	78	78.41
	17	73.41

8. ÁTMENETI SEGÉLYEK

8.1 Átmeneti szociális segély

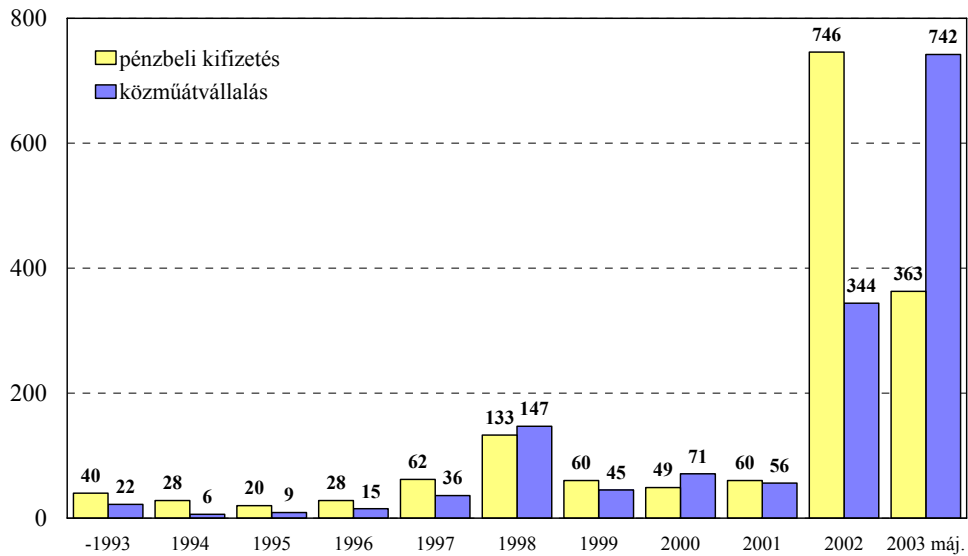
Az átmeneti szociális segélyek több fajtából állnak. A hagyományos pénzbeli kifizetés mellett az önkormányzat átvállalhat bizonyos közműdíjakat is. Az adatbázis erre vonatkozóan négy közművállalattal kapcsolatban tartalmazott adatokat: Széphő, Vízmű, DDGáz és ÉDÁSZ.

Az alábbi táblázat összefoglalóan mutatja az öt kategória (a pénzbeli kifizetések, plusz a négy közműtartozás-típus) legfontosabb statisztikai ismérveit. Ebből látszik, hogy a pénzben kifizetett átmeneti segély átlagosan alacsonyabb, mint az az összeg, amit az önkormányzat vállal át közműtartozásként. Nem meglepő módon a legnagyobb összeg a Széphőnél szerepel, ez érthető, hiszen a háztartások rezszi jellegű kiadásai közt általában a távfűtés a legnagyobb volumenű. A maximum összeg minden esetben 10.900 forint.

	Átmeneti szociális segély	Széphő	Vízmű	DDGáz	ÉDÁSZ
Átlag	6869	8635	8221	8207	7863
Minimum	1000	1000	1900	1900	1900
Maximum	10900	10900	10900	10900	10900
Medián	7000	9000	9000	9000	8200

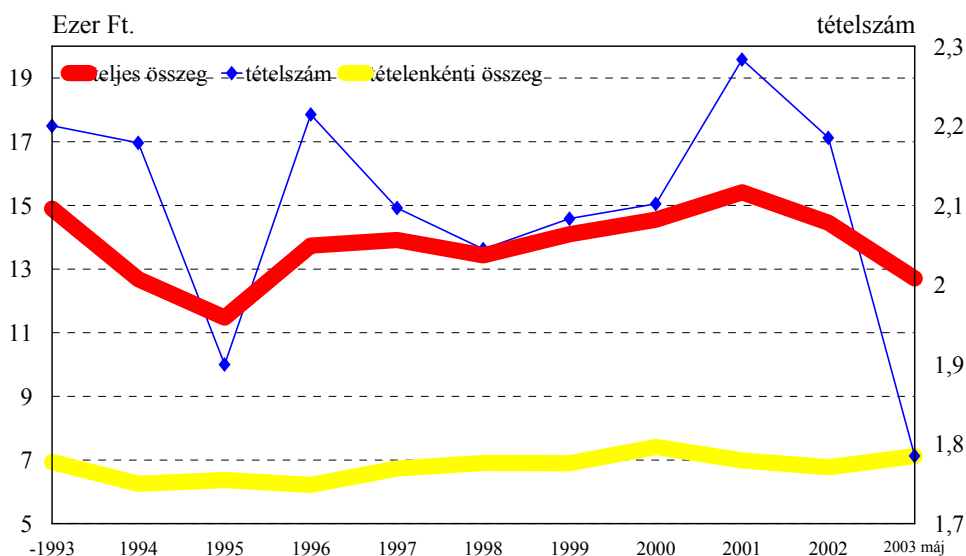
Az átmeneti segélyek esetszámai 2002-ig meglehetősen egységesnek bizonyultak az 1998-as év kivételével, amikor az átlagnál több segély került kifizetésre. 2002-ben azonban jelentősen megugrottak az esetszámok és ez a trend maradni látszik 2003-ra is, pusztán a hangsúly változott: 2002-ben a pénzbeli kifizetéseken volt, míg 2003-re úgy tűnik inkább a közműtartozás felé billen a mérleg.

A átmeneti segély esetszámai



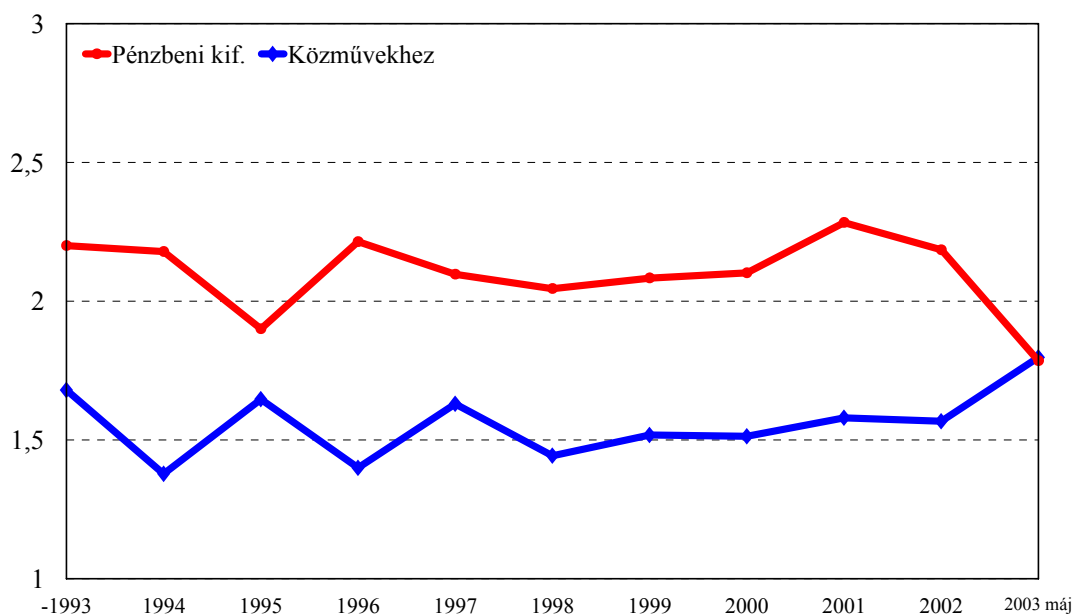
Az átmeneti segélyek tételszáma eléggé ingadozott az elmúlt tíz év során, bár a 2001-2002-es csúcs után idén jelentős csökkenést mutat. Ennek köszönhetően csökken az átlagosan kifizetett átmeneti segély nagysága, de ha mindezt a tételekhez viszonyítjuk, akkor a vizsgált időszakban egy viszonylag egyenletes értéksort kapunk.

Az átmeneti szociális segély átlagos összege és tételszáma



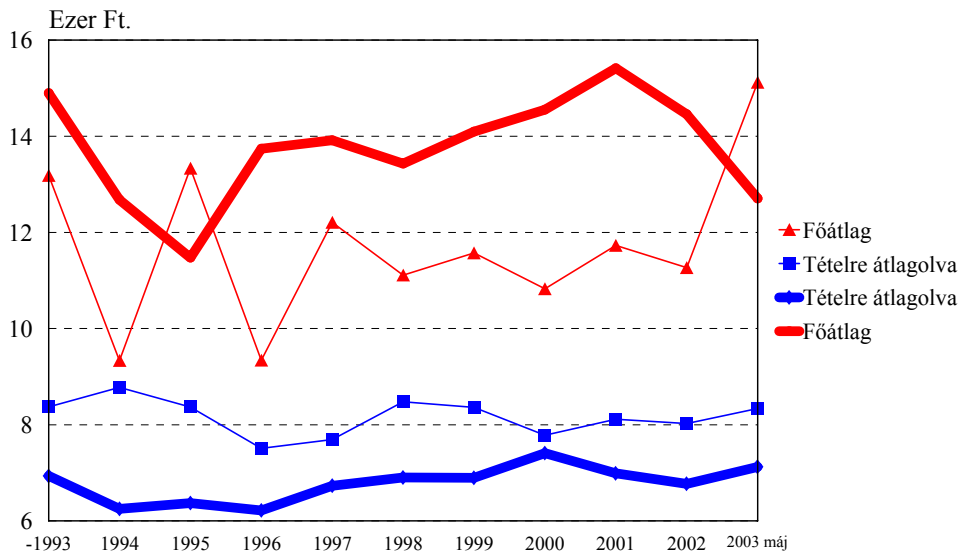
Ha összehasonlítjuk a pénzbeli kifizetések és a közműtartozás átvállalásának átlagos tételszámát, akkor az derül ki, hogy utóbbi tételszáma 2003-ig alatta maradt a pénzbeli kifizetés tételszámának. Ez azt jelenti, hogy ugyanaz a személy kisebb valószínűséggel él többszöri segéllyel, ha közműhátralékról van szó. Átmeneti pénzbeli szociális segélyt az adott időszakban évente átlagosan kétszer vettek igénybe a rászorulóknak. 2003-ra a két segélytípus görbéje konvergálni látszik, bár ez még értelemszerűen nem a végleges adat.

Az átmeneti szociális segély átlagos tételszáma



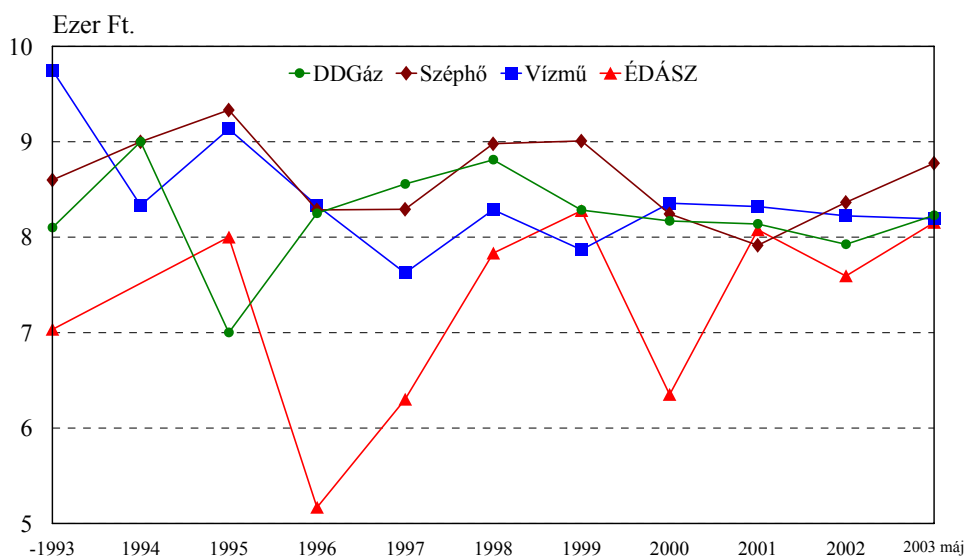
Az átmeneti segélyek tételszám ollója azt mutatja, hogy a tételszámok változásával hogyan alakult a segélyként kifizetett összegek nagysága. Az alábbi ábrán a vastag vonalpáros a pénzbeni kifizetéseket, míg a vékony vonalpáros a közműtartozás átvállalását mutatja. A piros mindkét esetben a főátlagot, míg a kék a tételre számolt átlagot jelzi. Az ábrából jól látszik, hogy az alacsonyabb átlagos tételszám miatt a közmű vonalpárosa kisebb sávot fog le: a főátlagok alacsonyabbak, a tételes átlagok pedig magasabbak. Mivel mindkét esetben a főátlagok érzékenyek a tételszám változására, így a görbék a főátlagoknál jeleznek nagyobb változásokat.

Az átmeneti szociális segélyek tételszám ollója



A négy szóba jöhető közművállalatot összehasonlítva láthatjuk, hogy az átvállalt összegek között nincsenek nagy különbségek. Az egyedüli szignifikáns eltérés az ÉDÁSZ esetén tapasztalható 1996-97-ben, illetve 2000-ben, ekkor itt az önkormányzat által átvállalt összeg alacsonyabb valamivel volt.

Az egyes közművállalatok felé átvállalt tartozás tételenkénti átlaga



A városi átlagokat tekintve ezer felnőttre csaknem 19 pénzbeni segélyezés jut, míg a közműtartozások átvállalási mutatója ennél jóval alacsonyabb. Ezer felnőttre 260 ezer forint kerül kifizetésre készpénzben, csaknem további 100 ezer forint távfűtési hátralékként és 80 ezer vízdíj tartozásként.

Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezetttek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
pénzbeni	18.71	259.83	38.74
Széphő	6.17	99.79	11.41
DDGáz	2.67	27.54	3.41
Vízmű	5.59	78.63	9.34
ÉDÁSZ	3.24	34.63	4.37

Ezer felnőttre jutó segélyezési események

Kerület	pénzbeni	Széphő	DDGáz	Vízmű	ÉDÁSZ
Városi átlag	18.71	6.17	2.67	5.59	3.24
Városi átlag II.*	21.85	2.55	2.35	2.72	1.68
1	17.33	5.87	0.56	1.40	1.68

2	15.34	3.12	4.31	1.68	2.88
3	8.98	3.91	0.39	2.34	0.59
4	11.27	3.76	0.33	2.32	1.33
5	8.33	2.54	3.44	4.35	1.63
6	7.95	3.41	0.57	2.46	0.57
7	14.37	5.33	0.44	4.15	1.63
8	15.25	6.21	0.89	4.08	1.06
9	20.69	0.33	6.68	3.34	3.34
10	187.89	1.04	3.62	5.69	3.11
11	17.60	1.62	2.44	1.89	2.17
12	5.12	0.32	2.56	1.92	0.64
13	7.20	0.00	3.00	1.20	0.90
14	2.98	0.00	2.78	1.19	0.99
15	4.62	0.00	0.74	0.74	1.11
16	9.17	3.34	2.78	1.95	1.67
17	15.75	4.65	2.86	4.65	1.07
18	27.61	1.43	1.90	3.33	2.86
19	17.69	1.50	4.34	3.00	2.67

* A városi átlag II. egy sajátos kódolási problémát jelez. A közműszolgáltatókhoz utal támogatás címe közműszolgáltatóé és nem az igénylőé, ezért ezeket a címpontokhoz a területi torzítás elkerülése érdekében nem rendeltünk területi besorolást. Emiatt a választókerületi adatok nem felelnek meg a teljes városi adatoknak, mivel ez utóbbiak a közművállalatok nem területi adatait is tartalmazzák. A városi átlag II. ennek megfelelően azon esetek átlaga, amelyekhez lehetett valós területi kódot rendelni.

A segélyfajta területi megoszlását az ezer felnőttre jutó segélyezési események mutatójával a legegyszerűbb összehasonlítani. Ebből az derül ki, hogy az egyes segélytípusok nem feltétlenül kumulálnak azonos földrajzi területen. Másként fogalmazva, ha egy választókerületben az átlagnál magasabb azok aránya, akiknek pl. a távhőtartozását átvállalta az önkormányzat, ott nem biztos, hogy magasabb arányban találunk olyanokat is, akinek a víztartozását vállalta át az önkormányzat. A táblázatban vastagon szedtük az átlagot szignifikánsan meghaladó választókerületeket.

A következő táblázatok választókerületi bontásban mutatják meg a korábban használt három alapmutatót a pénzbeni segélyek, illetve a négy közműcég tartozás-átvállalása tekintetében.

Átmeneti szociális segély (pénzbeni)

Kerület	1000 felnőttre jutó segélyezettettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Városi átlag	18.71	259.83	38.74
1	17.33	210.76	28.52

2	15.34	256.04	34.28
3	8.98	127.23	16.41
4	11.27	145.73	18.90
5	8.33	97.52	13.95
6	7.95	80.29	12.49
7	14.37	167.32	23.71
8	15.25	209.74	28.37
9	20.69	362.58	46.40
10	187.89	3031.76	508.28
11	17.60	225.27	33.84
12	5.12	72.89	10.56
13	7.20	92.80	11.69
14	2.98	22.35	4.37
15	4.62	61.76	8.49
16	9.17	123.26	17.23
17	15.75	180.92	27.92
18	27.61	416.85	85.20
19	17.69	194.78	29.15

Átmeneti segély (Széphőhöz és DDGÁZ-hoz)

Kerület	Széphőhöz utalva			DDGÁZ-hoz utalva		
	1000 felnőttre jutó segélyezetttek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek	1000 felnőttre jutó segélyezetttek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Átlag	6.17	99.79	11.41	2.67	27.54	3.41
1	5.87	97.57	10.62	0.56	7.27	0.84
2	3.12	33.84	4.31	4.31	64.60	8.15
3	3.91	39.53	4.49	0.39	5.27	0.59
4	3.76	49.08	5.53	0.33	3.84	0.44
5	2.54	21.05	2.72	3.44	39.37	5.07
6	3.41	37.44	4.92	0.57	6.43	1.32
7	5.33	56.19	6.82	0.44	3.41	0.44
8	6.21	75.31	8.33	0.89	9.49	1.77
9	0.33	3.34	0.33	6.68	100.17	10.68
10	1.04	13.46	1.55	3.62	70.34	7.25
11	1.62	16.05	1.89	2.44	53.41	5.68
12	0.32	3.20	0.32	2.56	19.97	2.56
13	0.00	0.00	0.00	3.00	38.05	5.40
14	0.00	0.00	0.00	2.78	45.85	4.97
15	0.00	0.00	0.00	0.74	10.34	1.48
16	3.34	56.64	6.11	2.78	23.46	3.06
17	4.65	61.88	7.16	2.86	37.78	4.65
18	1.43	10.99	1.90	1.90	30.94	4.28
19	1.50	15.72	1.84	4.34	49.18	6.51

Átmeneti segély (Vízmuhoz és EDASZ-hoz)

Kerület	Vízmuhoz utalva			EDASZ-hoz utalva		
	1000 felnőttre jutó segélyezetttek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek	1000 felnőttre jutó segélyezetttek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Átlag	5.59	78.63	9.34	3.24	34.63	4.37
1	1.40	20.69	2.24	1.68	15.60	1.96
2	1.68	25.89	3.12	2.88	24.02	3.12
3	2.34	28.32	3.13	0.59	5.27	0.59
4	2.32	21.00	2.54	1.33	14.35	1.77
5	4.35	45.82	5.62	1.63	13.61	1.81
6	2.46	30.65	3.59	0.57	4.16	0.76
7	4.15	37.39	4.74	1.63	12.58	1.93
8	4.08	44.51	5.32	1.06	8.62	1.24
9	3.34	31.38	3.67	3.34	33.21	4.34
10	5.69	84.59	9.32	3.11	34.94	4.14
11	1.89	30.40	3.25	2.17	18.08	2.17
12	1.92	24.33	2.88	0.64	4.03	0.64
13	1.20	7.95	1.20	0.90	6.60	1.50
14	1.19	9.14	1.19	0.99	7.51	1.39

15	0.74	6.00	0.92	1.11	9.68	1.29
16	1.95	19.21	2.22	1.67	13.47	1.67
17	4.65	46.39	5.73	1.07	7.52	1.07
18	3.33	25.70	3.33	2.86	32.23	3.81
19	3.00	30.81	3.67	2.67	27.39	3.50

A szavazóköri bontás lehetővé tesz, hogy a segélyben részesülőket még pontosabban határoljuk be a mikroközösségük révén. Az összehasonlításhoz ez esetben is az ezer felnőttre jutó segélyezették számát használtuk.

Ezer felnőttre jutó segélyezési események

Kerület	pénzbeni	Széphő	DDGáz	Vízmű	ÉDÁSZ
Városi átlag	18.71	6.17	2.67	5.59	3.24
Városi átlag II.*	21.85	2.55	2.35	2.72	1.68
1	24.10	3.01	1.00	2.01	1.00
2	20.34	5.35	1.07	1.07	3.21
3	10.88	8.71	0.00	1.09	2.18
4	12.36	6.87	0.00	1.37	0.00
5	9.80	6.86	0.00	0.98	0.98
6	13.73	0.98	3.92	0.98	1.96
7	15.83	0.93	4.66	0.93	1.86
8	21.74	3.78	8.51	3.78	6.62
9	5.65	4.52	0.00	2.26	0.00
10	4.93	3.94	0.00	4.93	0.99
11	6.07	3.04	0.00	0.00	0.00
12	15.99	3.76	1.88	0.00	1.88
13	11.11	4.27	0.00	4.27	0.00
14	5.24	2.09	0.00	3.14	0.00
15	8.16	4.08	0.00	2.04	1.02
16	8.93	6.70	0.00	2.23	1.12
17	10.91	0.99	1.98	3.97	0.00
18	16.24	6.69	0.96	3.82	2.87
19	4.75	0.00	0.00	0.95	1.90
20	18.26	5.37	0.00	0.00	1.07
21	6.84	3.42	0.00	0.85	0.85
22	22.82	4.96	0.00	3.97	2.98
23	9.42	2.57	0.00	4.28	0.86
24	4.88	3.66	0.00	3.66	0.00
25	5.66	5.66	2.83	5.66	0.00
26	6.36	2.12	5.30	3.18	1.06
27	19.03	1.06	7.40	4.23	4.23
28	3.21	1.07	5.34	5.34	3.21
29	8.75	2.92	0.97	4.86	0.00
30	9.05	4.52	0.00	2.71	0.90

31	5.81	5.81	0.97	0.97	1.94
32	2.88	1.92	0.00	0.96	0.00
33	12.97	1.85	0.93	2.78	0.00
34	34.20	4.07	2.44	6.51	4.07
35	9.42	5.14	0.00	5.99	1.71
36	8.97	6.98	0.00	1.99	1.99
37	11.43	1.90	0.00	1.90	0.95
38	4.51	8.12	0.00	5.41	0.00
39	15.13	5.88	0.00	2.52	0.84
40	3.94	3.94	0.00	2.96	0.99
41	14.20	7.99	0.00	4.44	0.89
42	13.71	8.87	0.00	4.84	0.81
43	29.33	6.22	4.44	5.33	1.78
44	14.12	3.53	0.00	2.65	0.88
45	19.09	0.00	8.35	1.19	1.19
46	19.71	1.04	6.22	6.22	4.15
47	22.61	0.00	5.86	2.51	4.19
48	11.48	0.00	3.13	6.26	2.09
49	361.40	2.05	4.11	5.13	4.11
50	20.08	1.25	2.51	1.25	3.76
51	16.84	4.21	2.11	3.16	3.16
52	16.74	0.88	3.52	2.64	1.76
53	17.24	0.00	1.23	0.00	0.00
54	2.94	0.00	4.41	2.94	1.47
55	3.74	0.00	5.61	1.87	1.87
56	3.56	0.89	0.89	0.89	0.00
57	10.20	0.00	1.28	2.55	0.00
58	9.12	0.00	3.04	0.00	0.00
59	10.02	0.00	3.34	1.11	2.23
60	5.48	0.00	1.83	1.83	0.91
61	3.03	0.00	3.03	0.00	0.00
62	5.30	0.00	3.97	2.65	1.32
63	5.01	0.00	2.50	2.50	2.50
64	1.73	0.00	1.73	0.86	0.86
65	4.77	0.00	1.91	1.91	1.91
66	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
67	0.99	0.00	0.00	0.00	0.00
68	6.62	0.00	0.95	1.89	2.84
69	10.45	0.00	1.49	0.00	1.49
70	22.81	0.00	3.80	0.00	7.60
71	6.02	9.47	0.00	1.72	2.58
72	8.54	0.00	6.64	1.90	0.00
73	9.83	0.89	1.79	2.68	0.89
74	13.53	0.00	2.71	4.06	2.71
75	15.93	2.65	5.31	3.54	0.00
76	17.30	10.81	0.00	6.49	1.08
77	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
78	74.55	3.86	5.14	9.00	7.71

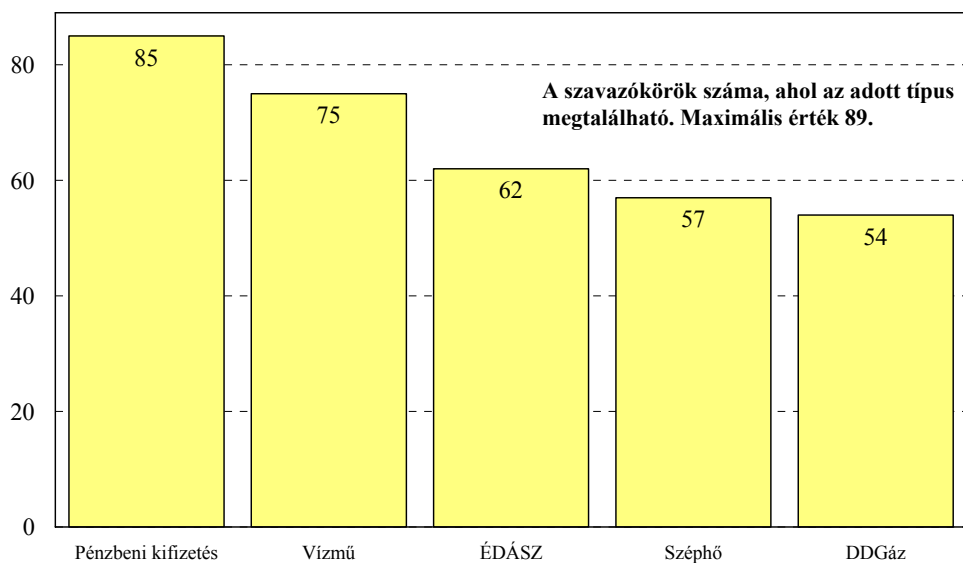
79	10.82	0.98	3.93	1.97	1.97
80	20.32	5.64	4.51	2.26	0.00
81	22.13	3.16	6.32	5.27	2.11
82	5.22	0.00	5.22	2.61	1.31
83	12.84	0.00	3.50	1.17	2.33
84	24.23	0.00	4.04	1.62	4.04
85	39.43	0.00	0.00	14.34	14.34
86	4.39	0.00	4.39	1.46	0.00
87	0.00	0.00	3.21	0.00	0.00
88	6.68	0.00	0.00	0.00	0.00
89	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Az egyszerűbb áttekinthetőség kedvéért mind a négy oszlopból leválogattuk és sorrendbe raktuk azt az öt szavazókört, amelyek a leginkább eltérnek az átlagtól. A 25 pozíción összesen 17 körzet osztozik, vagyis ezen a területi szinten sem beszélhetünk kumulált segélyekről. A szavazókörök közül kettő van, amelyik három kategóriában is szerepel az első ötben (78., 85.) és további négy, amelyik két kategóriában (8., 27., 34., 76.).

Kerület	Pénzbeni	Széphő	DDGáz	Vízmű	ÉDÁSZ
Szavazókörök	49	76	8	85	85
sorrendje	78	71	45	78	78
	85	42	27	34	70
	34	3	72	76	8
	43	38	81	48	27

A segélyek koncentrálódását vagy elterjedtségét kifejezhetjük oly módon is, hogy megnézzük az egyes típusok hány szavazókörben kerültek igénybevételre. A lehetséges 89 szavazókörből mindössze háromban nem került kifizetésre pénzbeni átmeneti segély (66., 77., és 87.) szavazókör kivételével ezekben semmilyen átmeneti segély nem került folyósításra), és hasonlóképpen magas a Vízmű tartozás átvállalásának elterjedtsége is. A leginkább a DDGáz tartozás tekintetében látható koncentrálódás, itt harmincöt szavazókör mentes e tekintetben, bár a szavazókörök többségében azért ez is megtalálható.

Átmeneti segély területi koncentrációja



8.2 Krízis segély

Krízis segélyt hat esetben osztott ki az önkormányzat az adatbázis tanúsága szerint. Ez a hat eset azonban meglehetősen különböző volt, a kiadott összegek ugyanis 30.000 és 218.000 forint között szóródtak. A területi megoszlásban sem találtunk egyenlőtlenséget, a hat eset hat különböző választókerületet és szavazókört érintett.

Szavazó-kör	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Városi átlag	0.07	5.79	0.07
23	0.86	42.81	0.86
55	1.87	65.42	1.87
64	0.86	86.43	0.86
65	0.95	57.25	0.95
80	1.13	246.05	1.13
86	1.46	43.86	1.46

Választó-kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Városi átlag		0.07	5.79	0.07

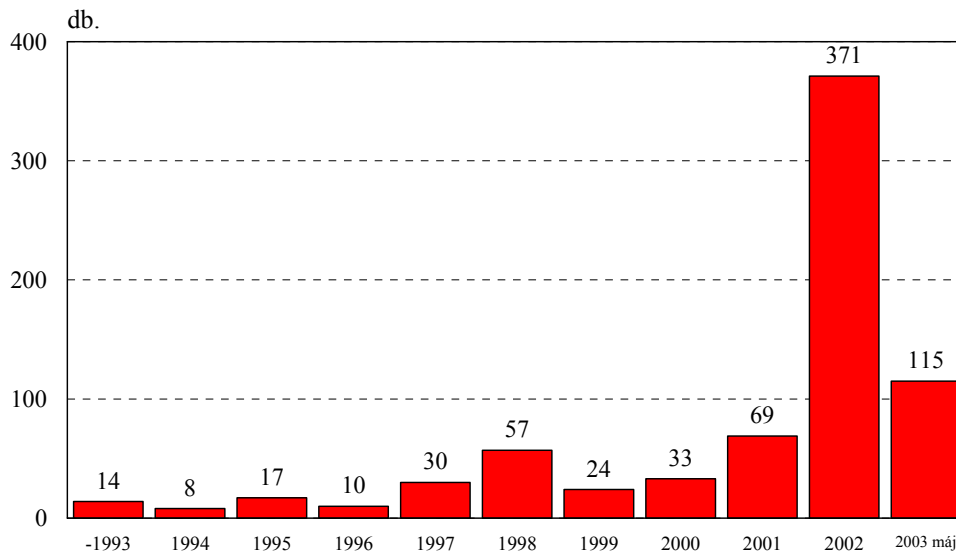
1	Szedreskert	0.00	0.00	0.00
2	Belváros	0.00	0.00	0.00
3	Ősz u.	0.00	0.00	0.00
4	Víziváros	0.00	0.00	0.00
5	Prohászka	0.18	9.06	0.18
6	Tóváros	0.00	0.00	0.00
7	Palotaváros	0.00	0.00	0.00
8	Palotaváros	0.00	0.00	0.00
9	Feketehegy	0.00	0.00	0.00
10	Fecskepart	0.00	0.00	0.00
11	Felsőváros	0.00	0.00	0.00
12	Almássy	0.32	11.20	0.32
13	Kadocsa	0.30	9.00	0.30
14	Öreghegy É	0.20	19.86	0.20
15	Öreghegy D	0.18	11.08	0.18
16	Kőfém	0.00	0.00	0.00
17	Búrtelep	0.00	0.00	0.00
18	Alsóváros	0.00	0.00	0.00
19	Maroshegy	0.17	36.38	0.17

8.3 Gyógyszertámogatás

A gyógyszertámogatás az igazolt gyógyszerkiadások alapján történő átmeneti segélyforma. A vizsgált időszakban egy személynek kifizetett átlagos támogatás 18.576 forint, a legkisebb összeg 1.000, míg a legnagyobb összeg 62.000 forint volt. Az átlagos tételszám ennél a segélyformánál 2,35, vagyis a támogatás átlagosan több mint két esetben történt. Ha a tételszámonkénti összegeket nézzük, akkor az átlag lecsökken 7.632 forintra, és az egy esetben kifizetett legnagyobb összeg is visszaáll 10.900 forintra.

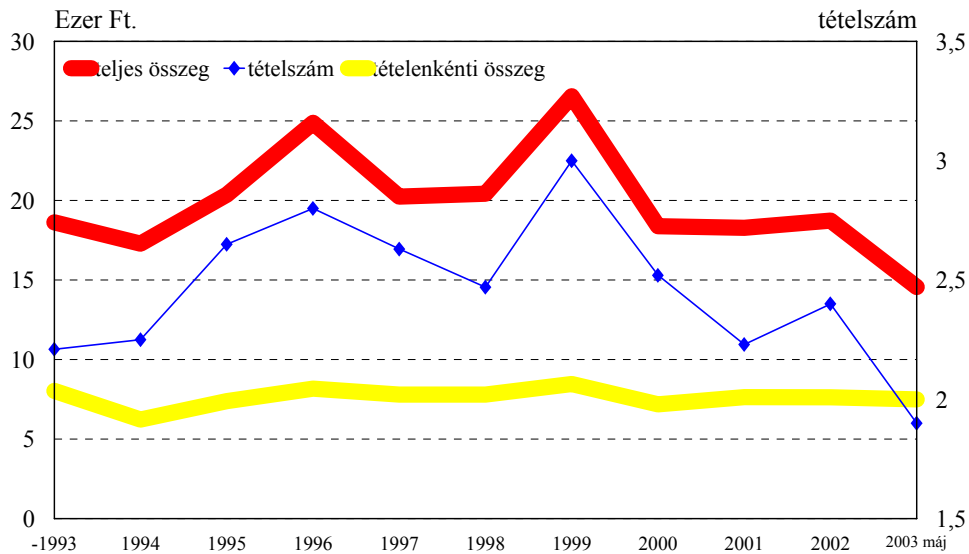
A gyógyszertámogatás esetszámai 1993 és 2000 között nem mutattak nagy ingadozást, kivéve az 1998-as évet, amikor (más támogatási formákhoz hasonlóan) a gyógyszertámogatási esetszám is kiugró volt. 2001-től az esetszámok növekedni kezdtek, és a tavalyi év egymagában meghaladta az összes évet 1990-ig visszamenően. Ez a meredek emelkedés egyelőre nem látszik folytatódni 2003-ban, bár a következtetéssel meg kell várni az év végét.

A gyógyszer-támogatás esetszámai az elmúlt 10 évben



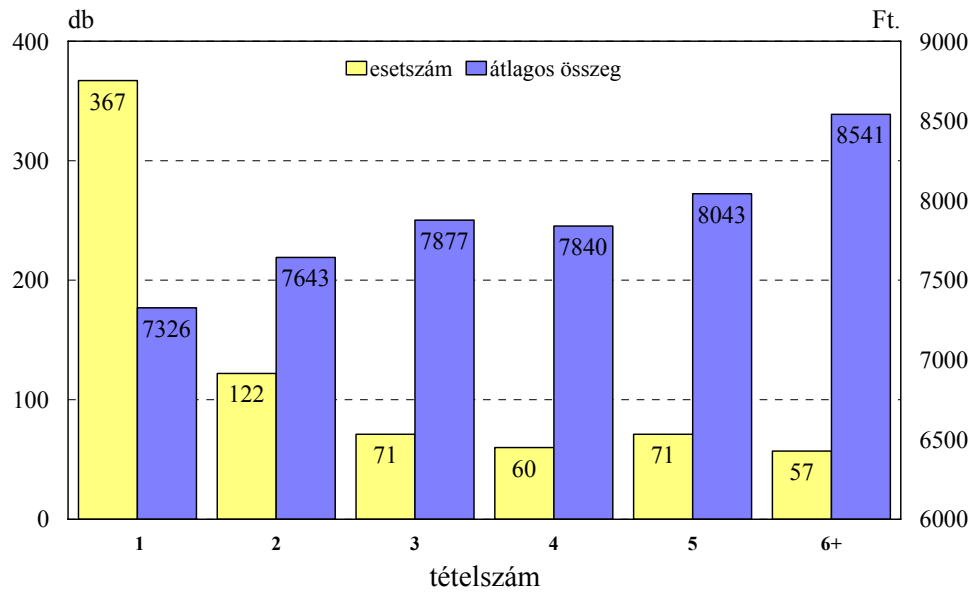
Ha a támogatás átlagos összegét és a tételszámok ingadozását egy grafikonon ábrázoljuk, akkor kiderült, hogy az évente kifizetett átlagos összeg ingadozása egyedül a tételszámok változásának tudható be, a tételenkénti összeg lényegében nem változott 1993 óta. A tételszámban 1999 volt a csúcsev, amikor egy személy átlagban háromszor kapott gyógyszer-támogatást (a rendelet alapján ezt negyedévente adják), ez a szám 2003-ra átlagosan kettőre csökkent.

A gyógyszer-támogatás átlagos összege és tételszáma az elmúlt 10 évben



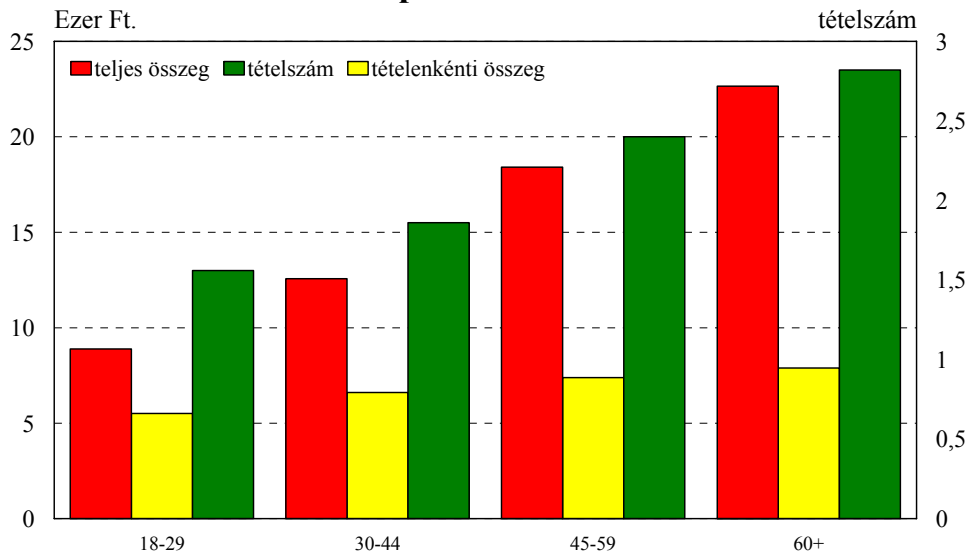
Az esetenként kapott átlagos összeg figyelemreméltó módon változik a tételszám függvényében. Ebből a támogatás bizonyos koncentrációja állapítható meg: akik ugyanis többször vettek igénybe gyógyszer-támogatást, azok esetenként átlagosan több pénzt is kaptak. Az alábbi ábra azt mutatja, hogy az esetek kisebb részét tették ki azon esetek, amikor valaki 5 vagy többször kapott gyógyszer-támogatást, de ilyenkor egy-egy alkalommal több pénzt utalt ki neki az önkormányzat.

A gyógyszer támogatás átlagos összege tételszám alapján

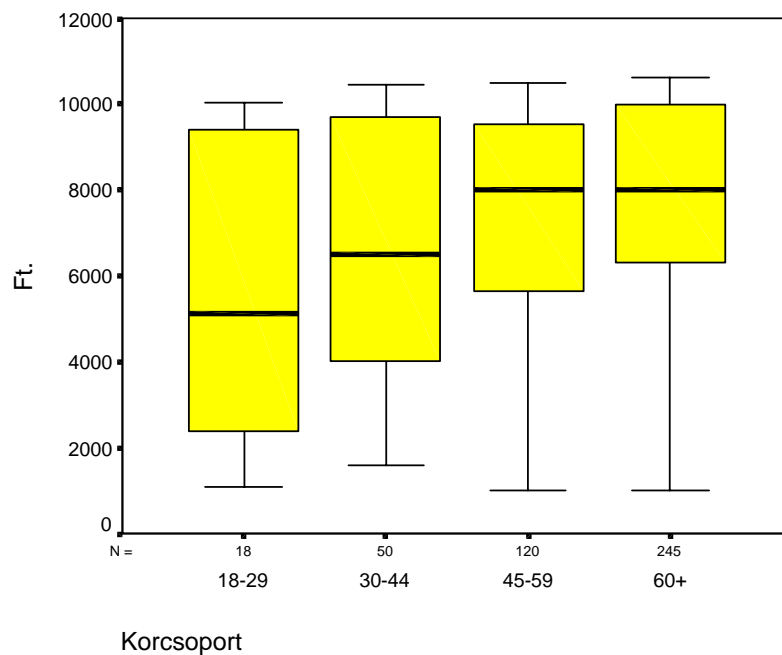


Ha az eltéréseket a korcsoportok szerint nézzük, akkor az a nem meglepő kép tárul elénk, hogy az idősebbek gyakrabban kapnak gyógyszer támogatást, és az átlagos tételenkénti támogatási összeg is magasabb: ez átlagosan 5.500 Ft a harminc év alattiaknál, és 8.900 forint a hatvan év felettiéknél.

A gyógyszer támogatás átlagos összege és tételszáma korcsoportok szerint



A tételenkénti gyógyszer támogatás szóródása korcsoportok szerint



A tételenkénti gyógyszer támogatás szóródása korcsoportok szerint is azt mutatja, hogy nemcsak a középérték emelkedik az életkorral, hanem hogy a középső ötven százalék számára megítélt összegek sávja (a sárga oszlop szélessége) is csökken, még hozzá a maximum felé konvergál, bár a teljes szóródás (az "antennák" által befogott terület) nagyjából hasonló.

A városban 1000 felnőttre 8,79 támogatott személy jut e tekintetben. Ez az arány az átlagosnál nagyobb az 1., 5., 10 és 18. választókerületben (legnagyobb a 10.-ben). Ez az eltérés nem teljesen azonos, ha az ezer felnőttre jutó segély összegét nézzük, míg a városi átlag 163 ezer forint, az 5. választókerületben ez 283 ezer forint, valamint az 1. és a 10. választókerület mellett nem a 18., hanem a 2. és 3. emelkedik ki az átlagból. Ez azt mutatja, hogy bár a 18. választókerületben több segélyezett van, az ide jutó pénzüsszeg nem tér el a városi átlagtól, vagyis az itteni segélyezettek átlagban kevesebb pénzt kapnak gyógyszer-támogatás címén. Az ezer felnőttre jutó tételeket nézve a városi átlagnál magasabb értékeket mértünk az 1., 3., 5., 10. és 18. választókerületben. Az 1., 5. és 10. választókerületben az átlagos tételszám meghaladja a harmincat, holott a városi átlag csak 21 e tekintetben.

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Városi átlag		8.79	163.23	20.70
1	Szedreskert	13.42	246.10	31.31
2	Belváros	9.83	200.65	26.85
3	Ősz u.	9.77	252.51	28.13
4	Víziváros	6.74	140.22	16.91
5	Prohászka	13.59	282.93	33.70
6	Tóváros	8.51	165.46	21.19
7	Palotaváros	8.45	179.27	22.82
8	Palotaváros	5.85	110.26	13.30
9	Feketehegy	7.34	123.31	15.35
10	Fecskepart	16.05	213.56	35.20
11	Felsőváros	8.12	113.18	16.78
12	Almássy	6.40	81.87	11.20
13	Kadocsa	5.40	109.72	13.79
14	Öreghegy É	4.17	76.28	9.54
15	Öreghegy D	2.58	36.00	4.80
16	Kőfém	5.84	100.90	12.51
17	Búrtelep	7.52	147.05	17.90
18	Alsóváros	11.42	174.60	28.08
19	Maroshegy	10.85	157.91	19.19

Ha a területi eloszlást szavazóköri bontásban nézzük, akkor még pontosabban behatárolhatóak azok a körzetek, ahol az átlagosnál nagyobb arányban vettek igénybe gyógyszer-támogatást az elmúlt években.

Az ezer felnőttre jutó támogatottak száma a városi átlag csaknem háromszorosa a 78. és 49. szavazókörben (lényegében e két szavazókör tolja a 10. és 18. választókerületet a városi átlag fölé), míg több, mint kétszerese az 1. és 11. szavazókörben. Ami az ezer felnőttre jutó segély összegét illeti, itt a 11. szavazókör átlaga 604 ezer forint, ami több, mint három és félszerese a városi átlagnak, de az 1. szavazókörben mért összeg is két és félszerese a főátlagnak. E két szavazókör okozza az 1. és 3. választókerület városi átlagot meghaladó értékeit. A gyakoriság (a vonatkozó tételszámban mérve) szintén a 11. szavazókörben a legmagasabb (háromszorosa a városi átlagnak), de jelentősen meghaladja az átlagot a 78., 1. és 49. szavazókör értéke is. Érdekes eredmény, hogy az 5. választókerületből három szavazókör is a városi átlag felett van e tekintetben (24., 27., 28.).

	1000 felnőttre jutó segélyezették száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
	78	11	11
Szavazókörök	49	1	78
sorrendje	1	24	1
	11	78	49
	28	28	5
		27	27
		9	24
		49	28
			9

9. GYERMEK- ÉS CSALÁDVÉDELMI TÁMOGATÁSOK

9.1 Rendszeres gyermekvédelmi támogatás

A gyermekvédelmi, gyermekjóléti támogatások közül mind összegét, mind pedig a segélyezettek nagyságát tekintve az egyik legfontosabb a rendszeres gyermekvédelmi támogatás. Az önkormányzati szociális adatbázis alapján 4151 címre folyósítanak ilyen támogatást fehérváron. A rendszeres gyermekvédelmi támogatás átlagos összege 7170 forint, a leggyakoribb értékek 4600 Ft (17 százalék), 9200 Ft (16 százalék) és 1900 Ft. (10 százalék). A támogatásban részesülők több mint fele (52 százalék) 5000 forint alatti összeget kap ezen a címen, közel egyharmaduk 5 és 10 ezer Ft közötti, 12 százalékuk 10-15 ezer közötti rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül.

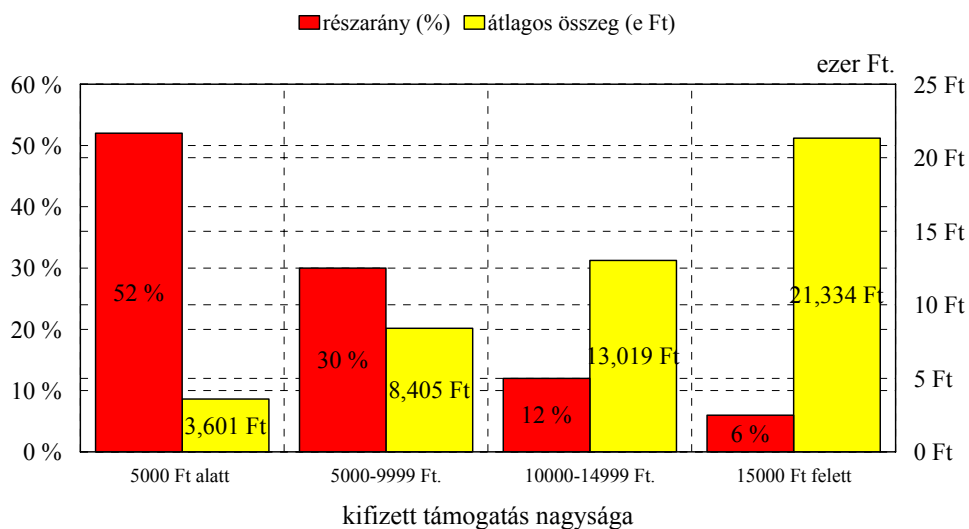
Az igénylő életkorát vizsgálva többségük középkorú, a 30-44 évesek aránya a támogatottak között 58 százalék, a 45-59 éveseké 28 százalék. A rendszeres gyermekvédelmi támogatást kapók közül 433 fő 18-30 közötti fiatal felnőtt. Az életkor és a folyósított támogatás között összefüggés van (részben persze az életkor és a gyermekek száma, az igénylő által eltartottak száma közötti összefüggés miatt), a legtöbb RGYVT-t a 30-44 év közöttiek kapják, átlagosan 7927 Ft-ot, őket követik a fiatalok (6513 Ft), majd a 45-60 és a 60 év felettiak jönnek. Összességében a kifizetett rendszeres gyermekvédelmi támogatás 66 százaléka a középkorúakhoz kerül, holott a korosztály részaránya a támogatottakon belül csak 58 százalék.

Az utóbbi 10-13 évben rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesített családok közül a legtöbben 1998-ban kaptak támogatást (22 százalékuk), de az 1993-ig terjedő időszak részaránya is 17 százalék.

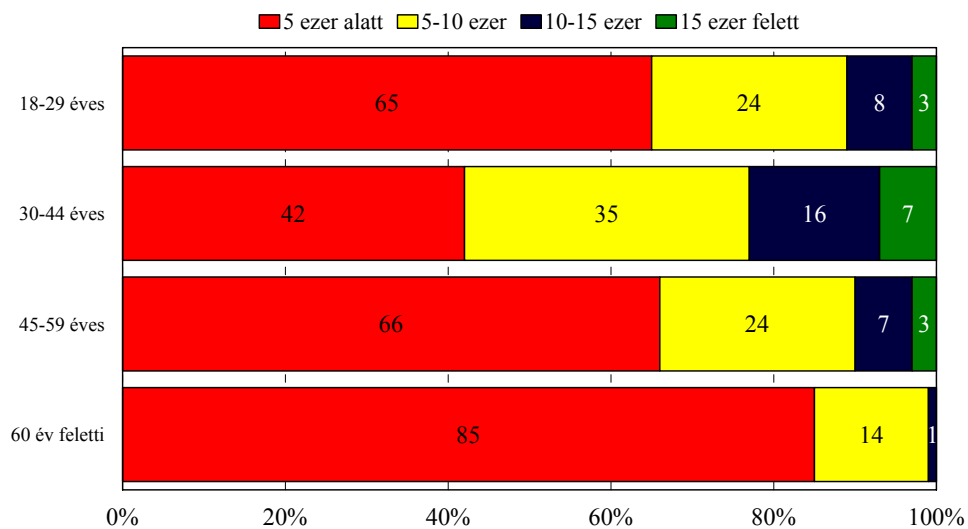
Rendszeres és Rendkívüli Gyermekvédelmi Támogatás

	Rendszeres Gyermekvédelmi Támogatás			Rendkívüli Gyermekvédelmi Támogatás		
	Támogatottak megoszlása (%)	A támogatás összegének megoszlása (%)	A támogatás átlagos összege (Ft)	Támogatottak megoszlása (%)	A támogatás összegének megoszlása (%)	A támogatás átlagos összege (Ft)
18-29 éves	11,7	10,9	6513	12,9	13,6	6766
30-44 éves	58,2	65,8	7928	64,0	64,6	8278
45-59 éves	27,5	22,0	5602	21,5	20,2	8031
60 feletti	2,5	1,4	3763	1,6	1,6	7741
Összesen	100	100	7016	100	100	8032

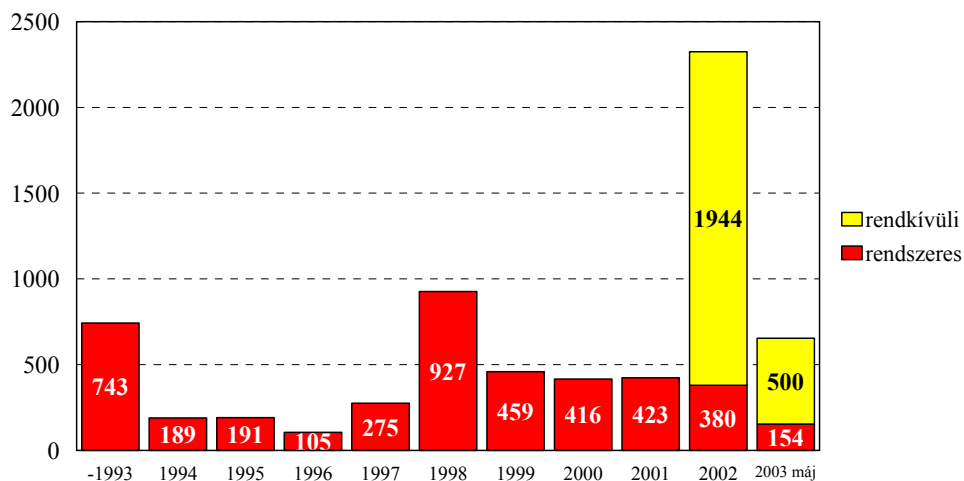
Rendszeres gyermekvédelmi támogatás megoszlása nagyságrendek alapján és a kategória átlaga



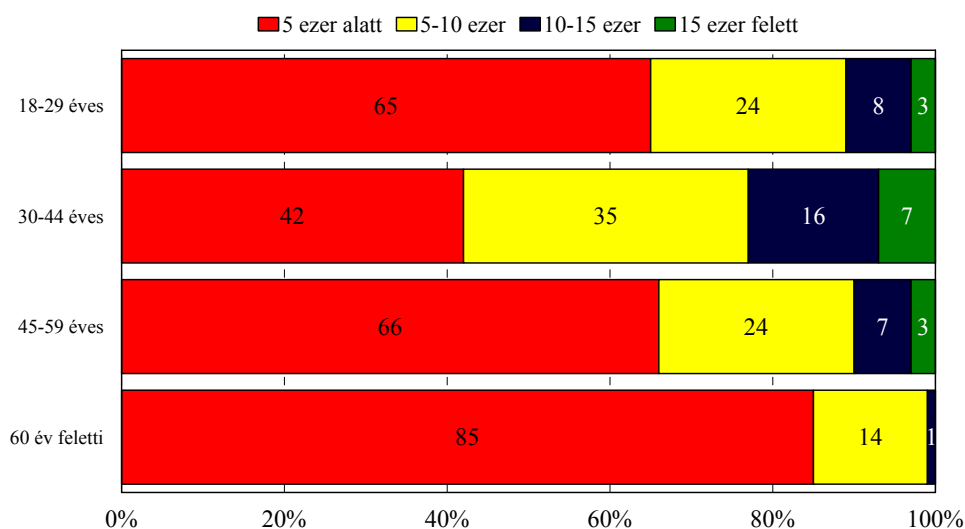
Rendszeres gyermekvédelmi támogatás összege korcsoport szerint



Gyermekvédelmi támogatások esetszáma az elmúlt 10 évben



Rendszeres gyermekvédelmi támogatás összege korcsoport szerint

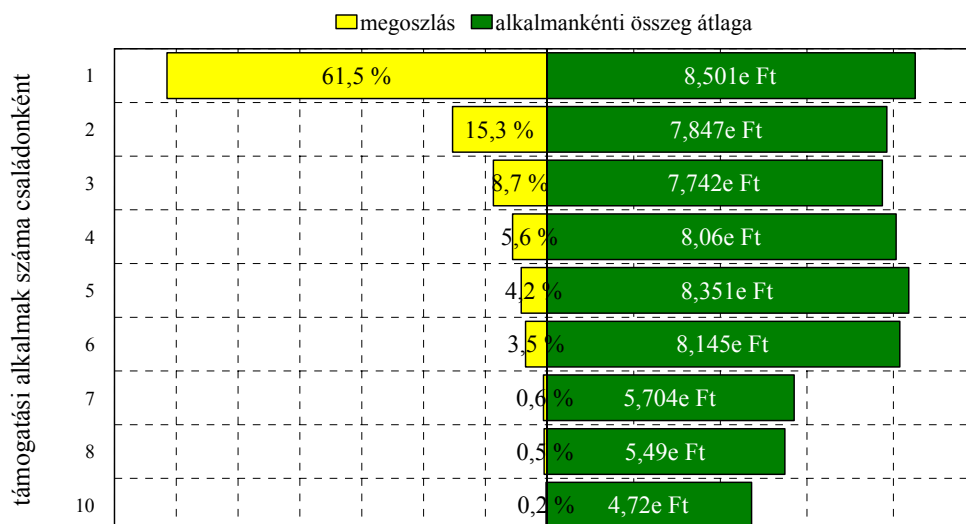


9.2 Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra 2002-ben 1944, 2003 első felében pedig 500

alkalommal került sor, s ez mindösszesen 1271 családot érintett. Az egy családnak összesen fizetett rendkívüli gyermekvédelmi támogatás átlaga 15420 Ft, a modulusz (leggyakoribb érték) 10 ezer Ft. Egy-egy rendkívüli támogatás átlaga 8033 Ft volt az utóbbi két évben. A támogatást kapott családok közel kétharmada (62 százalék) csak egyszer kapott rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, 15 százalékuk kétszer, 9 százalékuk háromszor, 6 százalékuk négyszer, 4 százalékuk ötször, 5 százalékuk pedig ennél is többször. Az egy alkalomra jutó átlagos támogatás összege azoknál a legnagyobb, akik csak egyszer kaptak rendkívüli gyermekvédelmi támogatást (8500 Ft), akik 2-6 alkalommal kaptak azok 8000 Ft körüli összeget vehettek fel, míg akik 7-10 alkalommal kaptak azoknak átlagosan 5-6 ezer forintot utalt az önkormányzat. Ez azt is mutatja, hogy a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás „rendszeressé” válását csak egy bizonyos alkalomig tűri el a támogató, egy ponton túl a folyósított összeget már csökkenti. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a fiatalok (30 év alattiak) és idősek (60 év feletti) kaptak az átlagnál gyakrabban, míg a középkorúak átlagosan csak egyszer. Területileg a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást kapottak közül a belvárosi, a Kadocsa út környéki és az alsóvárosi segélyezették körében fordult elő gyakrabban, hogy többször is kaptak rendkívüli gyermekvédelmi támogatást.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást igénybevevők megoszlása az alkalomak szerint és a támogatás átlaga



Az ezer felnőttre jutó rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülő családok száma a 10. kerületben (Felsőváros) a legnagyobb, a rendszeres támogatásban részesülő családok aránya pedig Palotavárosban a legmagasabb. A kifizetett összegek is itt a legmagasabbak. Ha részletesebben megnézzük az egyes kerületeket, akkor kiderül, hogy a felnőtt lakosokra jutó kifizetett rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a 49. és 78. körzetben a legmagasabb (Móri u., Sörház tér, Széchenyi u., Hosszúsétatér), 733-763 ezer Ft/ezer fő. A rendszeres gyermekvédelmi támogatás a 78. és a 85. (Vásárhelyi u.) körzetben a legmagasabb, majdnem eléri az egymillió Ft/ezer fő arányt, de a 42., 44. (Kelemen Béla) és 49. körzetben is meghaladja a 600 ezer Ft-ot.

Kerület	Gyermekvédelmi támogatás eseteinek száma 1000 felnőttre		Gyermekvédelmi támogatásban részesülő családok száma 1000 felnőttre		Gyermekvédelmi támogatás átlaga 1000 felnőttre ezer Ft-ban	
	Rendkívüli	Rendszeres	Rendkívüli	Rendszeres	Rendkívüli	Rendszeres
Városi átlag	28,66	50,06	14,93	28,66	230,25	349,68
1	15,10	39,14	10,62	38,30	136,29	250,70
2	26,85	32,84	11,51	30,68	214,26	228,87
3	13,87	31,45	9,18	30,66	122,34	205,58
4	20,01	45,54	11,72	44,99	177,90	270,71
5	12,50	38,59	8,15	38,41	99,13	229,83
6	12,11	47,11	9,08	46,73	96,41	288,56
7	22,23	63,43	13,63	62,24	159,14	391,82
8	32,28	82,46	20,93	80,33	256,77	558,45
9	39,72	57,08	21,03	55,74	336,25	496,73
10	62,11	61,59	31,57	59,52	428,93	469,82
11	22,47	40,34	11,91	39,25	174,53	279,92
12	9,92	25,61	7,04	25,29	90,27	158,37
13	13,49	17,39	6,30	17,39	109,75	122,74
14	10,33	21,85	6,16	21,85	90,94	173,59
15	6,65	20,68	3,69	19,76	55,02	164,82
16	15,29	46,41	12,23	45,58	129,24	305,51
17	20,40	44,74	13,60	43,66	167,18	343,66
18	45,69	51,40	17,13	49,98	282,41	409,28
19	19,69	55,57	13,18	53,74	144,88	429,81

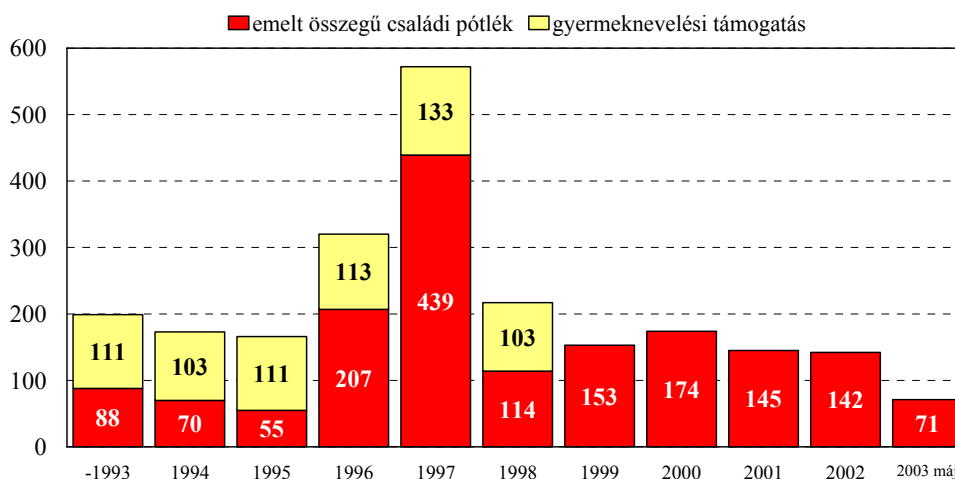
9.3 Emelt összegű családi pótlék és gyermeknevelési támogatás

Az önkormányzat szociális irodáján keresztül emelt összegű családi pótlékot kaphatnak az arra rászoruló kisgyermekesek. Az elemzett adatbázis alapján az emelt összegű családi pótlékot 1658

esetben ítélték meg az elmúlt 10 év alatt, a legtöbbet 1997-ben, az összes eset egynegyedét ekkor regisztrálhatjuk. Átlagon felüli még a 2000-es év, amikor 174 alkalommal született határozat a folyósításáról. Az emelt összegű családi pótlék kifizetése a családi pótlékkal együtt a központi költségvetés terhére történik. 1998-ig a gyermeknevelési támogatást is tartalmazza az adatbázis. Ilyen segítségben 674 család részesült, átlagosan 12.200 Ft-ot állapítottak meg számukra. A leggyakoribb érték a 14.122 Ft, melyet a támogatottak 53 százaléka kapott.

A részletes területi adatokból kiderült, hogy emelt összegű családi pótlékot az átlagnál jóval többen kapnak a 8. kerületben (Palotaváros), gyermekvédelmi támogatásban pedig a 8., 9. (Feketehegy) és 18. (Alsóváros) kerületekben részesültek átlagon felül. Körzet szintjén vizsgálva emelt összegű családi pótlékot szintén a már többször előkerült 42-44. körzetek (Kelemen Béla) kerültek az élre, míg a városi átlag 19 család/ezer felnőtt, itt ez 47. A gyermeknevelési támogatás ilyen mutatója átlag 8, a 44. körzetben 32, a 78-ban pedig 40, vagyis ezer felnőttre 40 olyan család jut, amely kapott gyermeknevelési támogatást.

Emelt összegű családi pótlék és gyermeknevelési támogatások esetszáma az elmúlt 10 évben



Iskolai térítési díj támogatásban 4734 család részesült az utóbbi 10 évben a városban. Az ezer felnőttre jutó városi átlag 56 családot jelent. Ennek több mint a duplája kap a 41., 42. és 78-as körzetekben. Nagyobb területenként nézve a város nyugati részén (Kadocsa, Almássy-Fáy, Öreghegy) mindössze 21-28 az index értéke, míg a Palotaváros északi részén 112 (!). A

támogatási forma a szociális adatbázisban 1997-től szerepel, a legtöbb esetet 1998-ban regisztrálhatjuk, s jellemzően középkorú családok által igénybe vett támogatás, csakúgy, mint a napközis tábor díjtámogatása. Ez utóbbi igénybevételére 1997 és 1998-ban volt lehetőség, ebben a két évben 167 család kapott ilyen támogatást. A városi átlag e tekintetben 1,96 család/ezernél feljebb, s területileg szintén a 8. kerület átlagon felüli indexét mérhetjük (5,5).

Kerület	Emelt összegű családi pótlékot kapott családok száma 1000 felnőttre	Gyermeknevelési támogatásban részesülő családok száma 1000 felnőttre	Gyermeknevelési támogatás átlaga 1000 felnőttre ezer Ft-ban	Iskolai térítési díj támogatásban részesülő családok száma 1000 felnőttre
Városi átlag	19,04	7,92	96,70	55,61
1	16,49	4,75	55,52	49,48
2	15,34	4,79	58,40	34,04
3	12,11	2,54	33,11	39,45
4	17,35	3,76	46,25	48,52
5	16,12	3,62	42,04	46,38
6	13,62	4,35	51,64	54,48
7	22,53	8,60	99,32	65,50
8	38,66	16,49	193,61	111,37
9	19,36	15,35	198,07	66,76
10	19,67	6,21	72,22	66,25
11	19,22	7,04	89,77	40,61
12	16,01	3,52	39,87	24,33
13	14,39	4,80	60,88	20,69
14	14,50	9,93	120,45	27,81
15	15,14	7,39	88,60	21,79
16	16,95	8,62	101,70	57,81
17	21,47	4,65	56,90	64,78
18	15,23	15,23	197,00	61,40
19	20,36	9,01	115,42	60,25

Kerület	Napközis tábor támogatásban részesült családok száma 1000 felnőttre	Gyermektartás megelőlegezése 1000 felnőttre	Gyermektartás megelőlegezésének összege 1000 felnőttre
Városi átlag	1,96	2,28	15,73
1	1,40	1,12	8,11
2	1,92	1,20	6,23
3	1,37	1,37	9,53
4	2,10	1,88	12,44
5	1,63	0,72	4,17

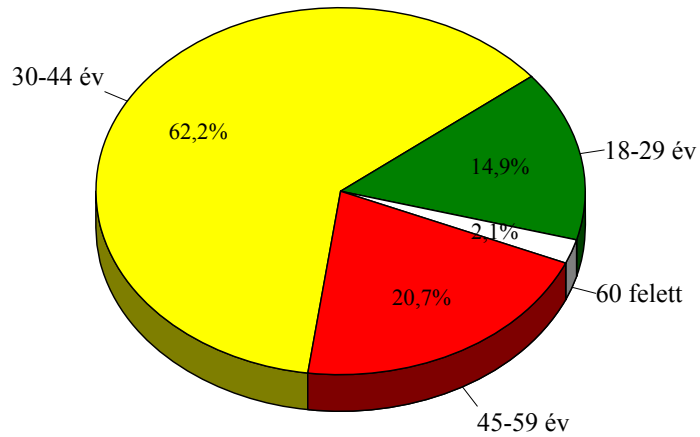
6	2,27	1,70	13,13
7	2,22	1,93	15,15
8	5,50	2,13	11,98
9	1,34	1,67	7,28
10	1,55	0,52	2,59
11	1,35	1,08	6,04
12	0,32	0,64	4,26
13	0,90	0,30	4,20
14	0,20	0,60	2,78
15	0,18	0,18	0,37
16	2,78	0,56	2,92
17	1,79	0,72	8,88
18	0,95	2,38	21,42
19	0,67	1,00	4,76

9.4 Gyermektartási díj megelőlegezése

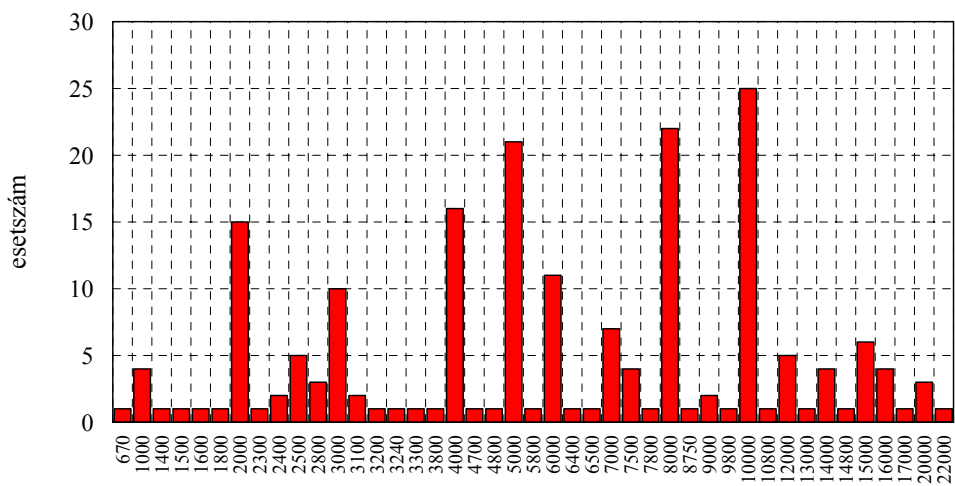
Speciális gyermekvédelmi támogatási forma a városban a gyermektartási díj önkormányzati megelőlegezése. Erre 1998 óta van lehetősége az arra rászorulóknak. Azóta 200 esetben fordult ez elő (194 főnél egyszer, 2-2 főnél pedig kétszer illetve háromszor). Évek szerint nézve a legtöbb ilyen pozitív döntés 2001-ben született, akkor kereken 50 esetet regisztrált a szociális adatbázis, tavaly 44-et. Az igénybevevők döntő többsége középkorú, 62 százalékuk a 30-44 éves korosztályhoz tartozik, de figyelemre méltóan magas a 18-29 éves korosztály aránya is.

A legalacsonyabb megelőlegezett gyermektartási díj 670, a legmagasabb 22 ezer Ft volt. Az átlag 6900 Ft, a leggyakoribb összegek: 10000 Ft, 8000 Ft és 5000 Ft. Az átlagos összeg azonban eltérő az egyes életkori csoportokban, a 18-29 év közötti igénylőknél 6800, a legnépesebb korcsoportban a 30-44 éveseknél 7100, míg a 45 évnél idősebbeknél 5400 Ft az alkalmanként megelőlegezett gyermektartási díj átlagos nagysága. A gyermektartás megelőlegezésénél a támogatást kaptak egyharmada nem székesfehérvári címen lakik. A többiek közül a 18. kerületben (Alsóváros) átlagon felüli a segélyforma, (a városban ezer felnőttre 2,2 igénybevevő esik, 16 ezer Ft/ezer felnőtt lakos aránnyal), a kerületben 22 ezer Ft/ezer lakos az átlagösszeg. Szavazókörönként a 15., 18., 24., 43. és 78-ban találjuk a legmagasabb értékeket.

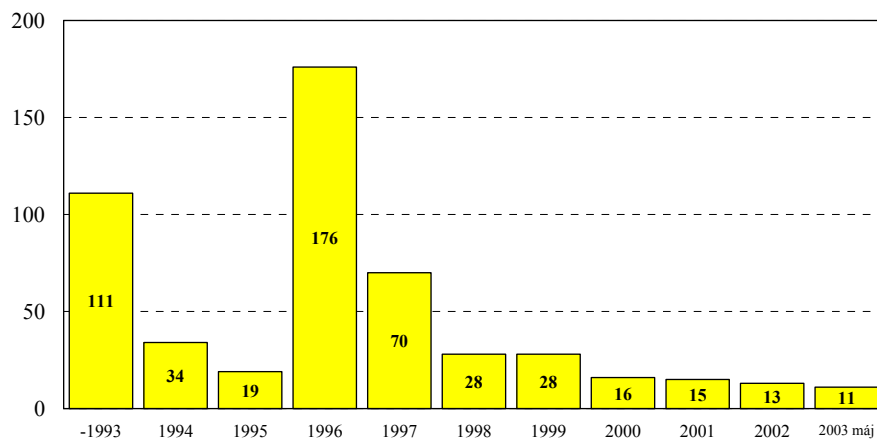
Gyermektartási díj megelőlegzését igénybevevők korcsoportos megoszlása



A megelőlegezett gyermektartási díj eloszlása



Intézeti kiskorúak esetszáma az adott évi határozatok alapján



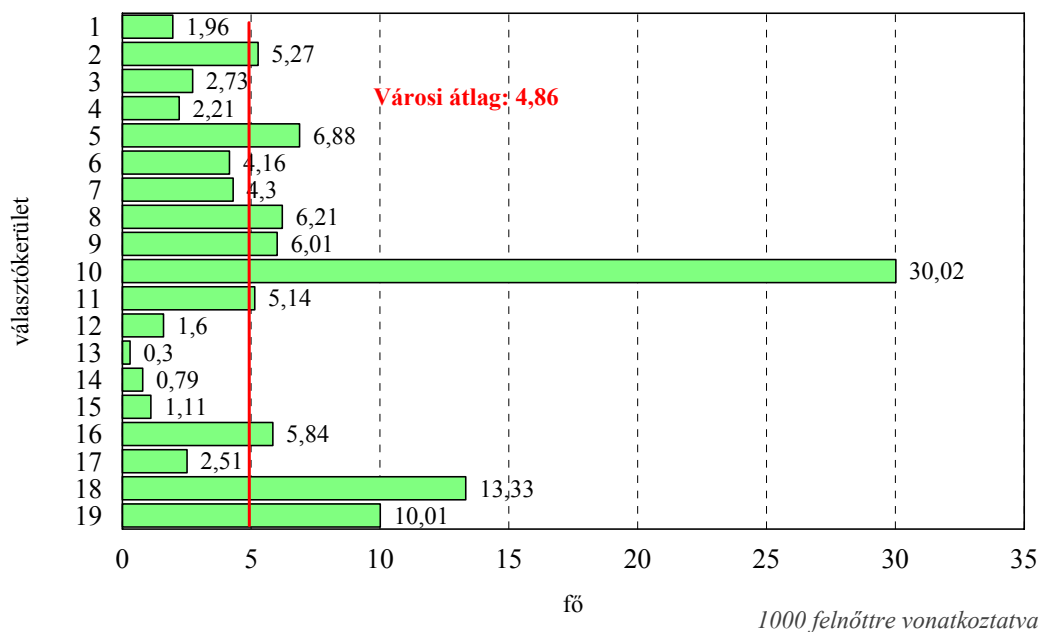
--	--	--	--

9.5 Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat kliensei

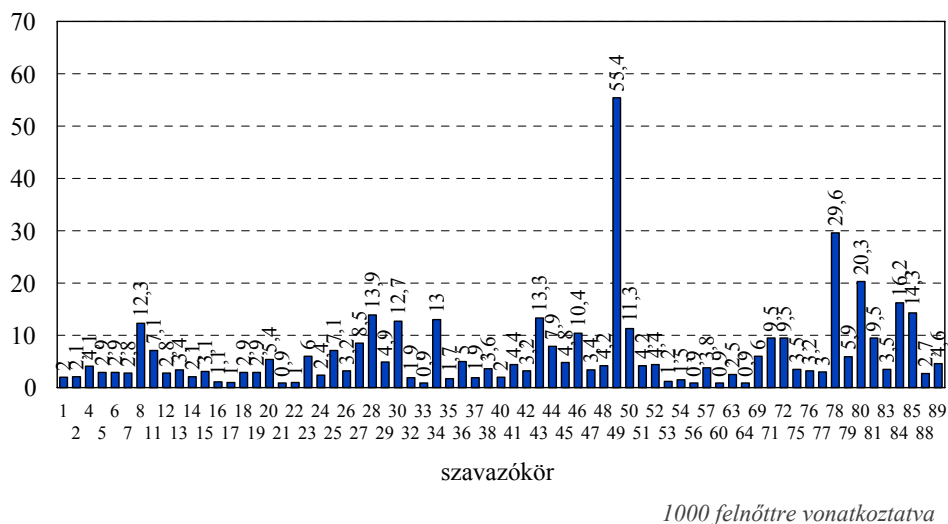
Az önkormányzati intézményként működő Családsegítő Központtól a rendszeresen látogatott családok anonim listáját (2003. I. félévi adatok), a Gyermekjóléti Szolgálattól a rendszeresen látogatott gyermekek anonim listáját (2003. I. félévi adatok) kaptuk meg a címenként jelölve az igénybe vett, illetve nyújtott ellátási formát.

A városban működő Gyermekjóléti Szolgálat 414 esetet regisztrált 2003. első félévében, ezek területi eloszlásában figyelemreméltóan magas számot lehet megfigyelni a 10. választókerületben (Felsőváros). A városi átlag kétszerese érhető tetten a 18. (Alsóváros) és 19. (Maroshegy) választókerületben. Szavazóköronként elemezve az adatokat a felsővárosi esetek nagy számát magyarázza a 49. szavazókör, itt 1000 felnőttre nézve átlagosan 55 esetben volt szükség segítségre. A területek egymáshoz való viszonyában magas számot vehetünk észre a 78. szavazókörben (30), a 80. (20), a 84. (16) 85. (14) és a 28. szavazókörben (14).

Gyermekjóléti Szolgáltatnál regisztrált esetek eloszlása választókerületenként



Gyermekjóléti Szolgálat által regisztrált esetek aránya 2003 első felében szavazóköriként

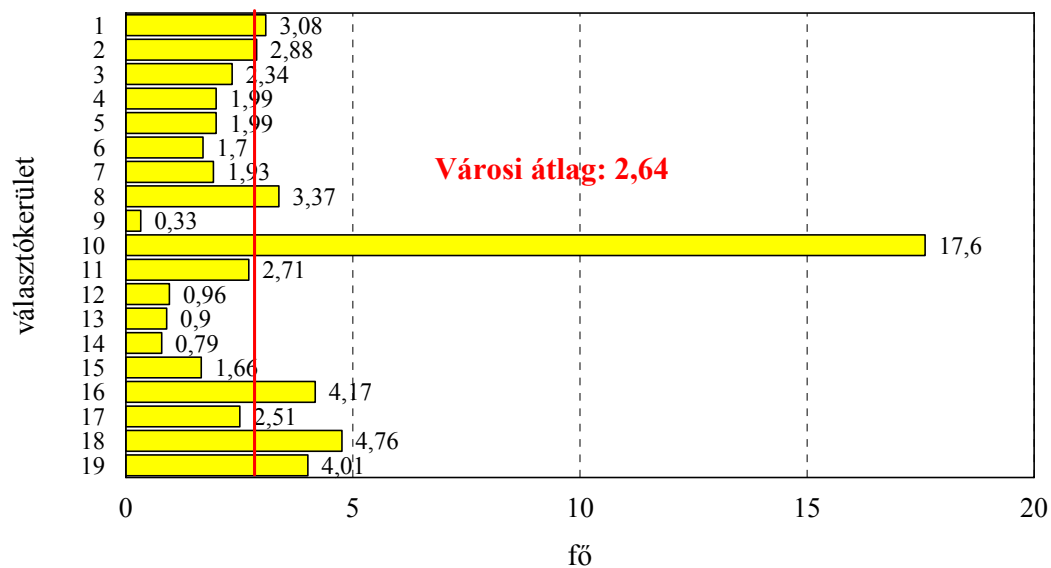


A gyermekjóléti szolgálatot az érintettek fiatalok családja elsősorban anyagi és életvezetési problémával keresi fel, de közel százan gyermeknevelési ügyekben is fordultak már hozzájuk. A

Családsegítő Szolgálatnál is az anyagi problémák vezetnek (58 százalék), de ezzel szoros összefüggésben a gondozott családok 44 százalékánál foglalkoztatási problémák is vannak. A kliensek 16 százaléka az ügyintézéshez kér információt, egytizedük pedig a családi kapcsolatok problémái miatt került a CSSK látókörébe. A közelmúltban induló adósságkezelő szolgáltatásnak 2003 első felében 16 kliense volt.

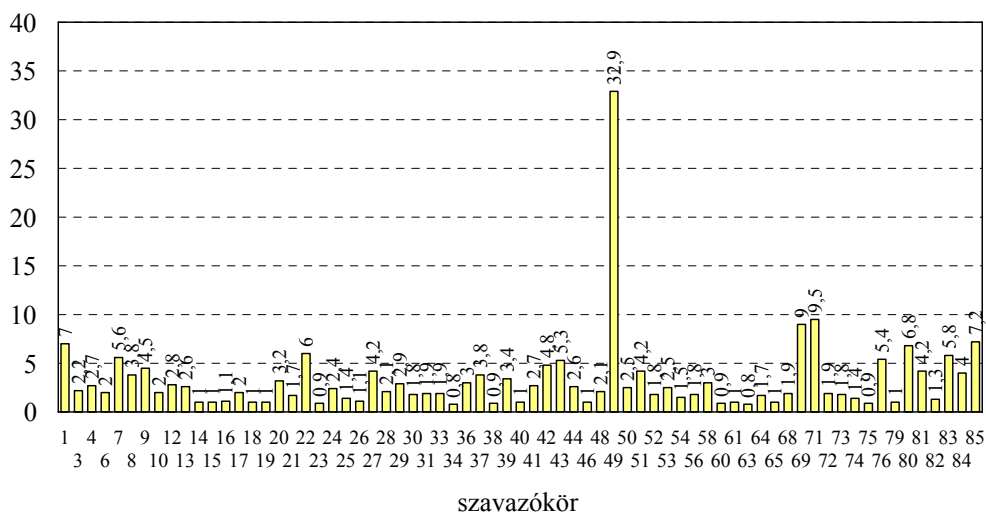
Gyermekjóléti Szolgálat		Családsegítő Szolgálat	
Probléma	Esetszám	Probléma	Esetszám
Anyagi	175	Anyagi	131
Életvezetési	131	Foglalkoztatással kapcs.	99
Gyermeknevelési	85	Információ ügyintézéshez	37
Szülők közti konfliktus	65	Egészségkárosodás	31
Szülői elhanyagolás	59	Családi kapcsolat	23
Magatartási	33	Lelki-mentális	17
Lakhatás	24	Adósságkezelés	16
Bántalmazás	21	Életvitel	12
Szenvedélybetegség	20	Gyerekevelési	9
Iskolai mulasztás	18		
Deviancia	18		
Tanulási	11		
Fogyatékoság	9		
Válási konfliktus	8		
Alkoholizmus	3		

Családsegítő Szolgálattal kapcsolatban lévő ügyfelek aránya választókerületenként



1000 felnőtt lakosra vonatkoztatva

Családsegítő Szolgálattal kapcsolatban lévő ügyfelek száma szavazóköri szinten



1000 felnőtt lakosra vonatkoztatva

A Családsegítő Szolgálat 2003. első félévében 225 esetet regisztrált, területi eloszlásukban a Gyermekjóléti Szolgálatnál tapasztalható kiugrás itt is megtalálható. A 10. választókerületben – ezen belül a 49. szavazókörben - itt is a többi területhez képest kiemelkedően magas az esetek száma. A városi átlagnál több esetet regisztráltak a 18. (Alsóváros), a 16. (Kőfém ltp.) és a 19. (Maroshegy) választókerületben. A szavazókörök közül a 49. számú mellett az átlagosnál magasabb esetszám fordul elő még a 69. és a 71. szavazókörben tapasztalható.

Jellemző, hogy a kliensek fele csak egy, 39 százaléka két problémával egytizedük pedig három-öt problémával fordul a segítő intézményhez. Az átlag 1,67.

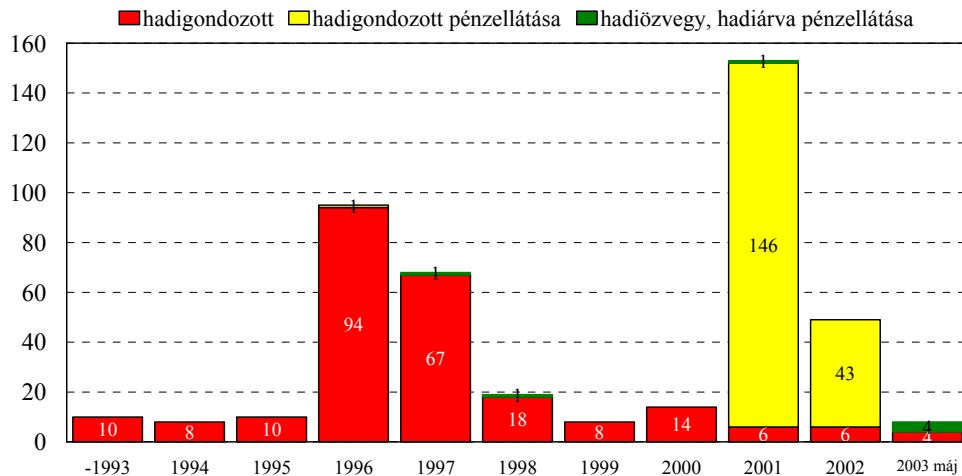
10. SPECIÁLIS ELLÁTÁSI FORMÁK

10.1 Hadigondozottak és bevonuló fiatalok ellátása

A városban 432 személy részesült hadigondozottak, hadiárvák, hadiözvegyek ellátásában az utóbbi 10 évben. Az ellátásban résztvevők számának alakulására nemcsak az életkorból fakadó természetes fogyás, hanem jogszabályi változások is hatással vannak. Az ellátási formában részesülők 73 százaléka – a segély sajátosságának megfelelően - 60 év feletti, a 45-59 évesek aránya 23 százalék. A hadigondozottak pénzellátásában részesülőknek esetenként 50000 Ft-ot folyósított 2001-ben és 2002-ben a hivatal. Az ellátásban részesülők lakóhelyét vizsgálva a Belvárosban egy kicsit magasabb az ezer felnőttre jutó hadigondozott, mint a városi átlag, inkább szavazóköriként lehet rámutatni gyenge koncentrációkra: 5., 8. 17., 25., 28., 59 körzetekben haladja meg a városi átlag kétszeresét arányuk.

Bevonulási segélyt 2002-ben és 2003 első felében összesen 215 fiatal kapott, összege 30000 Ft. A bevonulási segélyt igénybe vettek száma ezer felnőttre 2,5 a városban, ennél magasabb a Palotavárosban (Kelemen Béla u.), Búrtelepen (Erzsébet-Lövölde-Mártírok) illetve Maroshegyen (83. körzetben az index értéke 8,17).

Hadigondozottak esetszáma esetszáma az elmúlt 10 évben



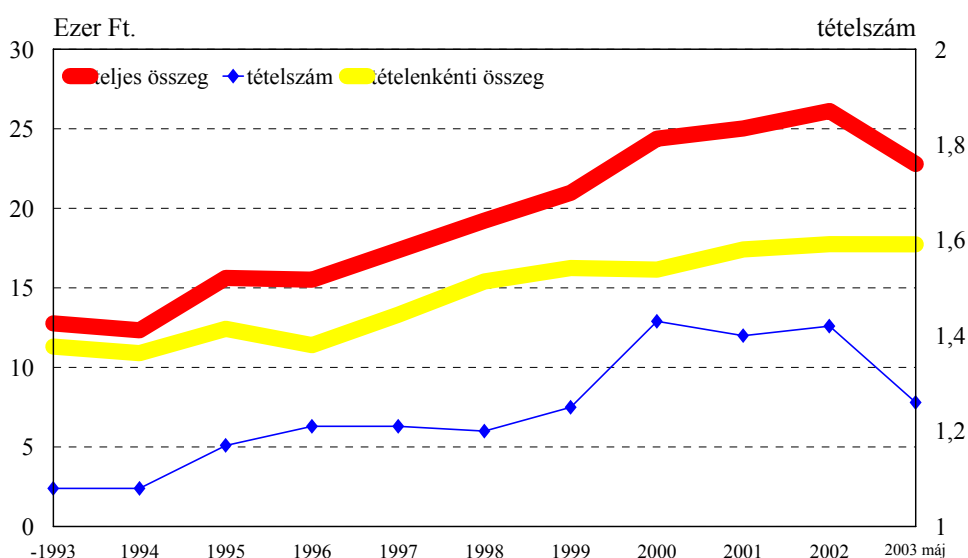
Kerület	Hadigondozottak száma 1000 felnőttre	Hadigondozottak átlagos pénzellátása ezer felnőttre ezer Ft-ban	Bevonulási segélyt kapottak száma 1000 felnőttre
Városi átlag	5,07	111,16	2,53
1	5,59	153,76	1,68
2	9,59	107,86	1,44
3	5,86	146,48	1,95
4	4,20	83,66	1,55
5	8,51	190,22	1,27
6	3,97	113,51	2,65
7	3,26	44,61	4,00
8	1,24	35,47	4,43
9	3,34	83,44	2,67
10	3,62	25,88	2,07
11	5,96	81,21	1,62
12	4,80	112,04	0,96
13	8,70	119,94	1,80
14	3,77	109,26	3,38
15	5,91	166,17	0,92
16	4,45	111,17	1,95
17	3,58	125,27	4,29
18	5,24	144,80	2,86
19	5,51	141,86	4,01

10.2 Ápolási díj

Ápolási díjat Székesfehérváron 953 családnak folyósítanak vagy folyósítottak az 1993 óta. A családonkénti kifizetett összeg átlagos értéke az elmúlt tíz év viszonylatában 19,710 Ft., legkisebb összege 3,610, míg legnagyobb összege 92.750 Ft volt (ez utóbbi három külön tételből állt össze, mind a 2002. évben). Ha tételenként nézzük az összegeket, vagyis eltekintünk attól, hogy egyes családoknak többször került folyósításra ez a támogatási forma, akkor a legkisebb összeg ugyan nem változik (mert az egy tétel volt), a legnagyobb összeg viszont lecsökken (30.917 Ft.), hasonlóan az átlagos értékhez, mely így 14.896 Ft.

Az ápolási díjak átlagos összege az elmúlt tíz évben nem meglepő növekedést mutat (a 2003-as év e tekintetben nem feltétlenül fog változtatni a trenden). Az 1993 előtti időszakhoz képest kétszeresére nőtt a családoknak átlagosan kiutalt összeg. E növekedés mögött azonban részben az áll, hogy ezek az események egyre inkább több tételből állnak össze, 2001-ben és 2002-ben az átlagos tételszám 1,4 volt. Így a tételenkénti növekedés már nem ekkora mértékű. Ugyanakkor, mivel a tételek száma nőtt, így a vizsgált időszakban az olló egyre tágabbra nyílt a teljes kifizetett összegek és a tételenkénti kifizetett összegek között.

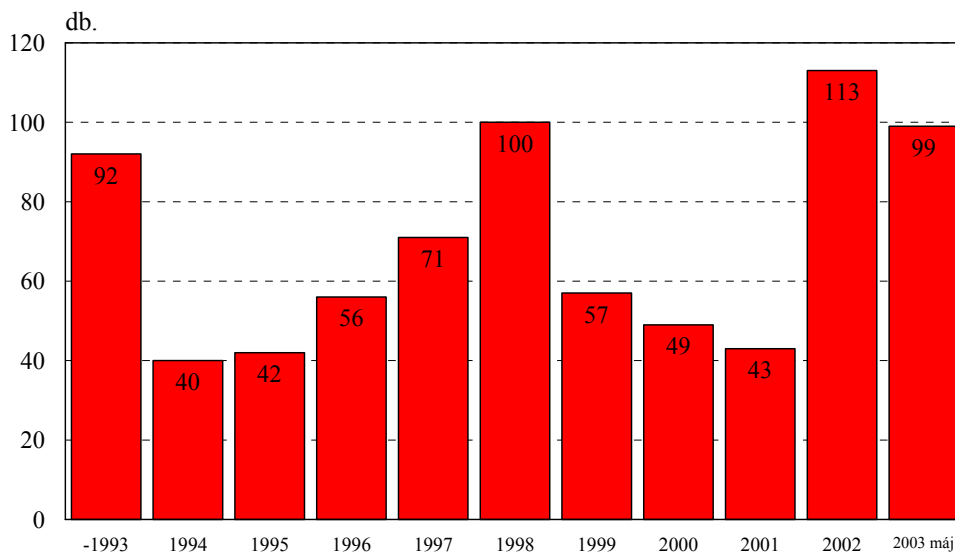
Az ápolási díjak átlagos összege és tételszáma az elmúlt 10 évben



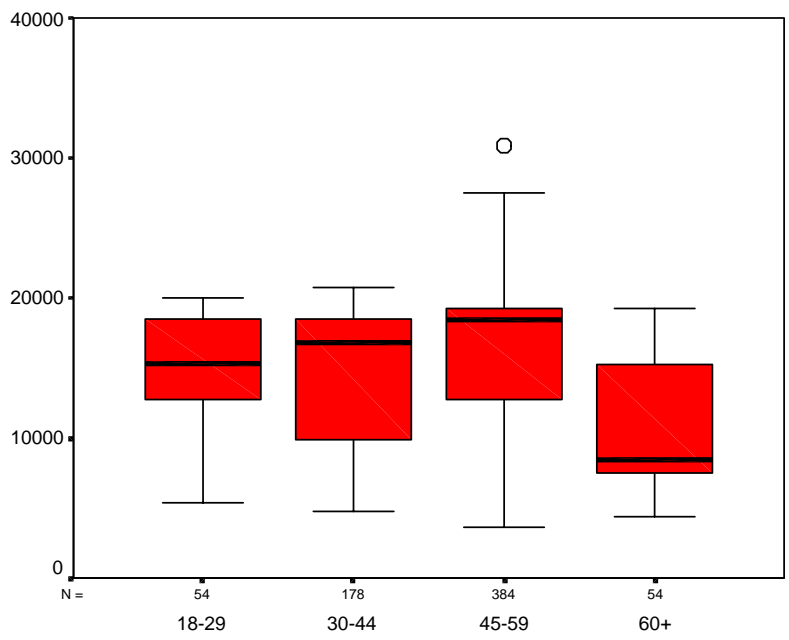
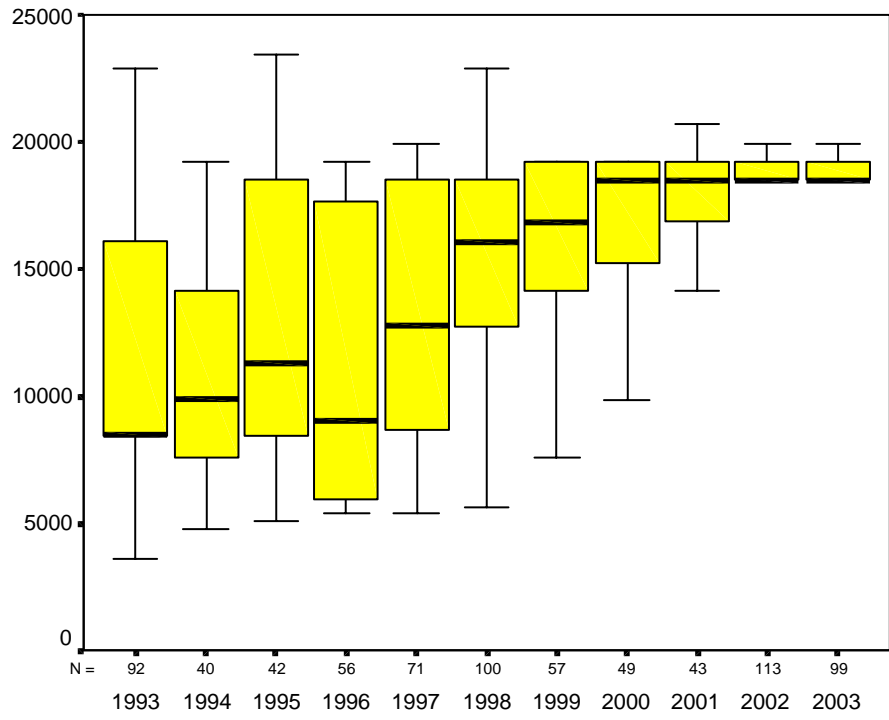
Az ápolási díjak megítélésének száma tekintetében az elmúlt tíz évben érdekes változások

voltak tapasztalhatóak (az alábbi ábra az új eseteket mutatja, a felülvizsgálatokat nem). 1998-ig ezek száma folyamatosan nőtt (az 1993-as oszlop a korábbi öt évre kumuláltan vonatkozik), majd 2001-re visszacsökkent az 1994-es szintre. 2002-ben aztán minden addiginál több esetben ítélték oda ápolási díjat, és ez a szám valószínűleg tovább fog nőni idén, mivel a májusig jelentkező új esetek csaknem elérték a 2002-es összes esetszámot.

Az ápolási díjak odaítélése az elmúlt 10 évben



Az ápolási díj összege egy bizonyos sávon belül mozog, számos körülmény figyelembevételével. Az alábbi ábra ezt mutatja az elmúlt tíz évben. Az "antennák" jelzik a megítélt összegek sávjának szélességét, a sárga oszlopok a középső 50 százalék, míg a sárga oszlopokon belül lévő vízszintes vonal jelzi a középértéket (medián). Az ábrából az látszik, hogy az évek során a "felhasznált" sáv egyre szűkült, és az adott támogatások egyre inkább a lehetséges maximumhoz közelítettek. 2002 és 2003 során már nagyon egységes volt a kiutalt összegek nagysága.



A fenti ábra a hasonló összefüggést mutatja be az igénylők életkori csoportjai alapján. Ennek a legfontosabb információja az, hogy a 60 év feletti igénylők esetén az átlagos megítélt összeg alacsonyabb, mint a többi korcsoportban (a fekete vonal 10,000 forint alatt van). A 45-59 éves korcsoportban lévő kis karika egy extrém esetet jelöl – a már korábban említett átlagosnál jóval magasabb értékű segélyt.

A városban 1000 felnőttre 8,96 támogatott személy jut e tekintetben. Ez az arány az átlagosnál nagyobb a 9. és 18. választókerületben (ez utóbbiban a 78. szavazókör átlaga tolja az egész választókerületet a városi átlag fölé). Ez az eltérés értelemszerűen igaz az ezer felnőttre jutó segély összegében is, míg a városi átlag 177 ezer forint, a 9. kerületben ez 338 ezer Ft, és a 18.-ban 245 ezer Ft (a 78. szavazókörben ez 465 ezer Ft). E két választókerületben a kiadott segélyek átlagosan több tételből is állnak össze (vagyis nem a tételenkénti magasabb segélyösszeg okozza az eltérést), míg a városi átlag 11 tétel ezer felnőttre, addig ez a mutató a 9. választókerületben 20, míg a 18.-ban 15. A városi átlagtól való másik irányú eltérés a 4., 8. és 12. választókerületben figyelhető meg, itt az ápolási díjban részesültek számaránya és így a felhasznált összeg is alacsonyabb.

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Városi átlag		8.96	176.67	11.20
1	Szedreskert	7.55	145.27	8.95
2	Belváros	8.63	153.22	10.55
3	Ősz u.	7.62	153.98	9.18
4	Víziváros	5.86	118.90	7.41
5	Prohászka	8.51	193.93	11.78
6	Tóváros	7.76	154.71	10.03
7	Palotaváros	7.85	160.97	10.23
8	Palotaváros	5.50	102.66	6.56
9	Feketehegy	15.02	338.06	20.36
10	Felsőváros	9.32	199.26	12.42
11	Felsőváros	10.02	157.80	11.10
12	Almássy	5.12	76.63	5.44
13	Kadocsa	10.49	197.68	12.89
14	Öreghegy	8.74	169.89	11.12
15	Öreghegy	7.02	154.11	9.23
16	Kőfém	9.45	178.95	11.40
17	Búrtelep	8.59	154.14	10.38
18	Alsóváros	11.90	245.19	15.23
19	Maroshegy	9.18	182.34	11.35

Ápolási díj (alanyi)

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó segélyezettek száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
Városi átlag		1.13	23.11	1.13
1	Szedreskert	0.84	16.73	0.84
2	Belváros	0.48	9.56	0.48
3	Ősz u.	0.98	19.48	0.98
4	Víziváros	0.66	13.23	0.66
5	Prohászka	0.36	7.23	0.36
6	Tóváros	0.38	7.55	0.38
7	Palotaváros	1.19	27.47	1.19
8	Palotaváros	1.06	21.22	1.06
9	Feketehegy	3.00	59.92	3.00
10	Felsőváros	2.07	41.30	2.07
11	Felsőváros	1.08	21.60	1.08
12	Almássy	0.32	6.39	0.32
13	Kadocsa	0.60	16.96	0.60
14	Öreghegy	0.99	19.81	0.99
15	Öreghegy	1.11	22.10	1.11

16	Kőfém	0.56	11.09	0.56
17	Búrtelep	1.79	36.52	1.79
18	Alsóváros	2.38	51.04	2.38
19	Maroshegy	1.34	26.63	1.34

Az alanyi jogon járó ápolási díj esetén a fenti két választókerület (9., 18.) szintén magasabb mutatókat produkált mint a városi átlag, de ezúttal a 10. választókerület értékei is meghaladják a fehérvári átlagot. Itt a 10. választókerülethez tartozó két szavazókörből a 49. sz., amelyik ezt a magas átlagot eredményezi (érdekes módon a 49. szavazókör a nem alanyi ápolási díj esetén nem tért el a főátlagtól).

Ha az egyes szavazóköröket hasonlítjuk össze, akkor az derül ki, hogy bár a három mutatónk tekintetében a sorrend nem teljesen azonos, jól körülhatárolható a szavazókörök egy bizonyos csoportja, ahol ez a segély az átlagosnál nagyobb arányban jelentkezik (78., 47., 45., 52. szavazókörök). Az alábbi táblázat az öt leginkább érintett szavazókör sorrendjét mutatja az ápolási díj három mutatója alapján.

	1000 felnőttre jutó segélyezették száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
	78	78	78
Szavazókörök	52	47	47
sorrendje	45	45	45
	86	25	52
	47	27	70

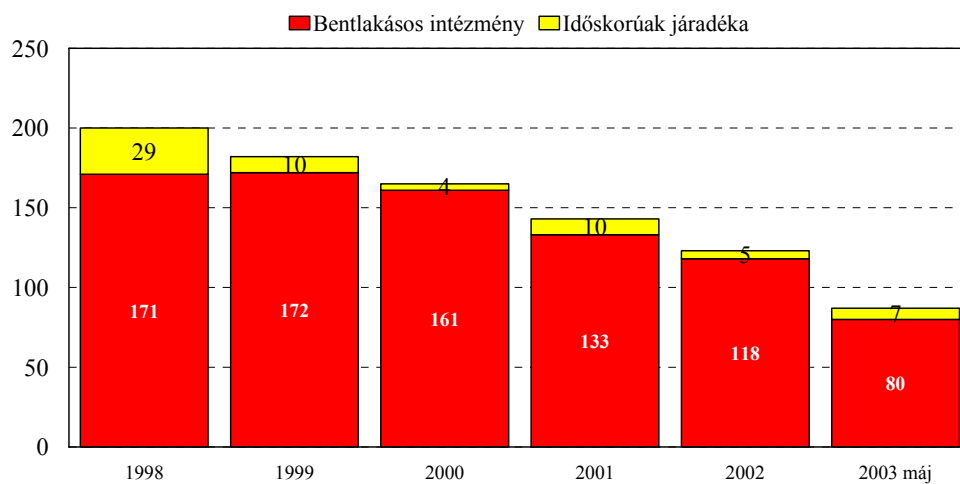
Ápolási díj megszüntetésére vonatkozó döntést 27 esetben találtunk az adatbázisban, ezek meglehetősen egyenletesen szóródnak az egyes választókerületekben és szavazókörökben. A legtöbb megszüntetést szavazóköri szinten a 47. választókerületben találtuk (4), ami azonban nem meglepő, mert ebben a választókörben az átlagosnál magasabb volt a vonatkozó tételszám is (23 tétel ezer felnőttre).

10.3 Intézeti elhelyezés és időskorúak járadéka

A szociális alapon nyújtott intézeti elhelyezést 1998 óta 835 lakos vett igénybe a szociális adatbázis alapján, korukat tekintve értelemszerűen döntő többségük 60 év feletti. Területileg a legnagyobb arányban az 5. kerületből (Prohászka és környéke) jutottak bentlakásos intézményi

elhelyezéshez, míg a városi átlag 10 bentlakó/1000 felnőtt, ebben a kerületben 17 az index értéke. Időskorúak járadékát 65 személynek folyósított a támogató az adatbázis szerint, a leggyakoribb összeg 39805 Ft, az átlag pedig 25.800 Ft.

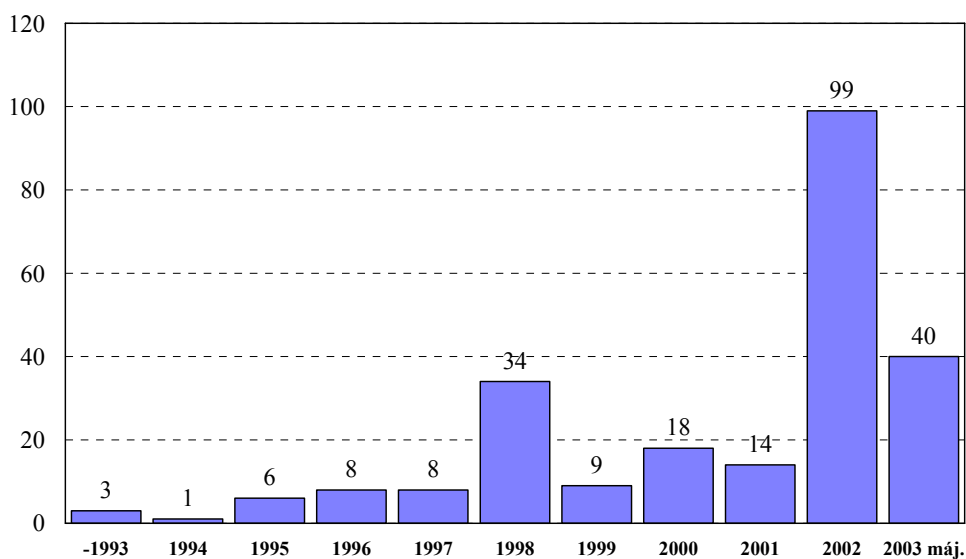
Bentlakásos intézményben szociális alapon elhelyezettek száma és az időskorúak járadéka



10.4 Köztemetés, temetési segély, hamvasztásos temetési hozzájárulás

A köztemetések száma az utóbbi két évben erőteljes növekedést mutat. Az összesen 240 köztemetésből 139 2002. év eleje óta történt. 2002 előtt a legtöbb köztemetést 1998-ban regisztrálta az adatbázis, ami akkor 34 köztemetéssel kiugró számnak minősült – ezt az értéket már májusig meghaladta a 2003-as esetszám.

Köztemetések számának alakulása az elmúlt 10 évben



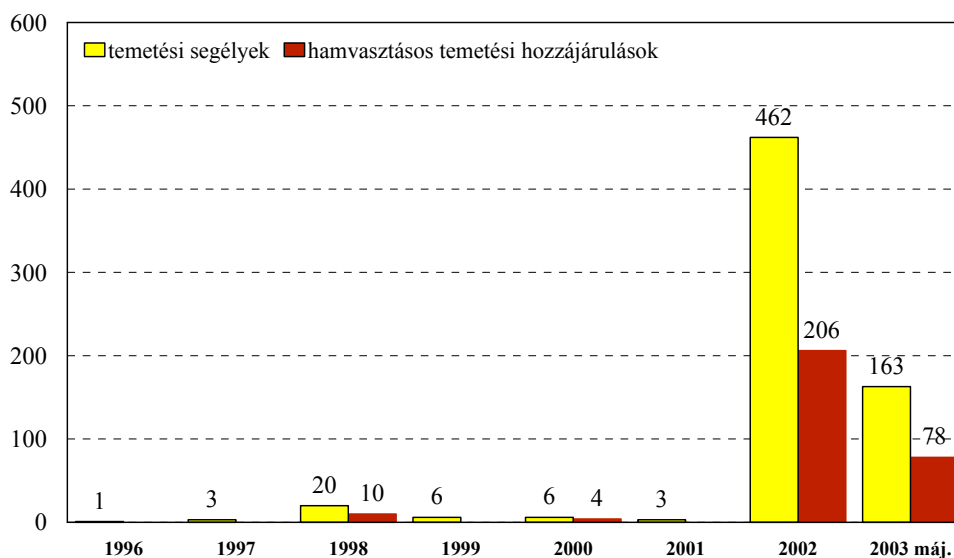
A köztemetések területi megoszlása egyenlőtlen képet mutat. A választókerületek közül a 10., 11. és 17. esetén mértünk az átlagost meghaladó értékeket. Ha a szavazókörökre bontjuk az adatokat, akkor jól látszik, hogy mindössze néhány szavazókör határozza meg a városi értékeket.

Kerület	Elnevezés	1000 felnőttre jutó esemény száma	1000 felnőttre jutó összeg ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó esemény tételek
Városi átlag		2.82	26.18	2.96
1	Szedreskert	1.96	0.00	1.96
2	Belváros	1.44	22.10	1.44
3	Ősz u.	1.17	0.00	1.17
4	Víziváros	1.88	10.11	2.10
5	Prohászka	4.17	0.00	4.71
6	Tóváros	4.35	0.00	4.35
7	Palotaváros	3.70	33.20	3.70
8	Palotaváros	2.31	0.00	2.31
9	Feketehegy	2.67	29.74	3.00
10	Felsőváros	4.14	178.96	4.66
11	Felsőváros	3.79	132.18	3.79
12	Almássy	0.00	0.00	0.00
13	Kadocsa	1.50	0.00	1.50

14	Öreghegy	1.19	0.00	1.19
15	Öreghegy	0.37	0.00	0.37
16	Kőfém	2.22	22.33	2.22
17	Búrtelep	4.29	86.09	4.65
18	Alsóváros	2.86	32.72	2.86
19	Maroshegy	2.84	13.06	3.17

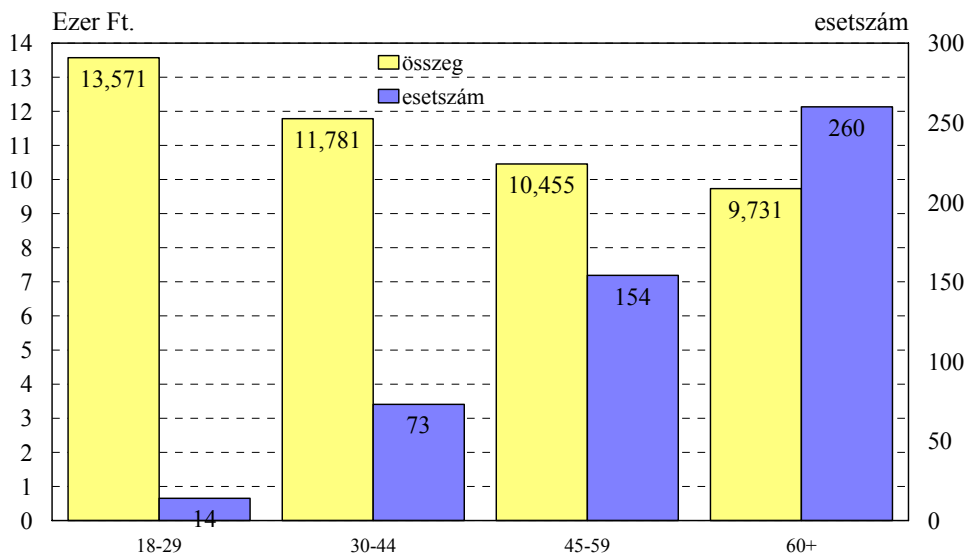
Temetési segély összesen 664 alkalommal került folyósításra 1996 óta, nyolc fő részére két alkalommal is. Hamvasztásos temetési hozzájárulást 298 esetben adott az önkormányzat 1998 óta, és három esetben kapott ugyanaz a személy kétszer ilyen támogatást. Mindkét segélytípus esetén 2002-ben volt a legmagasabb az ügyfelek száma.

A temetési segélyek és hamvasztásos temetési hozzájárulások számának alakulása



A temetési segély és a hamvasztásos temetési hozzájárulás összege adott, ezért ezekben csak minimális ingadozás található. Az azonban észrevehető, hogy bár nem meglepő módon a legidősebb korosztály él leggyakrabban a temetési segéllyel, a folyósított összeg itt a legkisebb (holott egyedül élők esetén a segély összege magasabb és az idős kérelmezők körében nagyobb valószínűséggel áll elő ez a helyzet).

A temetési segély átlagos összege és esetszáma korcsoportok szerint



A hamvasztásos temetés hozzájárulás alakulását év és összeg szerint az alábbi táblázat mutatja. 2003-ban először jelentkezett a jelenleg hatályos szociális rendeletben szereplő felemelt mértékű támogatás.

A hamvasztásos temetés hozzájárulás esetszám alakulása év és összeg alapján

	7000	10000	14000*	Összesen
1998	10			10
2000	4			4
2002	205		1	206
2003	65	11	2	78
Összesen	284	11	3	298

* A 14.000 forintos támogatás mindhárom esetben két 7.000 forintos támogatást takar.

Ami a temetési segélyek területi megoszlását illeti, a 9. és a 12. választókerületben a városi átlagnál magasabb az ezer felnőttre jutó segélyezetttek száma. A segély összegeknél e két választókerület mellett az 1., 5. és 11. választókerületben is a városi átlagnál magasabbat mértünk.

Temetési segély	Hamvasztásos temetési hozzájárulás
-----------------	------------------------------------

Kerület	1000 felőltre jutó segélyezettek száma	1000 felőltre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felőltre jutó segély tételek	1000 felőltre jutó segélyezettek száma	1000 felőltre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felőltre jutó segély tételek
Városi átlag	7.80	83.42	7.89	3.50	25.14	3.54
1	9.51	103.44	9.78	4.75	35.23	5.03
2	4.31	40.99	4.31	2.64	18.46	2.64
3	7.42	77.54	7.42	4.30	30.08	4.30
4	5.97	65.99	5.97	3.09	22.66	3.09
5	9.96	103.99	10.14	5.80	41.67	5.80
6	9.65	94.59	9.84	4.16	29.70	4.16
7	6.22	59.57	6.22	2.82	20.15	2.82
8	5.14	54.97	5.14	1.95	13.65	1.95
9	11.68	134.18	12.02	4.01	31.38	4.34
10	7.76	90.06	7.76	2.59	18.12	2.59
11	9.47	104.49	10.02	2.17	15.16	2.17
12	10.24	102.11	10.24	5.44	38.09	5.44
13	8.70	92.05	8.70	4.50	32.38	4.50
14	7.35	79.06	7.35	2.98	21.45	2.98
15	5.91	63.88	5.91	2.77	19.94	2.77
16	6.67	68.37	6.67	2.50	17.51	2.50
17	7.52	74.09	7.52	3.22	22.55	3.22
18	6.66	71.87	6.66	0.95	6.66	0.95
19	7.01	78.94	7.18	2.50	17.52	2.50

Ha szavazókörökre bontjuk a választókerületeket, akkor kiderül, hogy voltaképpen két szavazókör okozza a 9. és 12. választókerület kiugró adatát. A 9.-ben a 45., míg a 12.-ben az 54. szavazókörben történt temetési támogatás a városi átlag felett folyósítva. Ezek mellett a 78., 4. és 26. szavazókörben magasabb még ez az átlag. E tekintetben a szavazókörök lakóinak átlagos életkora nem döntő, ugyanis az öt kiemelt szavazókör közül csak a 4. van a legöregebb tíz között (és az is csak a 10. helyen). Külön érdekesség, hogy a szavazóköri sorrend mindhárom mutató tekintetében teljesen megegyezik.

	1000 felőltre jutó segélyezettek száma	1000 felőltre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felőltre jutó segély tételek
Szavazókörök	45	45	45
sorrendje	54	54	54
	78	78	78
	4	4	4
	26	26	26

A hamvasztásos temetés hozzájárulás esetén az 5. és a 12. választókerület tér el az átlagtól az ezer felnőttre jutó mutatók tekintetében. Az 5. választókerületben ez elég egyenletesen oszlik meg a szavazókörök között, mindössze a 23. és 27. szavazókör értékei hasonlítanak inkább a városi átlaghoz, a 24., 25., 26. és 28. szavazókörökben jelentős az eltérés. A 12. választókerületben a temetési segélyhez hasonlóan az 54. szavazókör alakítja az értéket. A 4. szavazókör, amely választókerületi bontásban nem tűnne ki, ismét a városi átlagon felüli segélyezett kategóriában van.

	1000 felnőttre jutó segélyezették száma	1000 felnőttre jutó segély összege ezer Ft-ban	1000 felnőttre jutó segély tételek
	54	54	54
Szavazókörök	25	25	25
sorrendje	4	4	4
	28	1	1
	26	24	28

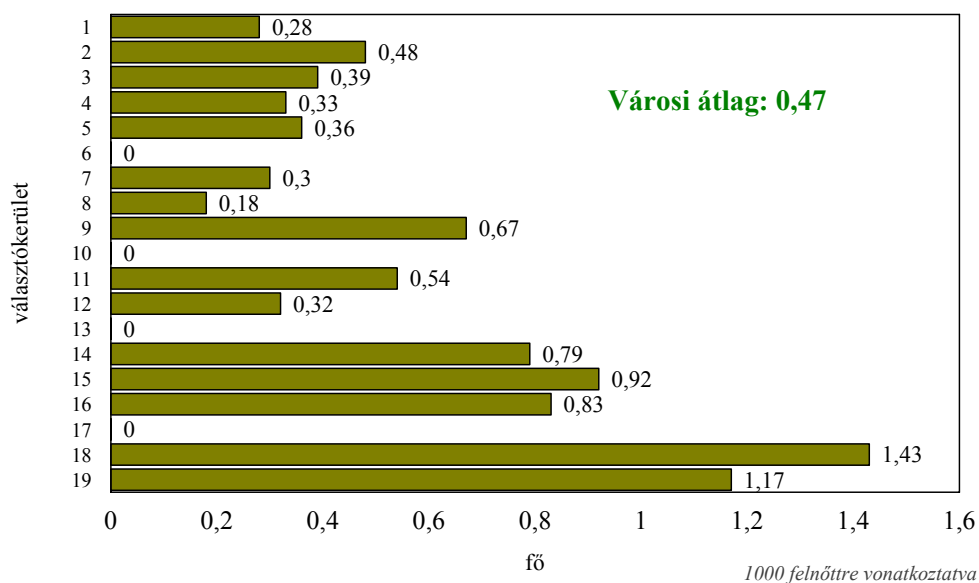
11. FOGYATÉKKAL ÉLŐK

A helyi civil szervezetek körében végzett vizsgálat keretében összegyűjtöttük a székesfehérvári fogyatékos és szociális területen tevékenykedő szervezetek alapadatait, hogy tágabb képet kapjunk a szociálisan hátrányos helyzetű emberek földrajzi elhelyezkedéséről. Az adatok gyűjtésénél és elemzésénél abból indultunk ki, hogy ezeknek a szervezeteknek a tagságába olyan személyek lépnek be, akik valamilyen okból (betegség, szociális helyzet, családi okok miatt) maguk is érintettek a szervezet által felvállalt szociális problémákban, ők is hajlandóak személyesen tenni ezek megoldásáért, illetve ezáltal saját problémáik enyhítését is várják.

11.1 Autisztikus gyermekek

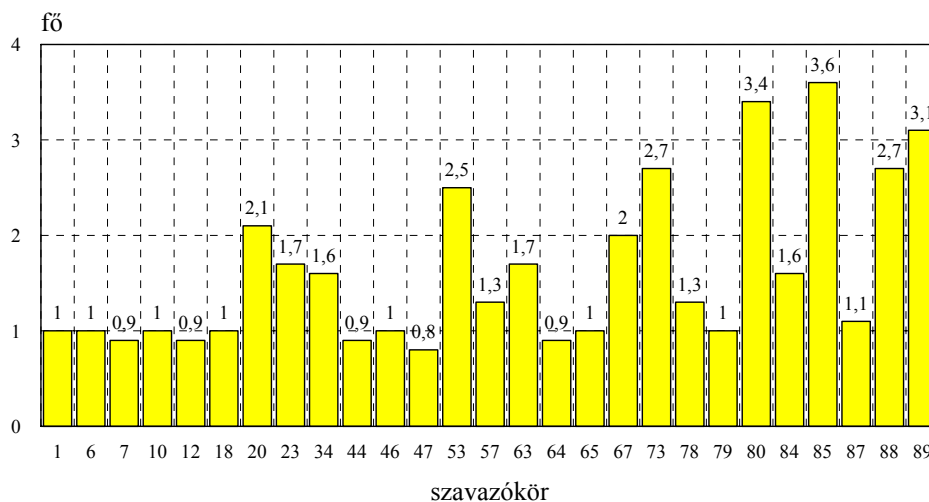
A munka során a legnagyobb fogyatékos szervezetek közül az Értelmi Fogyatékosok Országos Érdekvédelmi Szövetsége F.M. Szervezete, a Mozgássérültek Fejér Megyei Szervezete, Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége F.M. Szervezete, Vakok és Gyengénlátók F.M. Szervezete, valamint az Autisztikus Gyermekek Szüleinek Egyesülete osztotta meg velünk anonim, pusztán címalapú nyilvántartásukat a székesfehérvári tagjaikról.

Autisztikus Gyermekek Szüleinek Egyesülete tagjainak eloszlása választókerületenként



Az Autisztikus Gyermek Szüleinek Egyesülete 40 székesfehérvári magánszemélyt tudhat tagjai sorában. A tagság területi eloszlása alapján nem látni kiemelkedően felülreprezentált területet, választókerületek közül a 18.(Alsóváros) és a 19. (Maroshegy) választókerületekben laknak többen. Az adott szavazókörben élő 1000 felnőtt lakoshoz viszonyítva a 85., a 80. és a 89. szavazókörben a legmagasabb a tagok száma.

Autisztikus Gyermek Szüleinek Egyesülete tagjainak területi eloszlása szavazókörönként



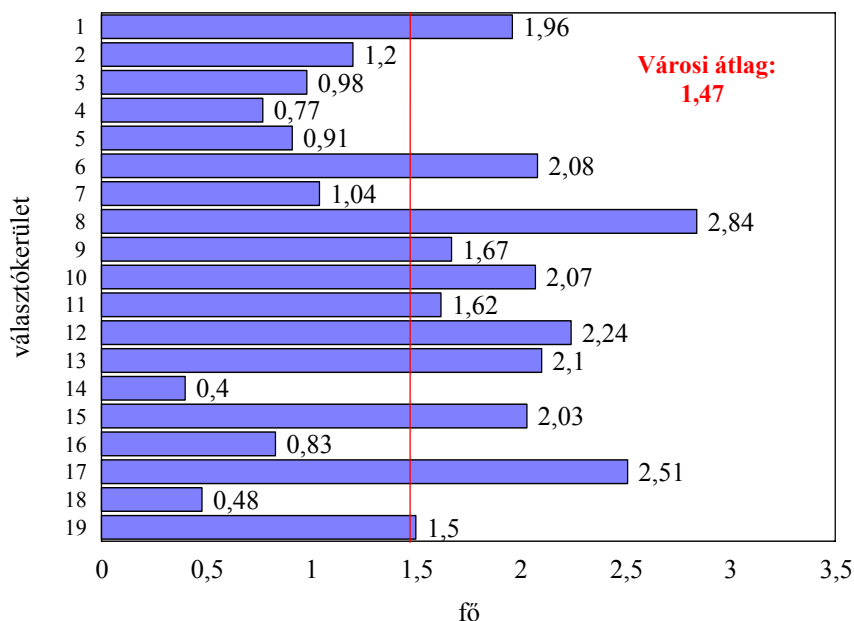
1000 felnőttre vonatkoztatva

11.2 Értelmi fogyatékosok

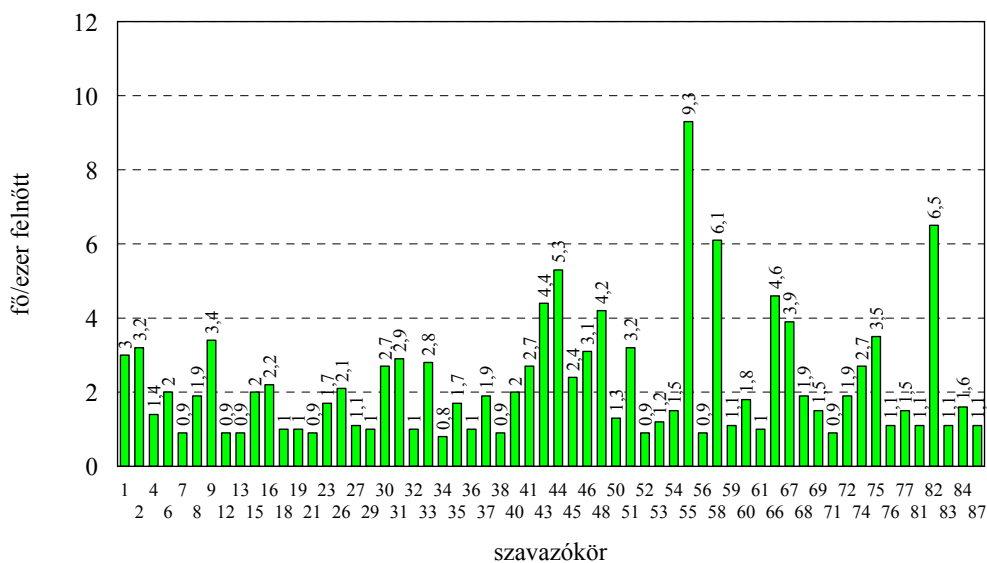
Az Értelmi Fogyatékosok Országos Érdekvédelmi Szövetsége Fejér Megyei Szervezetéből 125 tag él Székesfehérváron. 1000 felnőtt lakosra átlagosan 1,47 tag jut a városban. A városi átlagnál kiugróan többen vannak jelen a 8. (Palotaváros), 17. (Búrtelep) és 12.(Almássy ltp.) kerületben. Kevesebben laknak a 14. (Öreghegy) és 18. (Alsóváros) választókerületben.

A tagság szavazókörönkénti megoszlása változó képet mutat. A legmagasabb arányban az 55. szavazókörben laknak, itt 1000 felnőtt lakosra átlagosan 9 tag jut. Az átlagnál magasabb arányban élnek a 82. és 58. szavazókörben, illetve a 44. szavazókörben is legalább 5 tag jut 1000 felnőttre. A további szavazókörökben 1-4 fő között változik az adott területen lakó tagok száma.

ÉFOÉSZ tagjainak eloszlása választókerületenként



ÉFOÉSZ tagjainak területi eloszlása szavazóköri szinten



11.3 Mozgássérültek

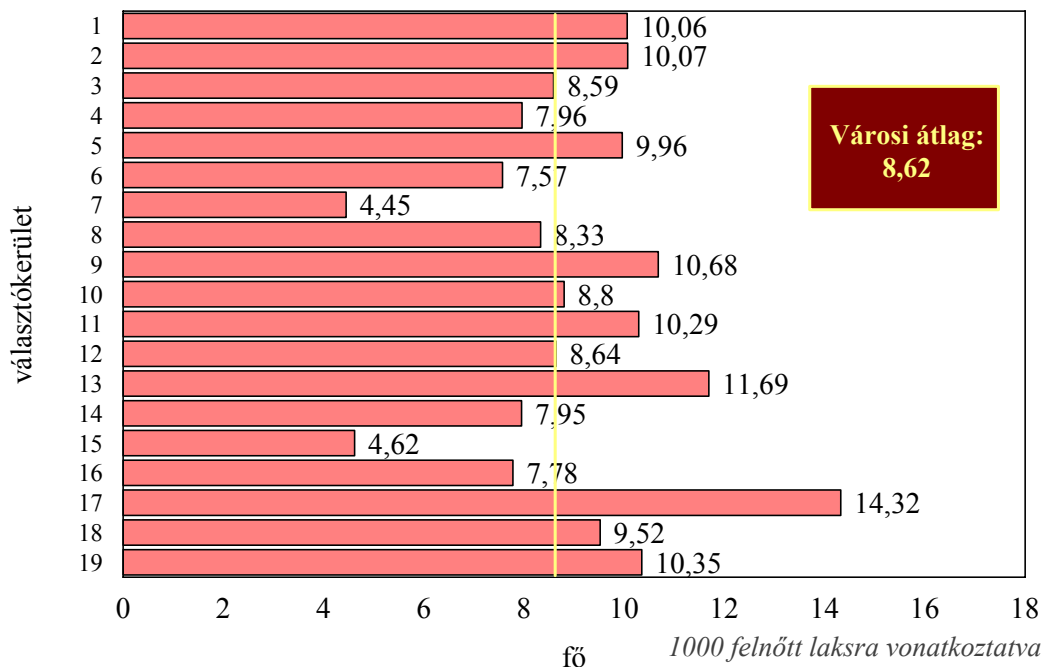
A székesfehérvári hátrányos helyzetű emberekkel foglalkozó civil szervezetek közül a Mozgássérültek Fejér Megyei Szervezete rendelkezik a legnagyobb tagsággal, ezért sem

meglepő, hogy tagjaik területi szempontból is szinte a város minden pontján megtalálhatóak. Tagjai sorában 734 székesfehérvári személyt tudhat a szervezet. Székesfehérváron átlagosan 8,62 olyan ember jut 1000 felnőtt lakosra, akik tagja ennek a szervezetnek (mozgássérült).

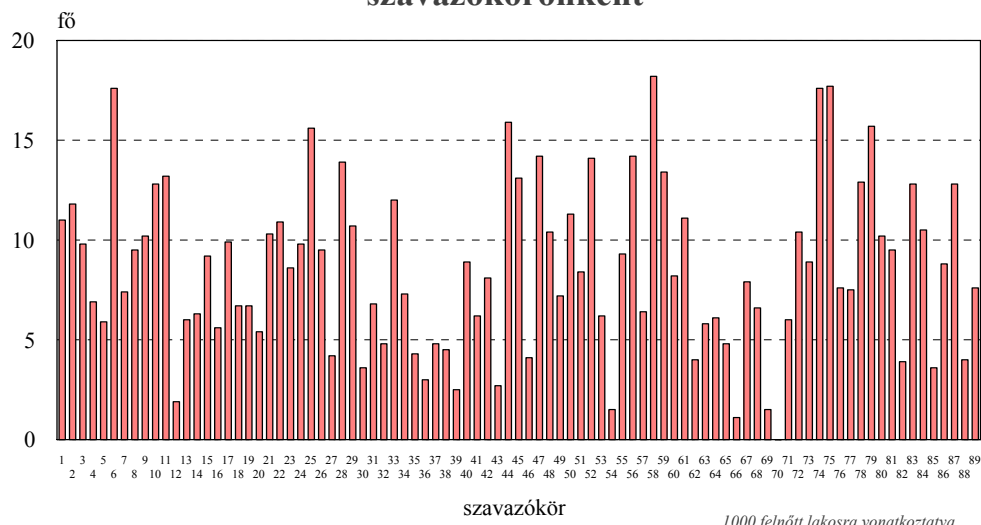
A választókerületek között legtöbben a 17. (Búrtelep) és 13. (Kadocsa) választókerületben laknak, de az átlagosnál többen vannak jelen az 1. (Szedreskert), a 2. (Belváros), a 9. (Feketehegy) és 19. (Maroshegy) választókerületekben is. Legkisebb számban a 7. (Palotaváros) és 15. (Öreghegy) választókerületben élnek.

A szavazókörök közül több olyan terület van, ahol kimagasló számban vannak jelen, ilyen az 58., 74., 75., 6., 44., 79. és a 25. választókör. Figyelemreméltó, hogy ezeken a területeken kívül is mindegyik szavazókörben relatíve magasnak mondható az ott lakó mozgássérült tagok száma. A szavazókörök majdnem 30 százalékában 1000 felnőttre több mint 10 ilyen ember jut. (1-3., 9-11., 21-22., 28-29., 44-45., 47-48., 50., 52., 56., 59., 61., 72., 78., 80., 83-84., 87. szavazókör). A további területek közül több olyan létezik, ahol 5-8 fő lakik, és elenyészőnek mondható azon szavazókörök száma, ahol ötnél kevesebb mozgássérült él.

Mozgássérült tagok eloszlása választókerületenként

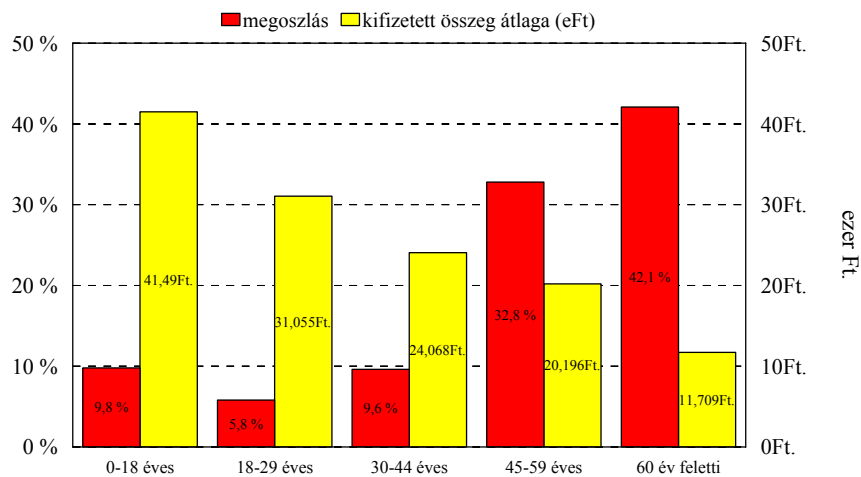


Mozgássérültek FM Szervezete tagjainak területi eloszlása szavazóköriként



A fogyatékosoknak nyújtott önkormányzati támogatásokat vizsgálva az önkormányzat 1339 mozgássérült embernek nyújtott közlekedési támogatást az elmúlt évben, összesenként 2917 és 56000 Ft közötti nagyságrendben. A támogatás összege általában 7000 Ft volt, az egy címre folyósított átlag 16100 Ft. A 793 esetében az adott címre a leggyakoribb összeg 14000 Ft, mely két személy támogatását jelenti azonos helyen (pl. mozgáskorlátozott házaspár). A folyósított összeg az esetek 34 százalékában 7 ezer, 43 százalékában 14 ezer 3 százalékában 21 ezer, 1 százalékában 28 ezer Ft volt. A kifizetett támogatás 40 százaléka 60 éven felüli igénylőkhöz került, egyharmada a 45-59 éves mozgássérültekhez.

Mozgássérületek közlekedési hozzájárulásának korcsoport szerinti megoszlása



A mozgássérültek közlekedési hozzájárulását igénybevevők száma ezer felnőtt lakosra vetítve 15,73, ami értelemszerűen magasabb, mint az érdekvédelmi egyesület taglétszámából képzett mutató. Területi megoszlásukat tekintve a 9., 13 és 19 kerületekben a legmagasabb a ezer lakosra vetített mutató. Az egy felnőtt lakos átlagában kifizetett mozgássérült közlekedési hozzájárulás a városban 255 Ft, ettől a 9. és 18. kerület tér el leginkább felfelé.

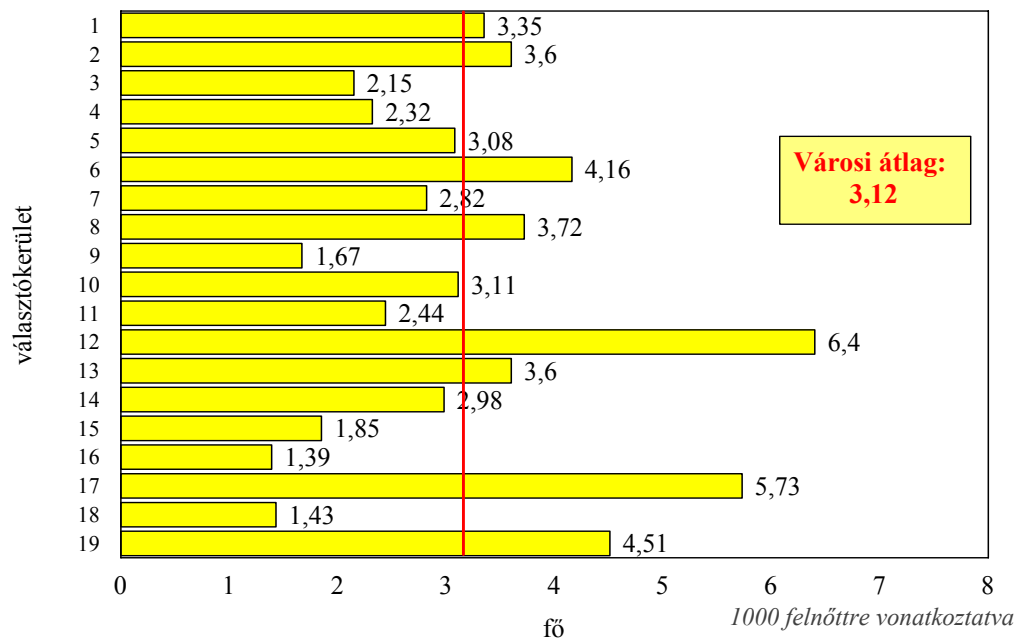
Kerület	Mozgássérültek közlekedési hozzájárulását kapók 1000 felnőttre	Mozgássérültek közlekedési átlagos hozzájárulása 1000 felnőttre ezer Ft-ban
Városi átlag	15,73	255,23
1	16,21	223,09
2	14,86	237,42
3	12,50	177,05
4	13,37	202,33
5	16,85	246,65
6	17,03	234,95
7	10,37	184,73
8	11,17	324,61
9	19,69	352,80
10	18,63	260,87
11	19,76	348,67
12	18,25	308,10
13	20,99	298,05
14	12,71	222,95
15	14,77	240,40
16	14,45	209,14
17	19,33	291,88
18	18,56	379,82
19	22,36	321,26

11.4 Siketek és nagyothallók

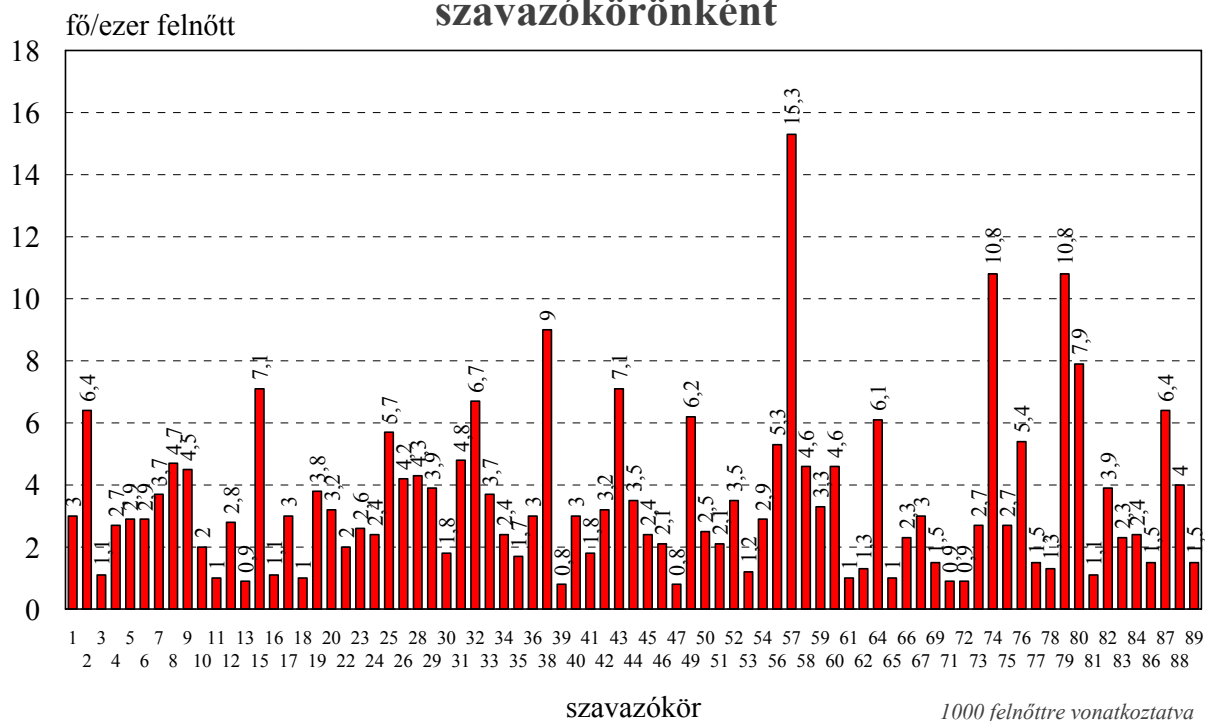
A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Fejér Megyei Szervezete 266 székesfehérvári taggal rendelkezik. 1000 felnőtt lakosra átlagosan 3,12 tag jut a városban. Legtöbben a 12. (Almássy telep) és 17. (Búrtelep) választókörben élnek.

Szavazóköri eloszlásuk alapján három szavazókörben tekinthető számuk a legmagasabbnak, ez a 57., 74. és a 79. szavazókör. Az elsőben 1000 felnőttre átlagosan 15 fő, míg a másik kettőben 11-11 fő jut. Ezekon a területeken kívül még a 38., 80., 15. és 43. szavazókörben élők száma tekinthető magasnak a kerület lélekszámához viszonyítva.

SINOSZ tagjainak eloszlása választókerületenként



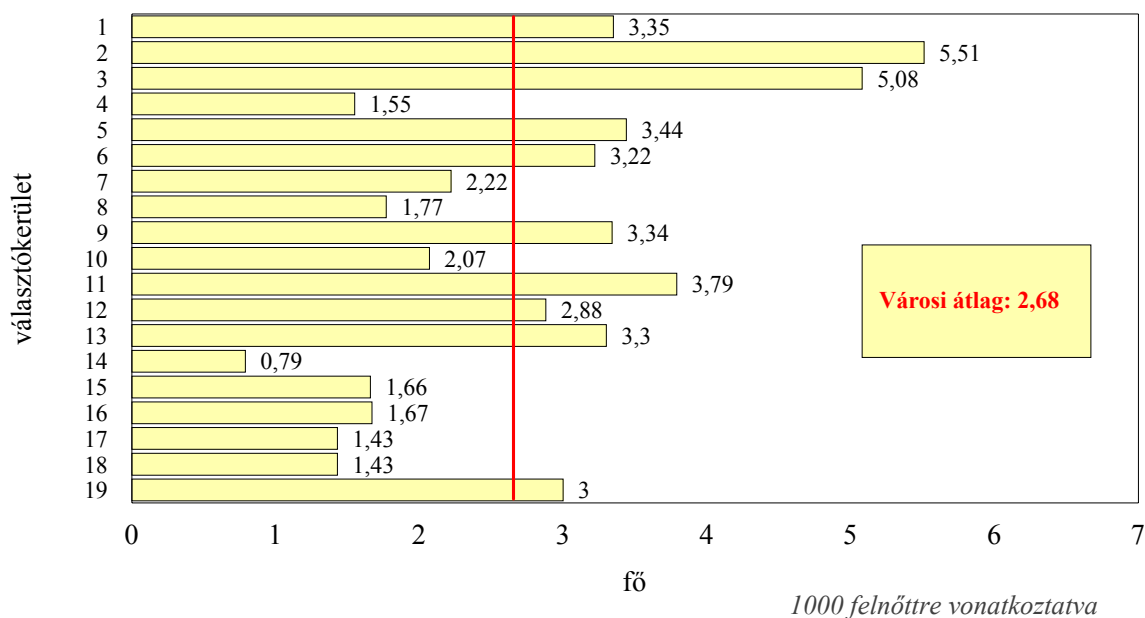
A SINOSZ tagjainak területi megoszlása szavazóköriként



11.5 Vakok és gyengénlátók

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Fejér Megyei Szervezete 228 Székesfehérváron lakó taggal rendelkezik. Választókerületi megoszlásban a 2. (Belváros) és 3. (Ősz u.) választókerületben vannak legnagyobb arányban ennek a szervezetnek a tagjai.

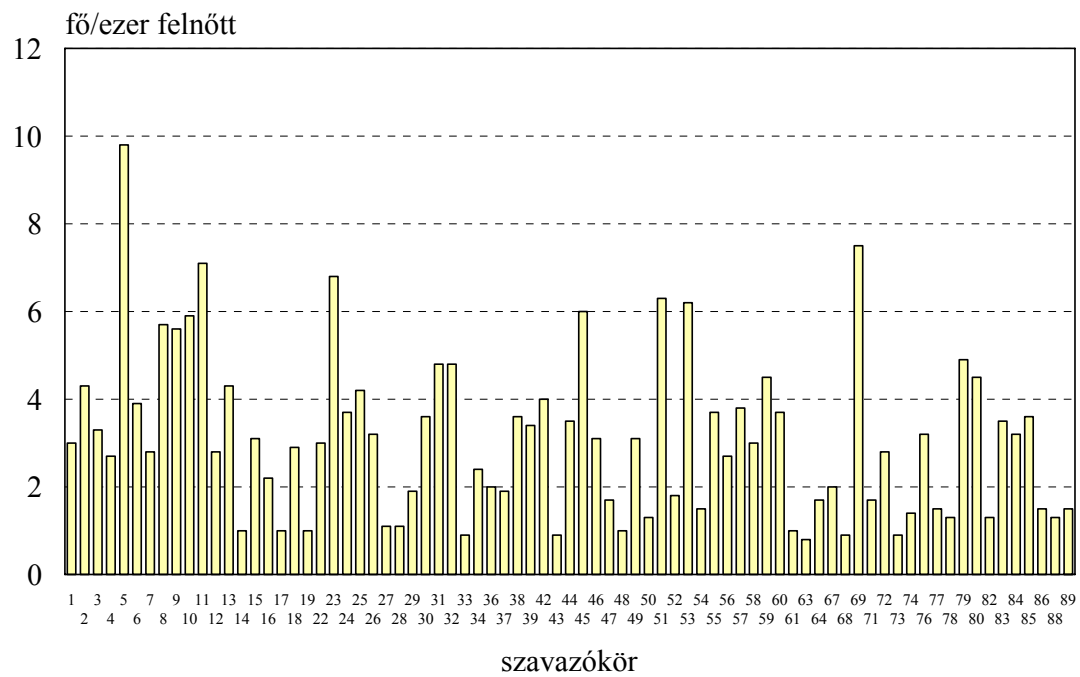
Vakok és gyengénlátók szervezete tagságának eloszlása választókerületenként



A szavazókörök közül legtöbben az 5., 69., 11. és a 23. szavazókörben élnek közülük. A többi szavazókörben átlagosan 2-5 fő jut 1000 felnőttre számítva.

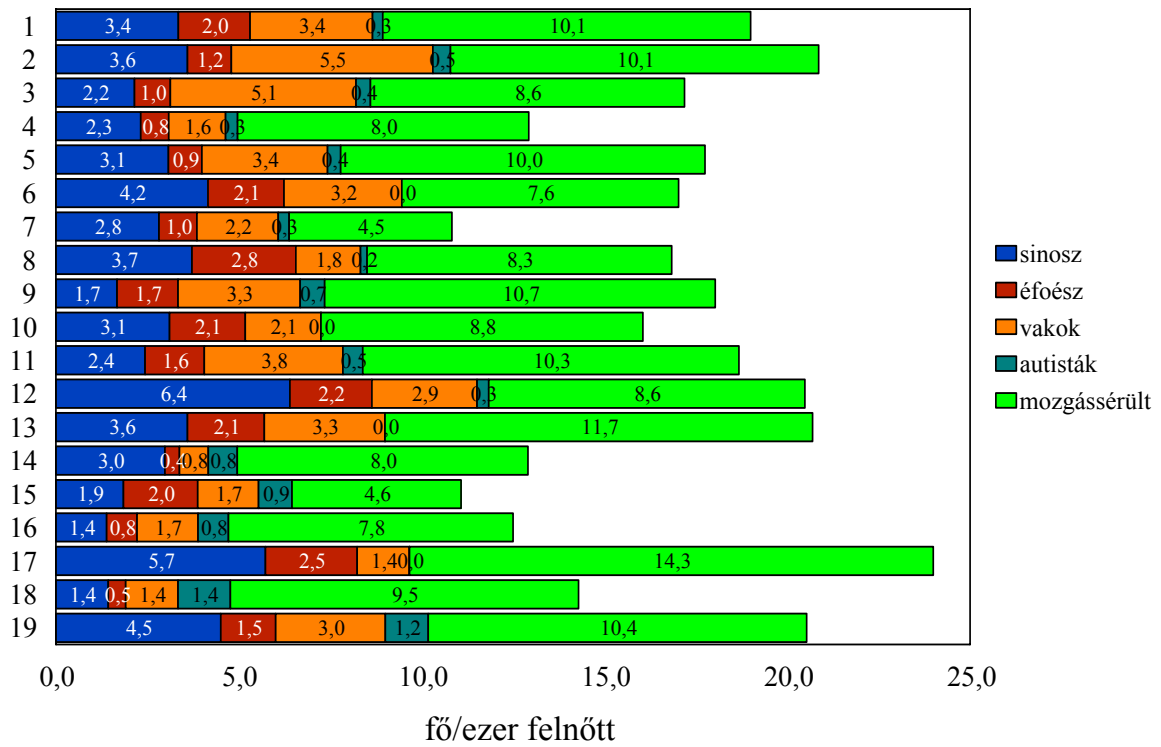
A fogyatékos emberekkel foglalkozó civil szervezetek tagjai számának egymáshoz való viszonyából kitűnik, hogy minden választókerületben a mozgássérültek vannak túlsúlyban, ezt követik a siketek és nagyothallók valamint a vakok és gyengénlátók.

Vakok és Gyengénlátók FM Szövetsége tagjainak területi eloszlása szavazóköriként

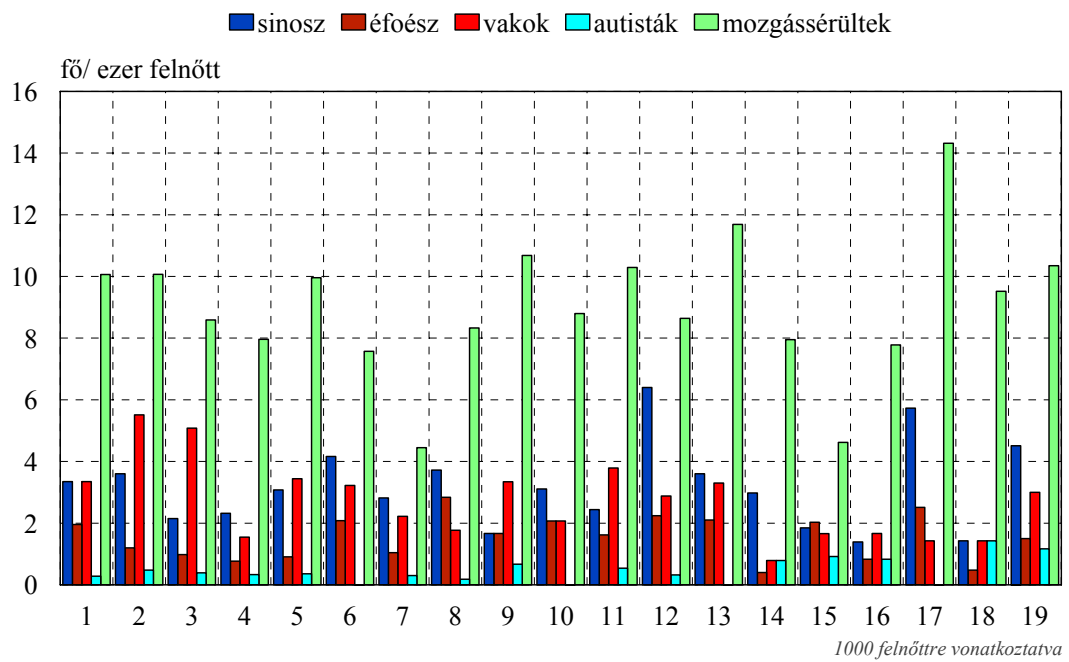


1000 felnőttre vonatkoztatva

A választókerületekben élő fogyatékos tagok egymáshoz viszonyított eloszlása



Fogyatékos szervezetek tagsága választókerületenként



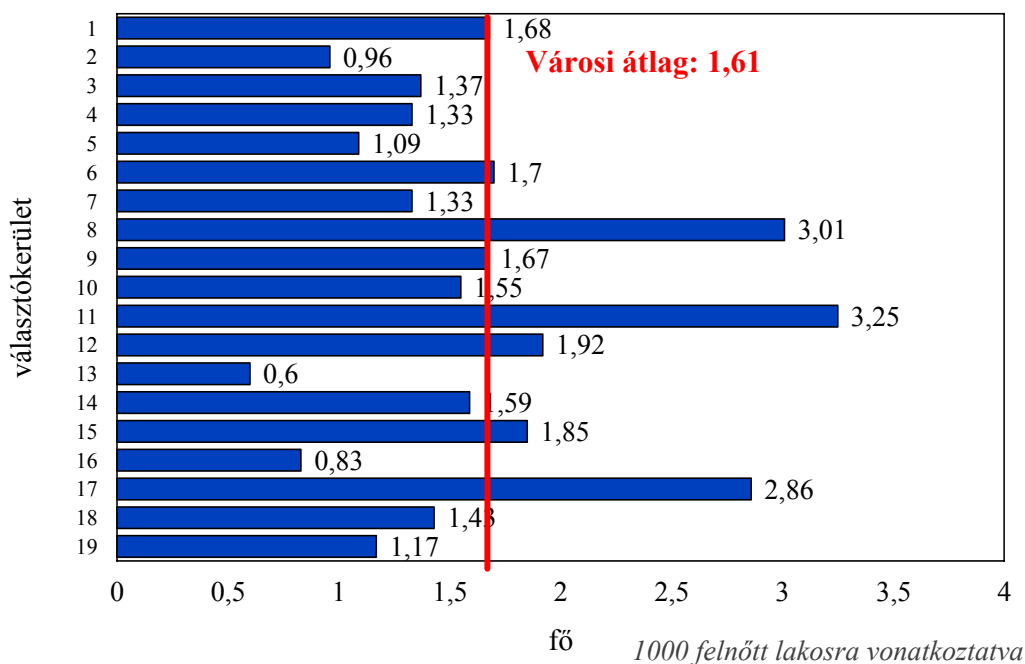
12. CIVIL TÁMOGATÓK

A szociális területen dolgozó civil szervezetek közül a Székesfehérvári Regionális Nagycsaládosok Egyesületétől feldolgozhattuk a fehérvári nagycsaládosok címjegyzékét, a SZETA Alapítvány a 2002. évi nyári tábor szociálisan hátrányos helyzetű fiataljainak címjegyzékét, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Székesfehérvári Csoportja a rendszeres élelmiszer segélycsomagot, az eseti ruha és bútorsegély csomagot átvevőkről adott fontos információkat.

12.1 Nagycsaládosok Egyesülete

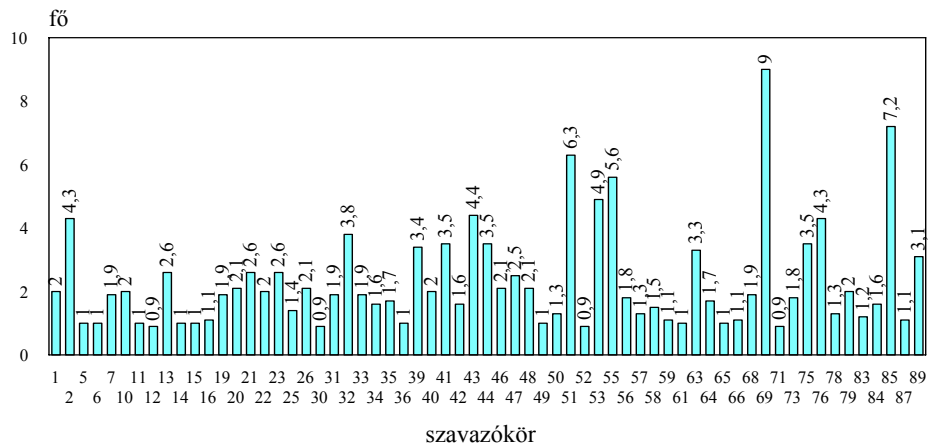
A Székesfehérvári Regionális Nagycsaládosok Egyesülete 137 székesfehérvári tag családot tudhat szervezete körében. Területi eloszlásuk többé-kevésbé egyenletesnek mondható, kiemelkedő számokat a 11. (Felsőváros) és 8. (Palotaváros) kerületben, részletesebben elemezve az adatokat pedig a 69., 85. és 51. szavazókörben találunk.

Nagycsaládosok Egyesülete tagságának eloszlása választókerületenként



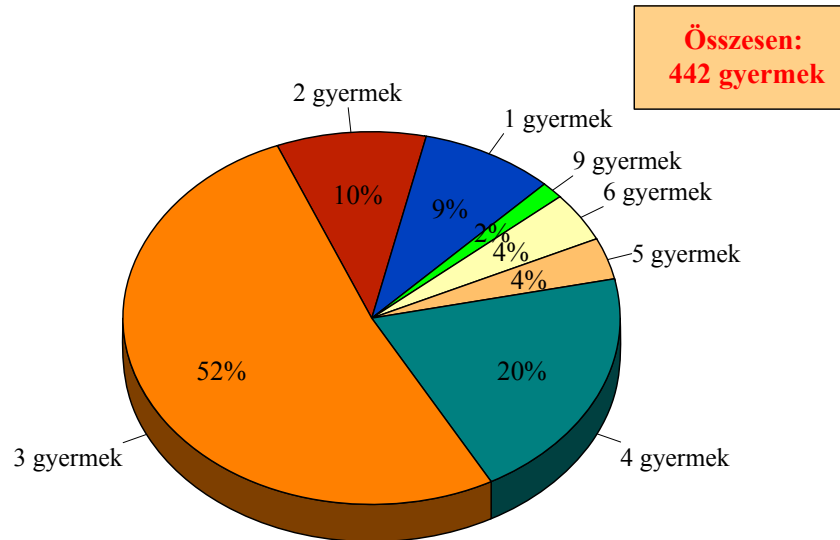
A Nagycsaládosok Egyesületéhez tartozó székesfehérvári családoknak összesen 442 gyermekük van. A tagok 52 százaléka három gyermekkel rendelkezik, 20 százaléka négy gyermekkel, 4-4 százaléuk öt illetve 6 gyermekkel, 2 százaléuk pedig 9 gyermekkel. Természetesen nem kizáró ok, ha kevesebb mint három gyermekkel rendelkezik a család, ezért 10 százalékban található két gyermekes, illetve 9 százalékban egy gyermekes tag is az egyesületben.

Nagycsaládosok Egyesülete tagjainak területi eloszlása körzetenként

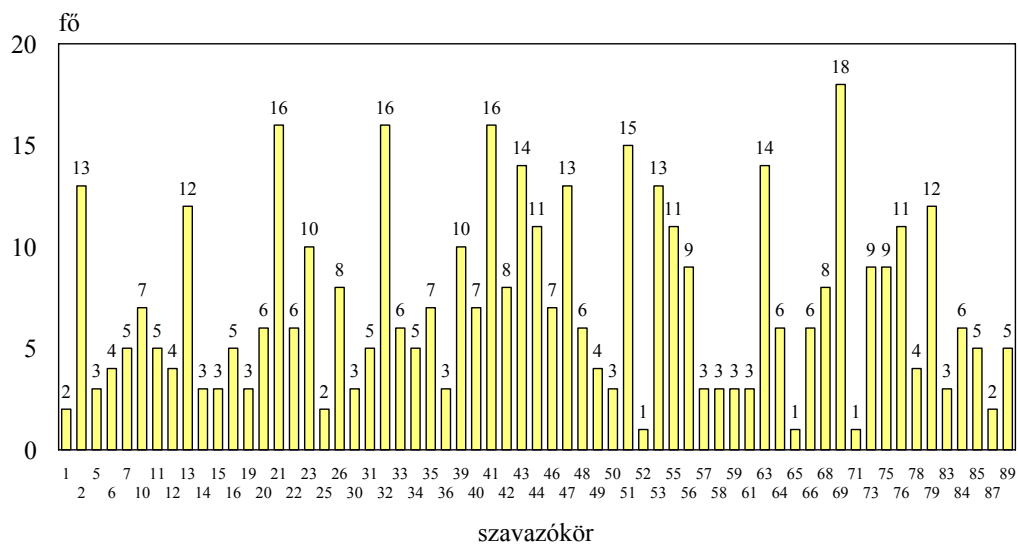


1000 felnőtt lakosra vonatkoztatva

A tagok gyermekszámának megoszlása



Nagycsaládos gyermekek száma területenként

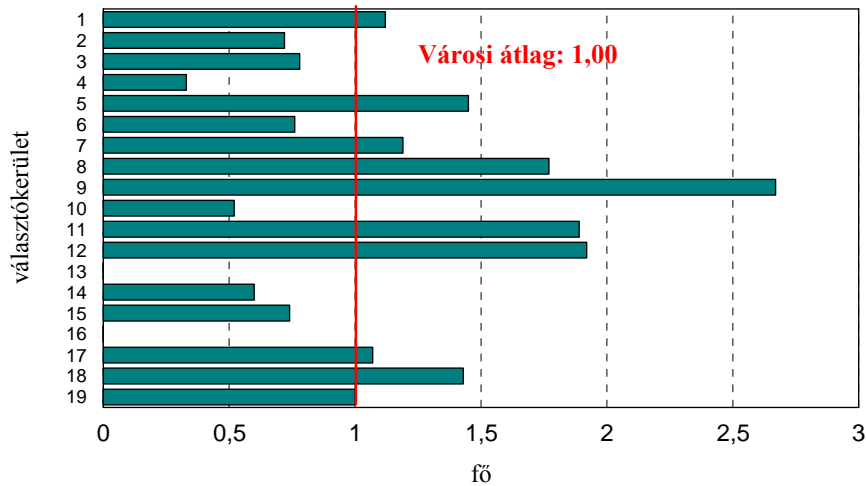


12.2 Szegényeket Támogató Alapítvány támogottjai

A Szegényeket Támogató Alapítvány minden évben szociálisan hátrányos helyzetű általános iskolás gyermekek számára szervez nyári tábort. A gyermekek kiválasztása az alapítvány

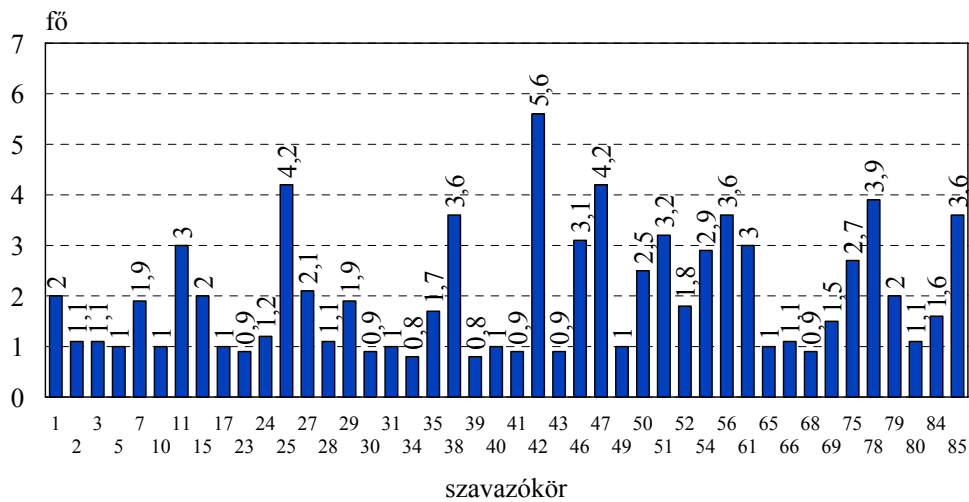
kuratóriuma által az iskolai gyermekvédelmi felelősök bevonásával és segítségével történik. A 2002-es táborban 85 székesfehérvári hátrányos helyzetű gyermek vett részt, területi eloszlását az alábbi ábra mutatja:

SZETA táborban résztvevők területi eloszlása választókerületenként



1000 felnőltre vonatkoztatva

A SZETA által szervezett nyári táborban résztvevő gyermekek területi eloszlása (2002)



1000 felnőltre vonatkoztatva

12.3 Máltai Szeretetszolgálat támogottai

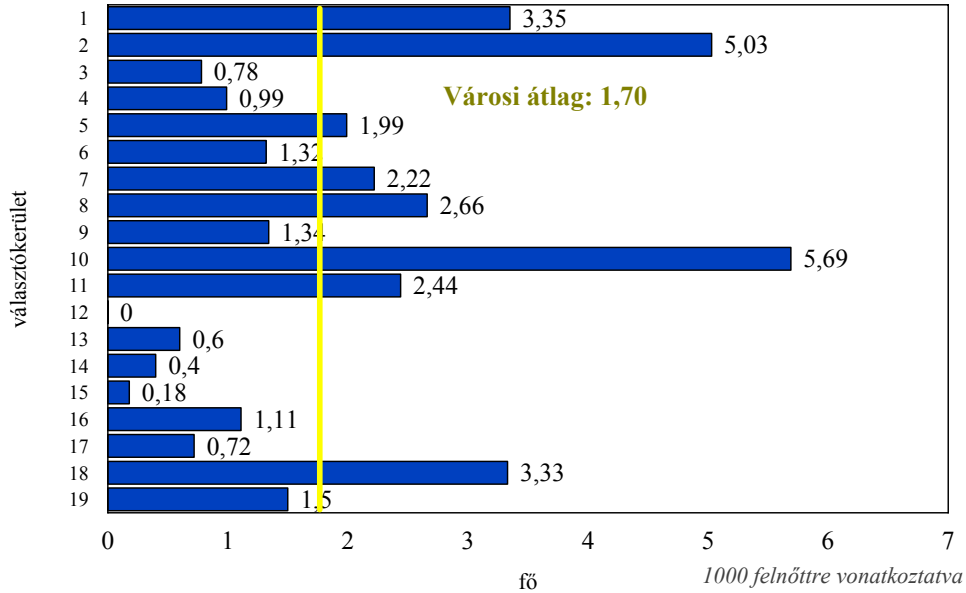
A Máltai Szeretetszolgálat székesfehérvári csoportjának tevékenysége három fő területre osztható egyéb tevékenységei mellett: a rászorulóknak havi rendszerességgel alapvető élelmiszerekből álló segélycsomagot oszt, ruhaadományokat gyűjt és továbbít a szükségét szenvedőknek, és eseti jelleggel – a felajánlások függvényeként – bútorokkal ajándékozzák meg az arra igényt tartókat.

Az élelmiszersegélyt kérő 145 személy családi állapotára vonatkozóan az alábbi arányok állapíthatók meg. A kérelmezők egyharmada egyedül él, 46 százalékuk esetében két felnőtt él a családban, 21 százalékban három-négy felnőtt él együtt, de előfordul, hogy saját bevallásuk szerint heten is vannak egy háztartásban. A családtagok számát figyelembe véve összesen 279 felnőttre terjed ki a segély „hatóköre”.

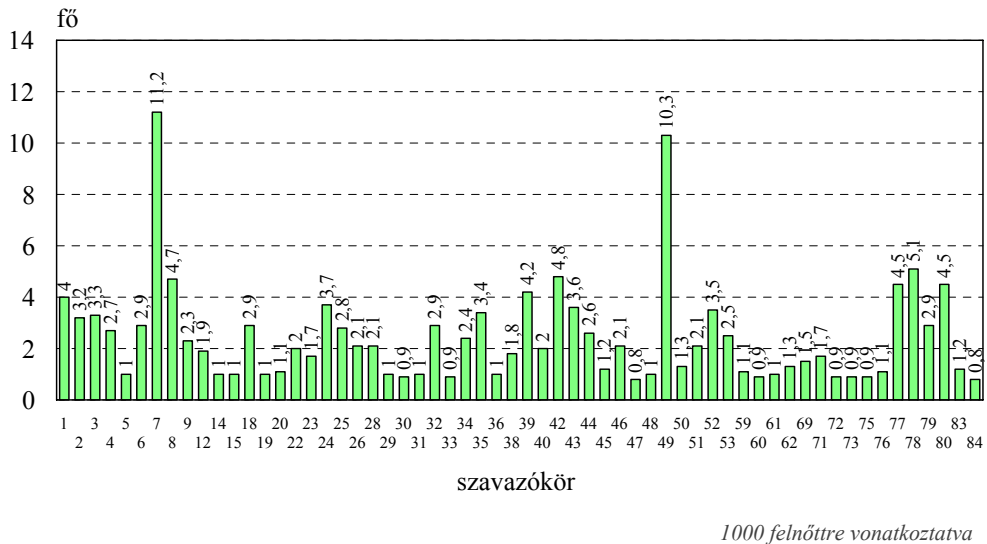
Egy vagy két 14 éven aluli gyermek az esetek 21 százalékában van a családban, 13 százalékban három kiskorú gyermek él a családban, 7 százalékban pedig háromnál több (4-6 gyermek). Összesen 140 fő 14 éven aluli gyermek él a MMSZ által segélyezett fehérvári családokban. Egy vagy két 14 és 18 év közötti gyermek az esetek 14 százalékában van, három vagy annál több ilyen korú gyermek pedig 4 százalékban a támogatott családokban. Mindösszesen a kérelmező családok körében 47 fő 14 és 18 év közötti gyermek él.

A támogatottak területi eloszlásában a 2. választókerület (Belváros) –ezen belül is 7. szavazókör- és a 10. választókerület (Felsőváros) – ezen belül is a 49. szavazókör - mutat kiugró arányt. A többi terület eloszlása viszonylag egyenletes, általában 1-5 fő között változik a kérelmezők száma szavazókörönként.

Rendszeres ételmisszersegélyt átvevők eloszlása választókerületenként



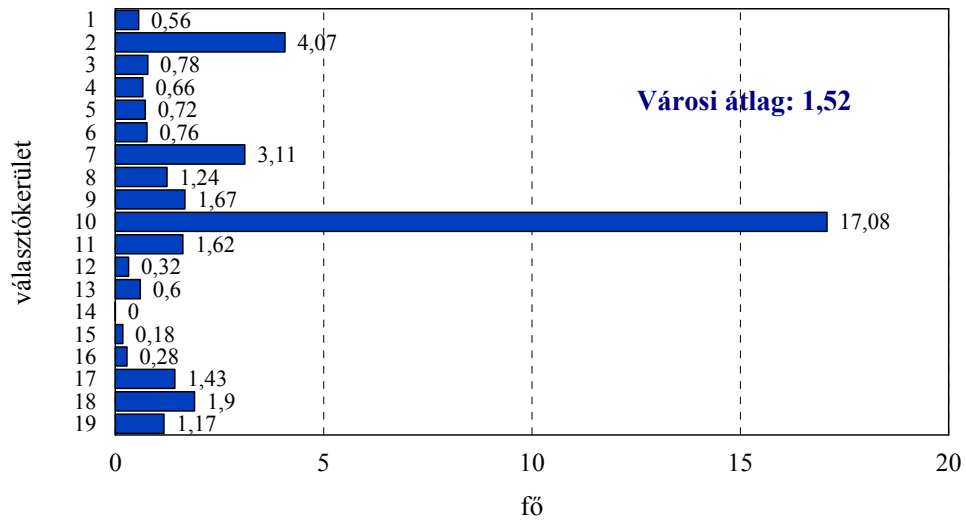
Rendszeres ételmisszer-segélycsomagot átvevők megoszlása szavazókörökönként



Az alábbi ábrákon a ruha- és bútoradoomány iránti igénylők választókerületenkénti és

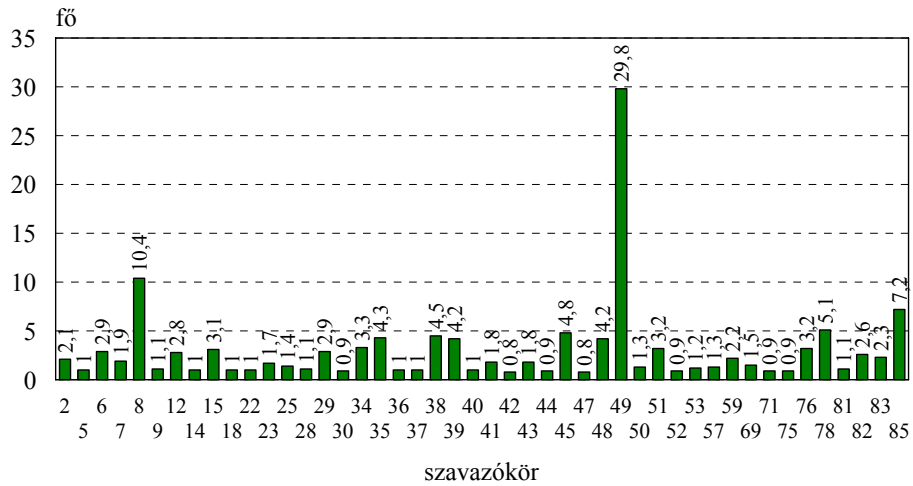
szavazókörönkénti megoszlása látható.

Ruhaadományban részesülők eloszlása választókerületenként



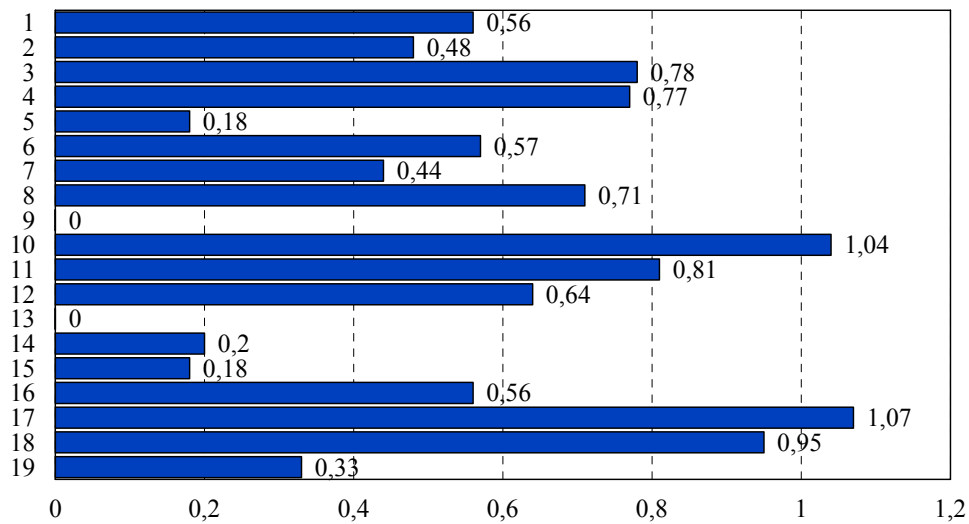
1000 felnőttre vonatkoztatva

Ruhaadományt kérők területi megoszlása szavazóköriként



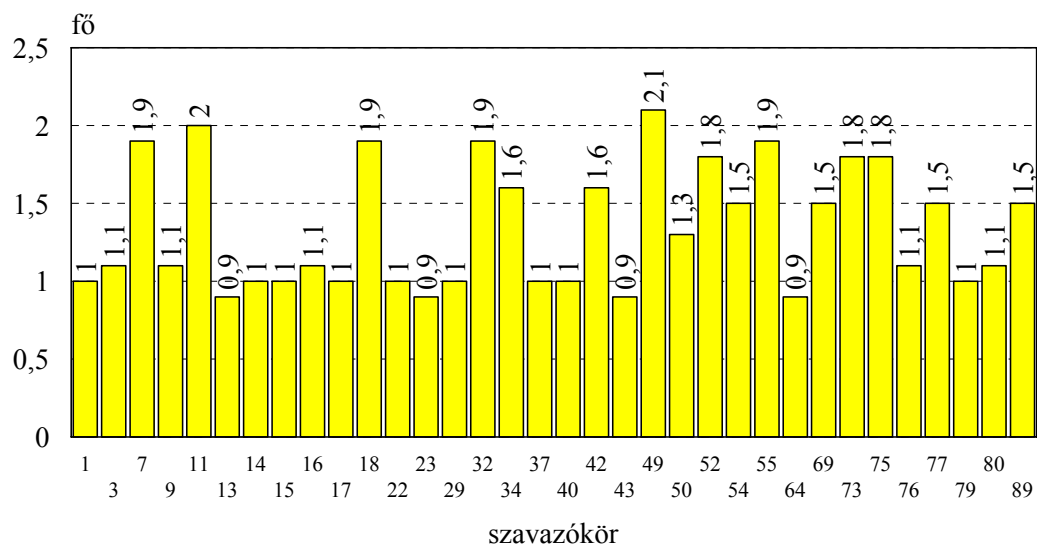
1000 felnőttre vonatkoztatva

Bútoradományban részesülők aránya választókerületenként



1000 felnőttre vonatkoztatva

Bútoradományban részesülők eloszlása szavazóköriként



1000 felnőttre vonatkoztatva

13. NÉPESSÉG-ELŐRESZÁMÍTÁS 2020-RA

A demográfiai előrejelzésekkel kapcsolatosan a hétköznapi nyelvben több fogalom kering, amelyeket gyakran – hibásan - szinonimaként is használnak. Az egyik a népességelőreszámítás, a másik demográfiai előrebecslés. A demográfiai becslés több komponensű módszer, metodikai eljárási rend, melyet különböző outputok előállítására érdeklődésben használunk a kiinduló adatainkon. A népességelőreszámítás ezzel szemben már a cél, a demográfiai előrebecslés (egyik) outputja. A népességelőreszámítás a „népesség nemek és korévek (korcsoportok) szerinti létszámának jövőbeni időpontra történő becslése”.

Népességelőreszámítást már a 17. században is végeztek (Gregory King), és jól ismert T.R. Mathus elmélete a népesség növekedését leíró exponenciális függvénye. A XX. században a népességi modellek már több aspektust vettek figyelembe, az egyes társadalmi különbségeket (pl. a fejlődő és a fejlett országok eltérő termékenységét, halandósági tábláját), a számítások báziséveit, múltbeli fejlődési irányait. Ezek az előrebecslések alapvetően a népesség összlétszámának extrapolációi (gyakran csak egytényezős modellek), nem vették figyelembe a népesség korösszetételét (mely igen hosszú távú hatást fejt ki), így rendre jelentősen alulbecsülték a várható népességszámot.

Napjainkban ezeket a módszereket már nem alkalmazzák, az utóbbi évtizedekben alapmódszerként a „kohorsz-komponens” módszerét használják, de megjelent a tudományos szakirodalomban a társadalom komplexitását is figyelembe vevő (pl. különböző gyermekvállalási stratégiák, életmódok) ún. evolúciós népességelőreszámítási modell is.

A népességszám előrebecslés folyamata három fő lépésből áll. Elsőként a számítási algoritmust kell meghatározni, ezután demográfiai hipotéziseket kell felállítani, majd több változatban elkészülnek a konkrét előrebecslések. Az algoritmus régebben a népességszám-előrebecslés volt. Ebben az esetben a kiindulási népességszámot (Székesfehérvár esetében 104059 fő) alapul véve egytényezős extrapolációval (figyelmen kívül hagyva a népesség teljes, korcsoport szerinti reprodukciós folyamatát) a növekedési ütemet megadva határozzuk meg a jövőbeni népességszámot. A növekedési ütemet ez esetben a születési, a halálozási és a vándorlási arányszám alapján tudjuk becsülni. Ha a becslést lineáris regresszióval végezzük, az alábbi ütemet kapjuk a három tényezőre külön-külön.

1. v.	Ezer lakosra jutó			
	Halálozás	Születés	Vándorlás egyenlege	Növekedési ütem
2002	10,16625	9,393437	-13,0165	-13,7893
2003	10,15066	8,816635	-12,5712	-13,9052
2004	10,15704	8,293584	-12,0981	-13,9615
2005	10,13601	7,658237	-12,7675	-15,2452
2006	10,10413	7,047332	-15,1954	-18,2522
2007	10,07029	6,47335	-18,2654	-21,8623
2008	10,06383	5,932944	-21,2381	-25,369
2009	10,06674	5,442078	-23,1558	-27,7804
2010	10,19701	4,862099	-24,2727	-29,6076
2011	10,25574	4,30251	-24,846	-30,7992
2012	10,33394	3,829369	-26,1687	-32,6732
2013	10,35741	3,292699	-26,9849	-34,0496
2014	10,38505	2,995007	-28,0266	-35,4167
2015	10,46133	2,825387	-25,1379	-32,7738
2016	10,50694	2,706947	-28,2859	-36,0859
2017	10,51222	2,503802	-28,1328	-36,1412
2018	10,51758	2,307158	-28,9768	-37,1873
2019	10,5246	2,099246	-28,8238	-37,2492
2020	10,54164	1,790003	-29,698	-38,4496

(becslés a 1963-2001 adatait alapul véve)

Ez a becslés a halálozási arány stagnálásával, a születésszám erős csökkenésével és fokozódó elvándorlással számol. A becsült halálozási arányt elfogadhatjuk, az ezer lakosra jutó születésszám csökkenése azonban biztos, hogy nem lesz ilyen drasztikus. Azért kaptunk folyamatosan csökkenő születési számot, mert a lineáris regressziós egyenletet az 1963-2001 közötti időszak adatai alapján írtuk fel, ahol a 70-es évek közepén elért születési csúcs folyamatosan csökkenő arányt mutat. Ebben a változatban a mostani 104 ezer fős népesség 60500-ra csökken 20 év alatt.

Ha csak a sokkal kiegyensúlyozottabb 90-es éveket vesszük alapul, akkor a következő ütemet lehet előrebecsülni.

2. v.	Ezer lakosra jutó			
	Halálozás	Születés	Vándorlás egyenlege	Növekedési ütem
2002	9,917769	8,346602	-6,3782996	-7,94947
2003	9,626593	8,579159	-6,1658816	-7,21332
2004	9,589446	8,720836	-4,9601302	-5,82874
2005	9,194986	8,706002	-4,0477814	-4,53677
2006	9,186584	8,591478	-5,3559339	-5,95104
2007	9,244352	8,621691	-6,331518	-6,95418
2008	9,065117	8,678508	-6,5721148	-6,95872
2009	8,871363	8,742243	-6,7815065	-6,91063

2010	8,787637	8,7086	-7,7596487	-7,83869
2011	8,680764	8,698881	-7,2793904	-7,26127
2012	8,616751	8,725834	-6,1155092	-6,00643
2013	8,476916	8,764968	-6,5107239	-6,22267
2014	8,33618	8,774549	-7,1044484	-6,66608
2015	8,241162	8,77777	-7,4501869	-6,91358
2016	8,144773	8,785344	-7,8331065	-7,19254
2017	8,027974	8,810381	-8,029523	-7,24712
2018	7,912349	8,82915	-7,9672933	-7,05049
2019	7,793372	8,839938	-7,980819	-6,93425
2020	7,688749	8,849832	-8,0870972	-6,92601

(becslés 1989-2001 adatait alapul véve)

Ebben a változatban a város lakosságának növekedési üteme ugyanúgy negatív, de sokkal kisebb mértékben csökken, mint az első változatban. Látható, hogy ez a változat az ezer felnőttre eső halálozási arány enyhe csökkenésével, a születési arány stagnálásával és a kivándorlás kismértékű emelkedésével számol az elkövetkező 20 évre. A növekedés üteme minden évben továbbra is negatív, -5 és -8 ezrelék között várható, 2020-ban a lakosok száma 91500 fő körül becsülhető.

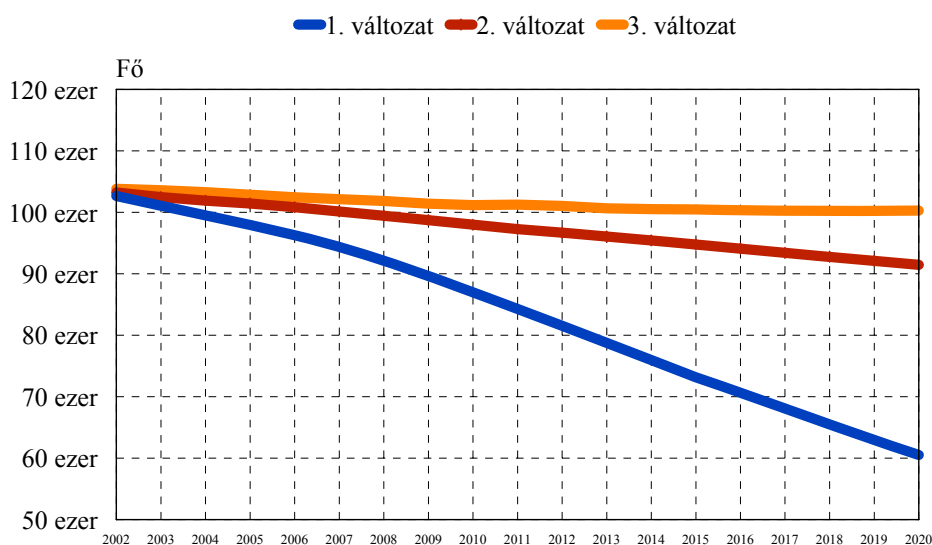
Ha a nehezen tervezhető vándorlási egyenleg becslését úgy korrigáljuk, hogy a bázis évekből kivesszük a nagymértékű ingadozásokat (amelyek mögött általában egy-egy időszaki munkahelyteremtés vagy megszűnés áll) és a becslést újra elvégezzük, akkor a 3. változatban a becsült ezrelékes vándorlási egyenleg -2 és +3 között változik, s a város becsült negatív növekedési üteme is fékeződik, sőt van olyan év, amikor várhatóan pozitív irányba fordul. 2020-ra a népesség 100300 főre csökken, ami alapvetően stagnálást jelentene.

3.v.	Ezer lakosra jutó			
	Halálozás	Születés	Vándorlás egyenlege	Növekedési ütem
2002	10,16625	8,346602	-0,4647346	-2,28438
2003	10,15066	8,579159	-0,5909988	-2,1625
2004	10,15704	8,720836	-1,5299657	-2,96617
2005	10,13601	8,706002	-2,6406027	-4,07062
2006	10,10413	8,591478	-2,7030209	-4,21567
2007	10,07029	8,621691	-1,5624357	-3,01103
2008	10,06383	8,678508	-1,3294312	-2,71476
2009	10,06674	8,742243	-3,0989439	-4,42344
2010	10,19701	8,7086	-0,722617	-2,21102
2011	10,25574	8,698881	2,3684002	0,811543
2012	10,33394	8,725834	-0,4527848	-2,06089
2013	10,35741	8,764968	-2,4525206	-4,04496
2014	10,38505	8,774549	0,4047513	-1,20575
2015	10,46133	8,77777	1,241848	-0,44171

2016	10,50694	8,785344	0,4640158	-1,25758
2017	10,51222	8,810381	0,9202157	-0,78162
2018	10,51758	8,82915	1,475305	-0,21313
2019	10,5246	8,839938	1,6593551	-0,02531
2020	10,54164	8,849832	1,9805979	0,288787

(korrigált becslés 1963-2001 és 1989-2001 adatait alapul véve)

A város népességszámának előrebecslése (2003-2020)



Echo Survey számítás

A fenti népességszám-előrebecslés mivel nem veszi figyelembe a teljes reprodukciós folyamatot, nem számol a korcsoport szerinti összetétel módosulásából fakadó eltérésekkel, igen pontatlan. Jóval pontosabban lehetne előre számítani a népességet a kohorsz-komponens módszerrel, amely során az adott év eleji, korévek szerinti bontott népességből a következő év eleit a születések hozzáadásával és a korszerinti halálozások levonásával kapjuk. A módszer figyelembe veszi, hogy közben múlik az idő, a koréves népesség életkora emelkedik. A halálozást a halandósági tábla alapján (továbbélési valószínűségek megadásával), a születésszámot a „a nők életkora szerinti általános korspecifikus termékenységi arányszámok és a női népességszámok szorzatösszegeként” állíthatjuk elő.

Az előreszámítás annál pontosabb, minél közelebb vagyunk a legutóbbi népszámláláshoz, minél rövidebb távra és minél nagyobb területi egységre történik. Fehérvár esetében a kohorsz-komponens módszer is korlátozottan lehetne csak érvényes, a mert módszer zárt népességet feltételez, nem számol vándorlással, ami – mint láttuk - Fehérváron jelentős népességszám

változást okozhat. Ezt lenne hivatott figyelembe venni a multiregionális modellezés, de talán nem véletlen, hogy pl. a „megyék szintjére vonatkozó területi előreszámítás utoljára 1986-ben készült.”

Megpróbálkozhatunk a kohorsz-komponens módszerrel számított országos népességelőreszámítás arány módszerrel történő területi résznépességre vonatkozó számítással is, feltételezve, hogy a város demográfiai folyamatai pontosan leképezik az országos helyzetet (tudva persze, hogy ez nem igaz). Az MTA Nemzeti Stratégiai Kutatási Programja számára készített országos népességelőreszámítás három scenáriót vázol fel: alapváltozat, fiatal változat és idős változat. A fiatal változatban magas termékenységgel, alacsony élettartammal és magas külső vándorlással, az alapváltozatban közepes termékenységgel, közepes élettartammal és közepes vándorlással, az idős változatban pedig alacsony termékenységgel, magas élettartammal és alacsony külső vándorlással számoltak. Ez alapján az arány módszert alkalmazva 2020-ra a mostani 104 ezer fős fehérvári lakosság csökkenni fog, a fiatal változat szerint 98200, az alapváltozat szerint 97000, az idős változat szerint pedig 95800 főre. Ha összevetjük ezt a népességszám becslés eredményeivel, akkor a kettes és hármas változat közötti eredményeket láthatunk.

Az eddigi tapasztalatokat összefoglalva Székesfehérvár nagyon dinamikus népességnövekedése a 80-as évektől megtorpant, majd visszaesett, 1990 és 2000 között csaknem 4000 fővel csökkent a népesség. A népesség csökkenése nem átmeneti megtorpanás, hanem részben demográfiai (csökkenő születésszám, öregedés) részben gazdasági okok (elvándorlás) következtében a város következő időszakbeli fejlődését (vagy éppen stagnálását) tartósan jellemző és meghatározó tendencia lesz.

Amennyiben a város nem kezdeményezi és támogatja a lakónépesség betelepítését, a demográfiai tényezők önmagukban nem fogják biztosítani a fejlődéshez szükséges létszámnövekedést, a további népességcsökkenés a gazdasági fejlődést is visszafogó tényezővé fog válni.

Köztudomású, hogy a lakónépesség alakulásában alapvetően két tényezőcsoport játszik meghatározó szerepet: a természetes szaporodás, népmozgalom tényezői, illetve a nem demográfiai tényezők (gazdasági fejlődés) természetföldrajzi tényezők, lakásépítés, stb.

A demográfiai tényezőkről elmondható, hogy az élve születések ezrelékes aránya hosszú távon nem fog növekedni, ha mégis növekszik az csak átmeneti jellegű lesz és alapvetően a baby

boom idején születettek gyerekeinek (70-es évek közepén születettek) kitolódott gyermekvállalása miatt következik be.

A halálozások száma, aránya várhatóan sem pozitív, sem negatív irányba nem változik jelentősen, 10 ezrelék körül stabilizálódhat.

A vándorlási egyenleg várhatóan tovább fog romlani, egyrészt a dezurbanizációs folyamatok újbóli felélédeése, másrészt pedig az ipari szerkezet várható megújulása miatt. A vándorlási pozitívum/negatívum kialakulása a nem demográfiai tényezők további alakulásának a függvénye. Az elmúlt évtized strukturális változását az iparban elősegítette a külföldi tőke beáramlása (elsősorban a multinacionális cégek). A Ford, a Philips-Grundig, az IBM, a Nokia és a General Plastics zöldmezős beruházással létesített gyárat, telephelyet, a Parmalat, az Alcoa az állami vállalatok privatizációjánál szerzett érdekeltséget, az Emerson, a Kenwood, a Matsushita és a Texas Instruments termelési együttműködés keretében jelent meg a városban. Ez azt is jelenti, hogy jelentős zöldmezős beruházások a jövőben már nem nagyon lesznek, új álláshelyek olyan mértékben, amely nagyfokú bevándorlást implikálna nem teremtődnek, sőt a közelmúltban bizonyos iparágakban jelentős elbocsátásokra került sor (pl. IBM, Ikarus, Arév), ami további elvándorlást vonhat maga után.

A népesség számát meghatározó nem demográfiai tényezők közül a természetföldrajzi tényezők jellegükből következően lényegesen nem változnak (de pozitívak) a város szempontjából, ugyanakkor a gazdasági fejlődés vonatkozásában nagy valószínűséggel feltételezhető, hogy a város a következő időszakban is megőrzi helyét a dinamikusabban fejlődő magyar térségek között.

Végignézve a város elmúlt 130 éves demográfiai előéletét, látható, hogy a népesség számának alakulásában döntően a lakosok mobilitása, ki-be vándorlása hozta a lényeges változást. Ennek előrebecslése jelen gazdasági/társadalmi körülmények között még rövid időtávra is lehetetlen vállalkozás. Abban ugyanakkor minden számítás egyezik, hogy a város népessége 2020-ra csökkenni fog.